

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ZDZIESZOWICE

Zdzieszowice, 2021/2023

Opracowanie
mgr inż. Sylwia Wróbel

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy.....	4
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	5
2.1. Obszar opracowania.....	6
2.1.1 Położenie geograficzne	6
2.1.2 Położenie administracyjne	6
2.2. Zawartość i główne cele zmiany studium.....	6
3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	25
3.1. Uwarunkowania fizjograficzne	25
3.2. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego.....	33
3.3 Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	36
3.4. Powiązania projektu studium z innymi dokumentami	38
4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	39
5. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE DLA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	40
6. PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY.....	41
6.1. Park Krajobrazowy Góra Św. Anny	41
6.2. Obszary Natura 2000 obszar mający znaczenie dla wspólnoty Góra Świętej Anny (PLH160002)	44
6.3. Obszary Natura 2000 obszar mający znaczenie dla wspólnoty Łęg Zdzeszowski (PLH160011)	47
6.4. Rezerwat Lesisko	48
6.5. Obszar chronionego krajobrazu „Łęg Zdzeszowski”	49
6.6. Pomniki przyrody.....	50
6.7. Elementu systemu ECONET – PL, w tym korytarz ekologiczny Dolina Odry	50
6.8. Obszary proponowane do objęcia ochroną	51
7. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	51
8. POTENCJALNY WPŁYW REALIZACJI ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO.....	53
8.1 Różnorodność biologiczna	53
8.2 Rośliny i zwierzęta	54
8.3 Wody powierzchniowe i podziemne	54
8.4 Krajobraz	55
8.5 Jakość powietrza, klimat akustyczny	55
8.6 Powierzchnia ziemi, gleby	56
8.7 Zabytki, krajobraz kulturowy	57
8.8 Obszary objęte ochroną	58
8.9 Oddziaływanie ustaleń studium na zdrowie i warunki życia ludzi	58
8.10 Oddziaływanie ustaleń zmiany studium na otoczenie i oddziaływania skumulowane	59
9. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM.....	59
10. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	63
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM.....	66
12. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.....	66
13. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	67
14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	67

1. WSTĘP

1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy

Organ opracowujący projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 46 i art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r poz. 1029 ze zm). Podstawę formalną opracowania stanowi natomiast uchwała Nr XVIII/160/2020 Rady Miejskiej w Zdzeszowicach z dnia 26 lutego 2020 r.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zdzeszowice zostało przyjęte uchwałą Rady Miejskiej Nr XX/157/2016 z dnia 30 marca 2016 r. i stanowiło zmianę i aktualizację wcześniejszych uchwał w sprawie studium:

- Nr IX/61/07 Rady Miejskiej w Zdzeszowicach z dnia 19 czerwca 2007 r,
- Nr XIII/97/2011 Rady Miejskiej w Zdzeszowicach z dnia 27 września 2011 r.

Opracowanie studium stanowi, więc aktualizację obowiązującego dokumentu, zgodnie z Uchwałą Nr LVI/375/2018 Rady Miejskiej w Zdzeszowicach z dnia 26 września 2018 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Zdzeszowice wraz z wieloletnim programem prac planistycznych ze szczególnym uwzględnieniem sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, głównie z powodu zmian w obowiązkowym zakresie studium wynikającymi z aktualizacji ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ze złożonych wniosków do zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Panki i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zdzeszowice.

Do najważniejszych aktów prawnych wykorzystanych podczas sporządzania prognozy należą:

- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2187);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 1098 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2021, poz. 779 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1326);
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. 2021 r poz. 247 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1420).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014r. poz. 112 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r, poz. 2183);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014r., poz. 1408).

1.2. Cel i zakres prognozy

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zdzeszowice.

Podstawowym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu studium nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ważne jest, by względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami i interesami (gospodarczymi i społecznymi). Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz ocenić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2022 poz. 1029, ze zm.) z właściwymi organami o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu studium, założeń ochrony środowiska, informacji o projektowanych inwestycjach oraz materiałów archiwalnych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji zmiany studium uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

W prognozie oceniono możliwy wpływ na środowisko przyrodnicze skutków realizacji zapisów projektu zmiany studium dla projektowanej jednostki urbanistycznej. Ustalono charakter tych oddziaływań na poszczególne składniki środowiska uwzględniając intensywność powodowanych przez nie przekształceń, czas ich trwania oraz ich zasięg przestrzenny. Zasadniczą część prognozy wykonano w ujęciu tabelarycznym. Integralną część opracowania stanowi załącznik graficzny nr 1.

Opracowanie zostało sporządzone w oparciu o:

- *Metody opisowe* - charakterystyki i oceny istniejącego stanu poszczególnych elementów środowiska oraz analizy jakościowe oparto na danych na danych uzyskanych z Urzędu Gminy, a także wojewódzkiego monitoringu środowiska prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu oraz opracowań i publikacji sporządzonych przez tą jednostkę,
- *Metoda wartościowania* skutków przewidywanych zmian w środowisku, podczas realizacji ustaleń zmiany studium i wpływu ustaleń projektu zmiany studium na komponenty środowiska.

2.1. Obszar opracowania

2.1.1 Położenie geograficzne

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną J. Kondrackiego (2002) południowa część Gminy Zdzeszowice umiejscowiona jest w następujących jednostkach:

- prowincja – Niż Środkowoeuropejski (31);
- podprowincja – Niziny Środkowopolskie (318);
- makroregion – Nizina Śląska (318.5);
- mezoregion – Kotlina Raciborska (318.59) .

2.1.2 Położenie administracyjne

Gmina Zdzeszowice położona jest w południowo – wschodniej części województwa opolskiego, w powiecie krapkowickim.

Od północy gmina Zdzeszowice sąsiaduje z Gminą Strzelce Opolskie (Powiat Strzelecki), od północno-zachodu z Gminą Gogolin, od wschodu z Gminą Leśnica (Powiat Strzelecki), od południowo-wschodu z Gminą Kędzierzyn-Koźle (Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski), od południa z Gminą Reńska Wieś (Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski), od południowo-zachodu z Gminą Walce, a od zachodu z Gminą Krapkowice.

2.2. Zawartość i główne cele zmiany studium

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zdzeszowice utrzymuje wyznaczone obszary planowanego zagospodarowania zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zdzeszowice, dokonując korekt w przeznaczeniu terenów w następującym zakresie:

❖ dodano:

➤ w mieście Zdzeszowice:

- obszary zabudowy mieszkaniowej (M) o pow. 6,14 ha,
- obszary zabudowy mieszkaniowo – usługowej (MU) o pow. 1,32 ha,
- oczyszczalnia ścieków (K) o pow. 6,96 ha,
- obszary zabudowy usługowej (U) o pow. 0,54 ha

➤ we wsi Żyrowa:

- obszary zabudowy mieszkaniowej (M) o pow. 1,28 ha,
- obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW – farma fotowoltaiczna (Ef) o pow

➤ we wsi Januszkowice:

- obszary usług turystyki (UT) o pow. 1,83 ha,
- obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, rybackich i leśnych oraz zbiorników wodnych (RU/WS) o pow.2,93 ha,
- obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW – farma fotowoltaiczna (Ef) o pow. 3,71 ha,
- obszary zabudowy mieszkaniowej (M) o pow. 3,31 ha,
- obszary usług turystyki (z zakazem zabudowy) (UT) o pow. 4,80 ha,

➤ we wsi Rozwadza:

- obszary zabudowy mieszkaniowej (M) o pow. 0,86 ha,

➤ we wsi Krępna:

- obszary zabudowy mieszkaniowej (M) o pow. 0,44 ha,
- obszary zabudowy usługowej (U) o pow. 2,20 ha,

➤ we wsi Oleszka:

- obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW – farma fotowoltaiczna (Ef) o pow. 2,5 ha,
- obszary rolne i zabudowy zagrodowej (R/RM) o pow. 0,86 ha

- we wsi Jasiona:
 - obszary zabudowy mieszkaniowej (M) o pow. 0,82 ha,
 - ❖ zrezygnowano z (zmniejszono o), położonych głównie w strefach uciążliwości infrastruktury technicznej:
 - w mieście Zdzeszowice:
 - obszary aktywności gospodarczej (AG) o pow. 4,21 ha,
 - we wsi Żyrowa:
 - obszary zabudowy mieszkaniowej (M) o pow. 15,36 ha,
 - we wsi Krępna:
 - obszary zabudowy mieszkaniowej (M) o pow. 4,77 ha,
 - obszary zabudowy zagrodowej (RM) o pow. 6,29 ha,
 - we wsi Jasiona:
 - obszary zabudowy mieszkaniowej (M) o pow. 0,40 ha,
- Charakterystyka jednostek urbanistycznych w projekcie studium została przedstawiona w poniższej tabeli:

Tabela 1. Charakterystyka funkcji jednostek urbanistycznych studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zdzeszowice

Symbol wg rysunku kierunków studium	Kierunki rozwoju
ZL	Obszary lasów: <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • lasy, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • naturalne zbiorniki i ciekі wodne, • wody śródlądowe w tym zbiorniki sztuczne, • produkcja leśna, • dolesienia i zalesienia, • tereny rolne, łąki i pastwiska, • gospodarstwa leśne – leśniczówki, • szlaki piesze, rowerowe, narciarstwa biegowego, konne i inne o funkcji rekreacyjnej i turystycznej wraz z miejscami wypoczynku, • drogi leśne, wewnętrzne i technologiczne, parkingi leśne, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, • zbiorniki wodne,
ZLp	Obszary dolesień: <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • dolesienia i zalesienia, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • naturalne zbiorniki i ciekі wodne, • gospodarstwa leśne – leśniczówki, • produkcja leśna, stawy hodowlane, • szlaki piesze, rowerowe i konne wraz z miejscami wypoczynku, • drogi leśne, wewnętrzne i technologiczne, parkingi leśne, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, • tereny rolne, łąki i pastwiska, • zbiorniki wodne.

<p>R</p>	<p>Obszary rolne: <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: •tereny rolne, uprawy polowe, łąki i pastwiska, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne i nadwodne. Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: •zabudowa siedliskowa, zagrodowa, agroturystyka, •zabudowa związana z produkcją rolniczą, •uprawy ogrodnicze i sadownicze, •zbiorniki i ciekiny wodne, zieleń towarzysząca ciekom i zbiornikom wodnym, zieleń izolacyjna, •ośrodki obsługi i produkcji zwierzęcej, z zachowaniem przepisów odrębnych, •stawy hodowlane, •zalesienia gruntów niskich klas bonitacyjnych gleb i zdegradowanych oraz wprowadzanie zadrzewień śródpolnych o charakterze wiatrochronnym i przeciwoerozyjnym, •szlaki piesze, rowerowe i konne wraz z miejscami wypoczynku, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi</p>
<p>R/WS</p>	<p>Obszary rolne i wód śródlądowych: <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: •tereny rolne, •wody śródlądowych, •stawy hodowlane i rekreacyjne. Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: •zabudowa usługowa, •usługi turystyki, •szlaki piesze, rowerowe i konne wraz z miejscami wypoczynku, •sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.</p>
<p>RM</p>	<p>Obszary zabudowy zagrodowej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: •zabudowa zagrodowa, •usługi agroturystyki, •ogrodnictwo i sadownictwo z zabudową szklarniową, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: •usługi turystyki, •zabudowa mieszkaniowa, usługi, •plac zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe, •zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •obiekty i urządzeń niezbędnych do prowadzenia gospodarki rolnej, •usługi mechaniki i diagnostyki pojazdowej, naprawy maszyn rolniczych na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, •adaptacja zabudowy zagrodowej, gospodarstw rolnych, hodowlanych i ogrodniczych na zabudowę mieszkaniową lub usługi, •sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.</p>

<p>R/RM</p>	<p>Obszary rolne i zabudowy zagrodowej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa zagrodowa, •tereny rolne, uprawy polowe, łąki i pastwiska, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne i nadwodne. •usługi agroturystyki, •ogrodnictwo i sadownictwo z zabudową szklarniową, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •usługi turystyki, •zabudowa mieszkaniowa, usługi, •place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe, •zieleni urządzonej, zieleni izolacyjnej, ciągów pieszych i rowerowych, •obiekty i urządzeń niezbędnych do prowadzenia gospodarki rolnej, •usługi mechaniki i diagnostyki pojazdowej, naprawy maszyn rolniczych na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, •adaptacja zabudowy zagrodowej, gospodarstw rolnych, hodowlanych i ogrodniczych na zabudowę mieszkaniową lub usługi, •sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
<p>RU</p>	<p>Obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, rybackich i leśnych <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, rybackich i leśnych, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa zagrodowa, •usługi agroturystyki, •ogrodnictwo i sadownictwo z zabudową szklarniową, •zieleni urządzonej, zieleni izolacyjnej, ciągów pieszych i rowerowych, •obiekty i urządzeń niezbędnych do prowadzenia gospodarki rolnej, •usługi mechaniki i diagnostyki pojazdowej, naprawy maszyn rolniczych na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, •sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
<p>RU/U</p>	<p>Obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, rybackich i leśnych oraz zabudowy usługowej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, rybackich i leśnych, •zabudowa zagrodowa, •zabudowa usługowa. <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •usługi agroturystyki, •ogrodnictwo i sadownictwo z zabudową szklarniową, •zieleni urządzonej, zieleni izolacyjnej, ciągów pieszych i rowerowych, •obiekty i urządzeń niezbędnych do prowadzenia gospodarki rolnej, •usługi mechaniki i diagnostyki pojazdowej, naprawy maszyn rolniczych na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, •adaptacja zabudowy zagrodowej, gospodarstw rolnych, hodowlanych i ogrodniczych na zabudowę mieszkaniową lub usługi, •sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.

<p>RU/WS</p>	<p>Obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, rybackich i leśnych oraz zbiorników wodnych</p> <p><u>Kierunki przeznaczenia terenów</u></p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, rybackich i leśnych, •wody śródlądowych, •stawy hodowlane i rekreacyjne. <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa zagrodowa, •usługi agroturystyki, •ogrodnictwo i sadownictwo z zabudową szklarniową, •zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •obiekty i urządzenia niezbędnych do prowadzenia gospodarki rolnej, •usługi mechaniki i diagnostyki pojazdowej, naprawy maszyn rolniczych na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, •sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
<p>RO</p>	<p>Obszary sadów i ogrodów</p> <p><u>Kierunki przeznaczenia terenów</u></p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny sadów i ogrodów •tereny rolne, uprawy polowe, łąki i pastwiska, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne i nadwodne. <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa siedliskowa, zagrodowa, agroturystyka, •zabudowa związana z produkcją rolniczą, •zbiorniki i ciek wodne, zieleń towarzysząca ciekom i zbiornikom wodnym, zieleń izolacyjna, •ośrodki obsługi i produkcji zwierzęcej, z zachowaniem przepisów odrębnych, •zieleń izolacyjna i rekreacyjna, •sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
<p>M</p>	<p>Obszary zabudowy mieszkaniowej</p> <p><u>Kierunki przeznaczenia terenów</u></p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, •zabudowa zagrodowa, •zabudowa mieszkaniowo - usługowa, •zabudowa mieszkaniowa rekreacyjna i letniskowa, •na terenach wiejskich gminy: pojedyncza zabudowa wielorodzinna niskiej intensywności, •na terenie miasta: zabudowa wielorodzinna. <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa usługowa, •usługi turystyki, hotelarstwo i agroturystyka, •place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe, •zieleń urządzona, parki, skwery, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.

<p>MW</p>	<p>Obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa usługowa, •zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna •place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe, •zieleni urządzone, parki, skwery, zieleni izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, </p>
<p>MU</p>	<p>Obszary zabudowy mieszkaniowo - usługowej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, •zabudowa zagrodowa, •zabudowa mieszkaniowo - usługowa, •zabudowa mieszkaniowo rekreacyjna i letniskowa, •na terenach wiejskich gminy: pojedyncza zabudowa wielorodzinna niskiej intensywności z zachowanymi elementami wiejskiej struktury przestrzennej, •na terenie miasta: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, •zabudowa usługowa, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe, •zieleni urządzone, parki, skwery, zieleni izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, </p>
<p>MU/UT</p>	<p>Obszary zabudowy mieszkaniowo - usługowej oraz usług turystyki <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, •zabudowa zagrodowa, •zabudowa mieszkaniowo - usługowa, •zabudowa mieszkaniowo rekreacyjna i letniskowa, •na terenach wiejskich gminy: pojedyncza zabudowa wielorodzinna niskiej intensywności z zachowanymi elementami wiejskiej struktury przestrzennej, •na terenie miasta: zabudowa wielorodzinna, •zabudowa usługowa, •usługi turystyki, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe, •zieleni urządzone, parki, skwery, zieleni izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, </p>
<p>MU/P</p>	<p>Obszary zabudowy mieszkaniowo - usługowej oraz zabudowy produkcyjnej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa mieszkaniowo – usługowa, (w zakresie, której dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usługowej i mieszkaniowo – usługowej), •zabudowa produkcyjna. Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zieleni urządzone, zieleni izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, </p>

<p>MU/AG</p>	<p>Obszary zabudowy mieszkaniowo - usługowej oraz aktywności gospodarczej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • zabudowa mieszkaniowo – usługowa, (w zakresie, której dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usługowej i mieszkaniowo – usługowej), • aktywności gospodarczej (przemysłowe, produkcyjne, usługowe, składy, magazyny, bazy, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w tym stacje paliw). Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, </p>
<p>U</p>	<p>Obszary zabudowy usługowej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usługowa, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • usługi publiczne, • place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe, • zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, • zabudowa mieszkaniowa. </p>
<p>U/MU</p>	<p>Obszary zabudowy usługowej oraz zabudowy mieszkaniowo - usługowej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usługowa, • zabudowa mieszkaniowo – usługowa, (w zakresie, której dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usługowej i mieszkaniowo – usługowej), Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • usługi publiczne, • place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe, • zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, </p>
<p>U/UT</p>	<p>Obszary zabudowy usługowej oraz usług turystyki <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usługowa, • usługi turystyki, gastronomii Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> • usługi publiczne, • place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe, • zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, • zabudowa mieszkaniowa. </p>

<p>U/UT/UK</p>	<p>Obszary zabudowy usługowej, usług turystyki oraz usług kultury</p> <p><u>Kierunki przeznaczenia terenów</u></p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usługowa, • usługi turystyki, gastronomii • usługi kultury, • usługi szkolnictwa, centra konferencyjne, • usług zdrowia, • usługi sportu i rekreacji, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usługi publiczne, • place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe, • zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, • zabudowa mieszkaniowa.
<p>UT</p>	<p>Obszary usług turystyki</p> <p><u>Kierunki przeznaczenia terenów</u></p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usługi turystyki, gastronomii <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usługowa, • usługi publiczne, • place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe, • zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, • zabudowa mieszkaniowa.
<p>UT/US</p>	<p>Obszary usług turystyki oraz usług sportu i rekreacji</p> <p><u>Kierunki przeznaczenia terenów</u></p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usługi turystyki, • tereny usług sportu i rekreacji (terenowych i kubaturowych obiektów i urządzeń związanych ze sportem, rekreacją, szeroko rozumianym wypoczynkiem i turystyką tradycyjną i kwalifikowaną, place zabaw, boiska sportowe z zapleczem socjalno - sanitarnym, sale gimnastyczne, a także siedziby stowarzyszeń, klubów itp.), <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usługowa, • usługi publiczne, • usługi, • zabudowa mieszkaniowa, letniskowa, • zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.

<p>US</p>	<p>Obszary usług sportu i rekreacji <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny usług sportu i rekreacji (terenowych i kubaturowych obiektów i urzędzeń związanych ze sportem, rekreacją, szeroko rozumianym wypoczynkiem i turystyką tradycyjną i kwalifikowaną, place zabaw, boiska sportowe z zapleczem socjalno - sanitarnym, sale gimnastyczne, a także siedziby stowarzyszeń, klubów itp.), <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •usługi, •usługi publiczne, •zielen urządzona, parki, zielen izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
<p>US/ZP</p>	<p>Obszary usług sportu i rekreacji oraz zieleni publicznej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny usług sportu i rekreacji (terenowych i kubaturowych obiektów i urzędzeń związanych ze sportem, rekreacją, szeroko rozumianym wypoczynkiem i turystyką tradycyjną i kwalifikowaną, place zabaw, boiska sportowe z zapleczem socjalno - sanitarnym, sale gimnastyczne, a także siedziby stowarzyszeń, klubów itp.), •tereny zieleni publicznej (parki, skwery) <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •usługi publiczne, •zielen urządzona, parki, zielen izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
<p>WS/US/UT</p>	<p>Obszary wód powierzchniowych śródlądowych, usług sportu i rekreacji oraz usług turystyki <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny wód śródlądowych, •tereny usług turystyki, •tereny usług sportu i rekreacji (terenowych i kubaturowych obiektów i urzędzeń związanych ze sportem, rekreacją, szeroko rozumianym wypoczynkiem i turystyką tradycyjną i kwalifikowaną, place zabaw, boiska sportowe z zapleczem socjalno - sanitarnym, sale gimnastyczne, a także siedziby stowarzyszeń, klubów itp.), <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •usługi, •usługi publiczne, •zielen urządzona, parki, zielen izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, •wody powierzchniowe śródlądowe, zbiorniki wodne, zbiorniki wodne retencyjne, suche zbiorniki przeciwpowodziowe.

<p>U/P/RU</p>	<p>Obszary zabudowy usługowej i produkcyjnej oraz obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, rybackich i leśnych <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, rybackich i leśnych, •zabudowa usługowa, •zabudowa produkcyjna, baz, składów i magazynów, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zielen urządzona, zielen izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •obiekty i urządzeń niezbędnych do prowadzenia gospodarki rolnej, •sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu. </p>
<p>UP</p>	<p>Obszary usług publicznych <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •usługi publiczne, realizowane, jako usługi oświaty (szkoły i przedszkola) i kultury (biblioteki, domy ludowe, świetlice wiejskie), placówki administracji, obiekty straży pożarnej, obiekty służby zdrowia, opieki społecznej, •usługi publiczne służących wykonywaniu zadań własnych gminy w zakresie edukacji publicznej, kultury i kultury fizycznej, ochrony zdrowia, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe z zapleczem socjalno - sanitarnym, sale gimnastyczne, a także siedziby stowarzyszeń, klubów itp., •miejsca przeznaczone na imprezy masowe, •usługi, •zabudowa mieszkaniowa, •zielen urządzona, parki, zielen izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu. </p>
<p>UKs</p>	<p>Obszary usług kultu religijnego <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •usługi kultu religijnego (realizowane, jako kościoły i ośrodki wyznaniowe, kaplice). Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa mieszkaniowa, •usługi oświaty, opieki społecznej, kultury i zdrowia, •cmentarz •zielen urządzoną i mała architektura, •drogi wewnętrzne, parkingi, ciągi pieszo - jezdne, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu. </p>

<p>U/UP</p>	<p>Obszary zabudowy usługowej i usług publicznych <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa usługowa, •usługi publiczne, realizowane, jako usługi oświaty (szkoły i przedszkola) i kultury (biblioteki, domy ludowe, świetlice wiejskie), placówki administracji, obiekty straży pożarnej, obiekty służby zdrowia, opieki społecznej, •usługi publiczne służących wykonywaniu zadań własnych gminy w zakresie edukacji publicznej, kultury i kultury fizycznej, ochrony zdrowia, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe z zapleczem socjalno - sanitarnym, sale gimnastyczne, a także siedziby stowarzyszeń, klubów itp., •miejsca przeznaczone na imprezy masowe, •zabudowa mieszkaniowa, •zieleni urządzona, parki, zieleni izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
<p>U/UP/MW</p>	<p>Obszary zabudowy usługowej i usług publicznych oraz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa usługowa, •usługi publiczne, realizowane, jako usługi oświaty (szkoły i przedszkola) i kultury (biblioteki, domy ludowe, świetlice wiejskie), placówki administracji, obiekty straży pożarnej, obiekty służby zdrowia, opieki społecznej, •usługi publiczne służących wykonywaniu zadań własnych gminy w zakresie edukacji publicznej, kultury i kultury fizycznej, ochrony zdrowia, •zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe z zapleczem socjalno - sanitarnym, sale gimnastyczne, a także siedziby stowarzyszeń, klubów itp., •miejsca przeznaczone na imprezy masowe, •zieleni urządzona, parki, zieleni izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
<p>U/UP/MU</p>	<p>Obszary zabudowy usługowej i usług publicznych oraz zabudowy mieszkaniowo – usługowej <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •zabudowa usługowa, •usługi publiczne, realizowane, jako usługi oświaty (szkoły i przedszkola) i kultury (biblioteki, domy ludowe, świetlice wiejskie), placówki administracji, obiekty straży pożarnej, obiekty służby zdrowia, opieki społecznej, •usługi publiczne służących wykonywaniu zadań własnych gminy w zakresie edukacji publicznej, kultury i kultury fizycznej, ochrony zdrowia, •zabudowa mieszkaniowo – usługowa, (w zakresie, której dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usługowej i mieszkaniowo – usługowej), <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, usługi sportu i rekreacji, boiska sportowe z zapleczem socjalno - sanitarnym, sale gimnastyczne, a także siedziby stowarzyszeń, klubów itp., •miejsca przeznaczone na imprezy masowe, •zieleni urządzona, parki, zieleni izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.

<p>P/U</p>	<p>Obszary zabudowy produkcyjnej i usługowej Kierunki przeznaczenia terenów: Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zabudowy produkcyjna (zabudowa produkcyjna, przemysłowa, bazy, składy i magazyny), •zabudowa usługowa, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu. </p>
<p>P/U/Ef</p>	<p>Obszary zabudowy produkcyjnej i usługowej oraz elektroenergetyki - lokalizowania urządzeń fotowoltaicznych, wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 500 kW Kierunki przeznaczenia terenów: Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zabudowy produkcyjna (zabudowa produkcyjna, przemysłowa, bazy, składy i magazyny), •zabudowa usługowa, •tereny elektroenergetyki - lokalizowania urządzeń fotowoltaicznych, wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 500 kW, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu. •dla obszarów w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią użytkowanie i zabudowa terenu z zachowaniem ograniczeń przepisów odrębnych dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz ustalonych w studium w części kierunków: „Obszary szczególnego zagrożenia powodzią”. </p>
<p>AG</p>	<p>Obszary aktywności gospodarczej Kierunki przeznaczenia terenów: Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •tereny aktywności gospodarczej (przemysłowe, produkcyjne, usługowe, składy, magazyny, bazy, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w tym stacje paliw), •na obszarze oznaczonym symbolem AG1 – składowanie popiołów oraz elektrownie gazowe, biogazowe i olejowe, farmy fotowoltaiczne o mocy przekraczającej 500 kW, •na obszarze oznaczonym symbolem AG2 – elektrownie gazowe, biogazowe i olejowe farmy fotowoltaiczne o mocy przekraczającej 500 kW, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu. </p>
<p>AG/Ef</p>	<p>Obszary aktywności gospodarczej oraz elektroenergetyki - lokalizowania urządzeń fotowoltaicznych, wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 500 kW Kierunki przeznaczenia terenów: Podstawowe przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •tereny aktywności gospodarczej (przemysłowe, produkcyjne, usługowe, składy, magazyny, bazy, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w tym stacje paliw), •tereny elektroenergetyki - lokalizowania urządzeń fotowoltaicznych, wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 500 kW, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: <ul style="list-style-type: none"> •zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu. </p>

Ef	<p>Obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW – farma fotowoltaiczna</p> <p>Kierunki przeznaczenia terenów:</p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 500 kW – farma fotowoltaiczna <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •drogi publiczne, wewnętrzne i technologiczne, parkingi i garaże, inne sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
IT/Eh	<p>Obszary infrastruktury technicznej hydrotechniczne i komunikacji wodnej oraz – elektrowni wodnych, w tym wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 500 kW</p> <p>Kierunki przeznaczenia terenów:</p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny infrastruktury technicznej hydrotechniczne •tereny związane z obsługą komunikacji wodnej •tereny elektroenergetyki – elektrowni wodnych, w tym wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 500 kW, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
E/P	<p>Obszary infrastruktury technicznej elektroenergetyki i zabudowy produkcyjnej</p> <p>Kierunki przeznaczenia terenów:</p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny infrastruktury technicznej elektroenergetyki, •zabudowa produkcyjna. <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •drogi publiczne i wewnętrzne, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
E	<p>Obszary infrastruktury technicznej elektroenergetyki</p> <p>Kierunki przeznaczenia terenów:</p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny infrastruktury technicznej elektroenergetyki, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •drogi publiczne i wewnętrzne, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
G	<p>Obszary infrastruktury technicznej gazociągów</p> <p>Kierunki przeznaczenia terenów:</p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny infrastruktury technicznej - gazociągów, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •drogi publiczne i wewnętrzne, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.

W	<p>Obszary infrastruktury technicznej wodociągów</p> <p><u>Kierunki przeznaczenia terenów:</u></p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny infrastruktury technicznej – wodociągów, ujęć wód, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •drogi publiczne i wewnętrzne, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
W/ZP/U	<p>Obszary infrastruktury technicznej wodociągów, zieleni publicznej urządzonej i zabudowy usługowej</p> <p><u>Kierunki przeznaczenia terenów</u></p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny infrastruktury technicznej – wodociągów, ujęć wód, •zielen urządzona (parki, obiekty i urządzenia związane z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni, skwery, obiekty małej architektury), •zabudowa usługowa, •usługi publiczne, realizowane, jako usługi oświaty (szkoły i przedszkola) i kultury (biblioteki, domy ludowe, świetlice wiejskie), placówki administracji, obiekty straży pożarnej, obiekty służby zdrowia, opieki społecznej, •usługi publiczne służących wykonywaniu zadań własnych gminy w zakresie edukacji publicznej, kultury i kultury fizycznej, ochrony zdrowia, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
K	<p>Obszary infrastruktury technicznej kanalizacji sanitarnej</p> <p><u>Kierunki przeznaczenia terenów:</u></p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •tereny infrastruktury technicznej – kanalizacji sanitarnej, przepompowni, oczyszczalni ścieków, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> •drogi publiczne i wewnętrzne, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
KS/U	<p>Obszary obsługi komunikacji samochodowej oraz zabudowy usługowej</p> <p><u>Kierunki przeznaczenia terenów</u></p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tereny obsługi komunikacji samochodowej, • stacja benzynowa, • zabudowa usługowa, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zielen urządzona, zielen izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
KS	<p>Obszary obsługi komunikacji samochodowej - parkingów</p> <p><u>Kierunki przeznaczenia terenów</u></p> <p>Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tereny obsługi komunikacji samochodowej - parkingów, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zielen urządzona, zielen izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.

<p>KG</p>	<p>Obszary obsługi komunikacji samochodowej - garaże <u>Kierunki przeznaczenia terenów</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tereny obsługi komunikacji samochodowej – zabudowa garażowa, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zieleń urządzona, zieleń izolacyjna, ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
<p>ZP</p>	<p>Obszary zieleni publicznej urządzonej <u>Kierunki przeznaczenia terenów:</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zieleń urządzona (parki, obiekty i urządzenia związane z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni, skwery, obiekty małej architektury). <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeznaczenie terenu na pozostałe formy zieleni, w tym m.in. lasy i zadrzewienia, zakrzewienia oraz tereny rolne, jako zachowanie stanu istniejącego, • miejsca przeznaczone na imprezy masowe, • usługi, • place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, boiska sportowe, na warunkach określonych w miejscowych planach, • zbiornik i ciek wodne, • ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
<p>ZL/ZP</p>	<p>Obszary zieleni leśnej i publicznej urządzonej <u>Kierunki przeznaczenia terenów:</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zieleń urządzona (parki, obiekty i urządzenia związane z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni, skwery, obiekty małej architektury), • zieleń leśna, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejsca przeznaczone na imprezy masowe, • place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, boiska sportowe, na warunkach określonych w miejscowych planach, • zbiornik i ciek wodne, • ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.
<p>ZD</p>	<p>Obszary ogrodów działkowych <u>Kierunki przeznaczenia terenów:</u> Podstawowe przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tereny ogrodów działkowych, <p>Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zieleń urządzona, parki • place zabaw, obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne, boiska sportowe, • ciągi piesze i rowerowe, • drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.

<p style="text-align: center;">ZI</p>	<p>Obszary zieleni izolacyjnej <u>Kierunki przeznaczenia terenów:</u> Podstawowe przeznaczenia terenów •tereny zieleni izolacyjnej. Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: •przeznaczenie terenu na pozostałe formy zieleni urządzonej i nieurządzonej, w tym m.in. parki, lasy i zadrzewienia, zakrzewienia oraz tereny rolne, jako zachowanie stanu istniejącego, •obiekty małej architektury, •zbiornik i ciekł wodne, •ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.</p>
<p style="text-align: center;">ZI/R</p>	<p>Obszary zieleni izolacyjnej i rolne <u>Kierunki przeznaczenia terenów:</u> Podstawowe przeznaczenia terenów •tereny zieleni izolacyjnej, •tereny rolne, uprawy polowe, łąki i pastwiska, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne i nadwodne. Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: •przeznaczenie terenu na pozostałe formy zieleni urządzonej i nieurządzonej, w tym m.in. parki, lasy i zadrzewienia, zakrzewienia oraz tereny rolne, jako zachowanie stanu istniejącego, •obiekty małej architektury, •zbiornik i ciekł wodne, •ciągi piesze i rowerowe, •drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi i garaże, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.</p>
<p style="text-align: center;">ZC</p>	<p>Obszary cmentarzy <u>Kierunki przeznaczenia terenów:</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: •tereny cmentarzy, obejmujące także kaplice, obiekty usługowe i administracyjne związane z obsługą cmentarzy, obiekty sanitarne, Uzupełniające i dopuszczalne przeznaczenia terenów: •usługi kultu religijnego i krematoryjne na warunkach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, •ciągi piesze i rowerowe, •zieleni urządzonej i mała architektura, •drogi wewnętrzne, parkingi, ciągi pieszo - jezdne, sieci infrastruktury technicznej oraz urządzenia i obiekty towarzyszące tym sieciom, w sposób niekolidujący z przeważającym przeznaczeniem terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.</p>
<p style="text-align: center;">WS</p>	<p>Obszary wód śródlądowych <u>Kierunki przeznaczenia terenów:</u> Podstawowe przeznaczenia terenów: •tereny cieków i zbiorników wód śródlądowych. Ograniczenia zagospodarowania: •obowiązują przepisy odrębne.</p>

❖ **W zakresie terenów wyłączonych spod zabudowy,** ustalono wyłącznie z zabudowy:

- obszary lasów i dolesienia, (za wyjątkiem urządzeń i budynków związanych z obsługą ruchu turystycznego, punktów widokowych, parkingów, obiektów małej architektury, dróg, ścieżek, tras pieszych rowerowych i narciarskich, obiektów i budynków związanych z produkcją leśną, z zachowaniem przepisów odrębnych w tym obszarów ochrony przyrodniczej),

- obszary rolne, znajdujące się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią,
- obszary rolne o wysokich klasach bonitacji gleb I-III,
- obszary w granicach udokumentowanych złóż kopalin: za wyjątkiem zabudowy i budowli związanych z eksploatacją złóż,
- w granicach Obszaru chronionego Krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki” w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych.

❖ **W zakresie ochrony przyrody:**

Na obszarze Miasta i Gminy Zdzeszowice ochronie przyrodniczej podlegają:

- Park Krajobrazowy „Góra Św. Anny”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki”
- Natura 2000 „Góra Świętej Anny” (PLH160002),
- Natura 2000 „Łęg Zdzeszowicki” (PLH160011),
- Rezerwat przyrody Lesisko
- Pomnik przyrody,
- Proponowany do objęcia ochroną użytek ekologiczny,
- Ochrona przyrodnicza roślin i zwierząt™,

Zaleca się utrzymanie istniejących form ochrony a także w razie potrzeby obejmowanie ochroną nowych obszarów i obiektów charakteryzujących się szczególnie cennymi walorami przyrodniczymi.

Wprowadzanie zainwestowania na terenach, na których stwierdzono występowanie podlegających ochronie prawnej gatunków i siedlisk, nie powinno oddziaływać negatywnie na ich występowanie i funkcjonowanie.

- 1) Dla obszarów NATURA 2000 obowiązuje zachowanie warunków i celów ochrony tych obszarów zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 2) Dla Park Krajobrazowy „Góra Św. Anny” obowiązuje zachowanie warunków i celów ochrony tych obszarów zgodnie z przepisami odrębnymi oraz obowiązują zakazy zawarte Rozporządzeniem Nr 0151/P/17/06 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” oraz w Plan ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” przyjęty rozporządzeniem Nr 0151/P/1/09 Wojewody Opolskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r.
- 3) Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki” obowiązują zachowanie warunków i celów ochrony tych obszarów zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zakazy, nakazy i ograniczenia zawarte Uchwałą Nr XX/228/2016 sejmiku województwa opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.
- 4) Rezerwatu przyrody Lesisko obowiązuje zachowanie warunków i celów ochrony tych obszarów zgodnie z przepisami odrębnymi oraz obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Lesisko" (Dz. Urz. Woj. opolskiego z 2018 r. poz. 1889.
- 5) Ustalono ochronę Doliny Odry jako ciągu ekologicznego.

❖ **W zakresie ochrony środowiska:**

- Wprowadzono zapisy mające na celu ochronę Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 332 oraz 335 położonych częściowo na obszarze gminy Zdzeszowice.
- Objęto ochroną grunty rolne I- III klasy bonitacyjnej wprowadzając na ich obszarze zakaz zabudowy.
- Ochronie podlegają: 3 złoża kopalin. Są to dwa złoża kruszywa naturalnego: „Krępna” i „Januszkowice – Lesiany” oraz jedno złożo glin rzecznych „Krępna II”.

❖W zakresie ochrony przed zagrożeniami i uciążliwościami dla środowiska i człowieka
uwzględniono:

- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- Obszaru osuwisk oraz zagrożone ruchami masowymi
- Obszary w potencjalnym zasięgu uciążliwości: hałasem komunikacyjnym, linii wysokich napięć; strefy kontrolowane od gazociągu średniego podwyższonego ciśnienia
- Strefy sanitarne cmentarzy.

❖W zakresie ochrony dóbr kultury, w tym zabytków i krajobrazu kulturowego ustalono do objęcia ochroną:

- obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty zabytkowe ujęte w gminnej ewidencji zabytków,
- stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków,
- stanowiska archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków,
- Obszary ścisłej ochrony konserwatorskiej – wpisane do rejestru zabytków województwa obejmują:
 - Park pałacowy w Rozwadzy – nr wpisu do rejestru zabytków: 127/85 z 03.07.1985,
 - Park z budynkiem pałacowym w Zdzeszowicach - nr wpisu do rejestru zabytków: 188/88 z 07.11.1988,
 - Park pałacowy w zespole pałacowym w Żyrowej - nr wpisu do rejestru zabytków: 117/84 z 14.02.1985,
 - Zespół pałacowy w Żyrowej - nr wpisu do rejestru zabytków: 837/64 z 06.05.1964.
- Układ urbanistyczny miasta Zdzeszowice,
- Układy ruralistyczne wsi:
 - Januszkowie;
 - Jasiona;
 - Krępna;
 - Oleszka;
 - Rozwadza;
 - Żyrowa.

❖W zakresie obsługi komunikacyjnej obszaru:

- utrzymano istniejącą sieć komunikacyjną, wprowadzając drogę pomiędzy projektowanym przejazdem bezkolizyjnym z linią kolejową we wsi Rozwadza a drogą wojewódzką,
- Nowo powstające inwestycje lokalizowane wzdłuż istniejących dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych mogą powodować uniemożliwienie utrzymania odpowiednich warunków technicznych i dalszego funkcjonowania tych dróg. W związku z tym wszelkie obiekty budowlane należy lokalizować w odległościach określonych zgodnie ze stosownymi przepisami odrębnymi. Należy również zachować odpowiednie odległości pomiędzy włączeniami dróg klas niższych do dróg klas wyższych. Układ komunikacyjny określony na rysunku studium określa główny przebieg dróg.
- Ustalając dopuszczenie modernizacji oraz korekty przebiegu dróg z przystosowaniem do parametrów technicznych dla danej klasy dróg w miarę potrzeb i możliwości realizacyjnych, dopuszcza się prowadzenie ścieżek rowerowych w miarę potrzeb i możliwości realizacyjnych, z wykluczeniem drogi krajowej,

- wzdłuż istniejących dróg powiatowych i gminnych należy brać pod uwagę zapewnienie dodatkowego pasa terenu pod lokalizację planowanych ścieżek rowerowych,

❖ W zakresie obszarów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, w tym w zakresie infrastruktury technicznej, ustalono:

- obszar planowanej rezerwy pod budowę oczyszczalni ścieków w Zdzeszowicach;
- planowane ujęcia wód w Zdzeszowicach i Żyrowej;
- planowana droga łącząca drogę wojewódzką nr 423 z ulicą Rozwadzką wraz z bezkolizyjnym przejazdem na skrzyżowaniu z linią kolejową;
- ciąg rekreacyjno – sportowy realizowany jako tereny kultury fizycznej i turystyki w tym tereny rekreacyjne i urzędzeń sportowych w Januszkowicach,
- obszar pod rozbudowę cmentarza w Zdzeszowicach.
- utrzymanie, modernizacją i rozbudowa istniejącej sieci wodociągowej miasta i gminy Zdzeszowice, zgodnie z zapotrzebowaniem wynikającym z rozwoju zabudowy i inwestycji,
- utrzymanie, modernizacja i rozbudową istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej miasta i gminy Zdzeszowice, zgodnie z zapotrzebowaniem wynikającym z rozwoju zabudowy i inwestycji.
- modernizacja dróg gminnych o strategicznym znaczeniu dla rozwoju gospodarczego gminy i ruchu turystycznego,
- dalsza sukcesywna rozbudowa układu komunikacyjnego dróg gminnych zgodnie z zapotrzebowaniem.
- rozbudowa ścieżek i tras rowerowych, tras turystycznych,
- rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

❖ W zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponad lokalnym uwzględniono:

- Korytarz linii elektroenergetycznej 220 kV w związku z planowaną przebudową linii energetycznej wysokiego napięcia 220 kV relacji Groszowice - Kędzierzyn na linię 400 kV, względnie na linie wielonapięciowe i wielotorowe,
- Korytarz linii elektroenergetycznej 110 kV, w związku z modernizacją istniejącej linii elektroenergetycznej 110 kV relacji Hajduki-Zdzeszowice;
- Stacja GPZ Zdzeszowice w związku z planowaną rozbudową i modernizacją
- odgałęzienie gazociągu wysokoprężnego gazu koksowniczego o przekroju 500 DN relacji Kędzierzyn Zdzeszowice do SRP Strzelce Opolskie w związku z planowaną przebudową,
- jaz i śluza Krępa w związku z planowanym remontem i przebudową budowli piętrzących.
- lokalizacja radaru meteorologicznego, stanowiącego jednocześnie lotnicze urządzenie naziemne (LUN), wraz z powierzchniami ograniczającymi zabudowę.

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

3.1. Uwarunkowania fizjograficzne

Klimat

Klimat gminy podobnie jak całej Polski jest przejściowy, kontynentalno – morski, kształtowany na przemian przez masy powietrza napływające z Oceanu Atlantyckiego lub wschodniej Europy i Azji. W skali kraju według W. Okołowicza i D. Martyn (1979) gmina Zdzeszowice wchodzi w skład regionu klimatycznego śląsko – wielkopolskiego. Natomiast według A. Wosia (1999) gmina położona jest w regionie dolnośląskim południowym. Niezależnie od podziałów rejon gminy należy do cieplejszych w Polsce i charakteryzuje się: przewagą wpływów oceanicznych, mniejszymi od przeciętnych amplitudami temperatur, wczesną wiosną, długim ciepłym latem, łagodną i krótką zimą oraz malejącymi opadami w kierunku centrum kraju.

Na terenie gminy Zdzeszowice nie ma stacji meteorologicznej, jednakże reprezentatywne będą dla niej dane charakteryzujące klimatyczny region dolnośląski jako całość. Według pomiarów średnia temperatura roczna z wielolecia 1951 – 1980 wynosi około 8,2 °C; stycznia (-1,9 °C), a lipca 17,8 °C. W skali roku średnia liczba dni przymrozkowych, to jest takich, w których temperatura powietrza może wynieść 0 °C wynosi 86, dni mroźnych z ujemną temperaturą powietrza w ciągu całej doby jest 29, zaś dni ciepłych z temperaturą minimalną powyżej 0 °C jest 250. Izoamplitudy roczne kształtują się na poziomie 19 – 20 °C.

Z powyższej tabeli wynika, że okres kiedy średnia temperatura dobową kształtuje się w granicach od 5 °C wzwyż trwa tutaj przez około 226 dni, w tym powyżej 15 °C przez 93 dni, natomiast okres ze średnią temperaturą dobową poniżej 5 °C trwa 155 dni, w tym poniżej 0 °C przez 64 dni w roku.

Suma rocznego opadu wynosi 600 – 700 mm, w tym półrocza chłodnego (listopad – kwiecień) około 200 – 250 mm. Opady półrocza ciepłego (maj – październik) osiągają 400 – 450 mm. Pierwszy śnieg pojawia się około połowy listopada, a ostatni na przełomie marca i kwietnia. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio przez 45 – 65 dni. Jej grubość waha się w przedziale 15 – 20 cm. Okres występowania pokrywy śnieżnej przerywany jest częstymi odwilżami. W tym czasie opad zimowy stanowi deszcz.

Na podstawie danych za lata 1951 – 1980 średnia liczba dni pogodnych (zachmurzenie \leq 20 %) w roku wynosi 41, a pochmurnych (zachmurzenie \geq 80 %) 118 i jest jedną z najmniejszych w Polsce. Mgła pojawia się średnio przez około 50 dni w roku, zaś mgła całodzienna przez około 3 do 5 dni w roku. Usłonecznienie przekracza w roku 1400 godzin. Dni z burzą jest przeciętnie około 20 w roku.

Najczęstsze wiatry wieją z sektorów: północnego, zachodniego i południowego. Stanowią około 70 % częstości wiatru. Ich średnia prędkość oscyluje w granicach 3,3 m/s. Średnia roczna liczba dni w okresie 1951 – 1985 (T. Niedźwiedź, J. Paszyński, D. Czekierda, 1994) z wiatrem bardzo silnym (prędkość powyżej 15 m/s) wynosi 2, z wiatrem silnym (prędkość od 10 do 15 m/s) wynosi około 20 – 30, zaś średnia roczna częstość występowania ciszy i słabego wiatru (prędkość poniżej 2m/s) wynosi około 60 % dni w roku.

Okres wegetacyjny jest jednym z najdłuższych w Polsce i trwa średnio przez około 226 dni. Początek robót polnych przypada na drugą dekadę marca. Reasumując, warunki klimatyczne panujące na terenie gminy są bardzo korzystne. Szczególnie sprzyjają rozwojowi rolnictwa oraz pozwalają na osiągnięcie wyższego komfortu osiedlania się.

Należy nadmienić, że północna część gminy Zdzeszowice, obejmująca obszar Góry Świętej Anny, charakteryzuje się pewną odmiennością klimatyczną. Następuje tam spadek temperatury wraz ze wzrostem wysokości nad poziomem morza średnio o 0,6 °C na każde 100 m wysokości bezwzględnej, wraz ze wzrostem wysokości bezwzględnej wzrasta suma opadów, dłużej utrzymuje się tam pokrywa śnieżna, która osiąga tam również większą wysokość.

Budowa geologiczna

Budowę geologiczną obszaru gminy Zdzeszowice przedstawiono w oparciu o Szczegółową Mapę Geologiczną Polski w skali 1:50000, arkusz Koźle (Trzepla, 1997a, 1997b) oraz o Mapę Geośrodowiskową Polski w skali 1:50000, arkusz Kędzierzyn – Koźle nr 907 (Sztromwasser, 2004).

Pod względem geologicznym gmina Zdzeszowice zlokalizowana jest w strefie granicznej trzeciorzędowego zapadliska przedkarpackiego, tak zwanego rowu tektonicznego Kędzierzyna i zrębu Góry Świętej Anny. Na powierzchni dominują osady triasu oraz czwartorzędu. Osady triasu stanowią fragment płyty obrzeżającej od północy Górnośląskie Zagłębie Węglowe i przechodzącej ku północnemu zachodowi w monoklinę przedsudecką. Najstarszymi osadami są tutaj karbońskie piaskowce szarogłazowe, mułowce i łupki ilaste facji kulmu. Stwierdzono je w otworach wiertniczych na głębokości od 6 m do 155 m w Zdzeszowicach i 780 m w Twardawie. Najstarszymi osadami odsłaniającymi się na powierzchni terenu są w pobliżu Zakrzowa i Jasionej piaskowce, ilowce i mułowce triasu dolnego – scytyku. Mają one miąższość do 10 m. Wapienie i margle dolnego i środkowego triasu (scytyku i anizyku) o maksymalnej miąższości do 25 m odsłaniają się na niewielkim obszarze na wschód od Gogolina, a na południowym zboczu Chełmu występują pod przykryciem osadów czwartorzędowych. Osady anizyku dolnego (wapień muszlowy): wapienie, wapienie margliste i margle odsłaniają się w północno – wschodniej części terenu arkusza w okolicach Góry Świętej Anny. Mają one miąższość około 70 – 80 m. Reprezentowane są przez trzy kompleksy litologiczne: warstwy gorażdżańskie, warstwy terebratulowe i warstwy karchowickie. Wapienie, mułowce i piaskowce kredy o miąższości około 95 m zalegają w Twardawie na głębokości 777 m bezpośrednio na osadach karbońskich. Znane są tylko z wierceń.

Osady trzeciorzędu (miocenu) zalegają w południowej i środkowej części obszaru arkusza, w podłożu czwartorzędu. Są to iły, iły wapniste z wkładkami węgla brunatnego, gipsy i anhydryty, a także mułki, piaski i żwiry. Łączna miąższość osadów miocenu wynosi około 310 – 320 m. Na Górze Świętej Anny występują bazalty nefelinowe i tufy, będące resztkami stożka wulkanicznego.

Osady czwartorzędu na omawianym terenie zalegają na około 60 – 70 % powierzchni, a ich łączna miąższość waha się od 2 do 50 m. Najstarsze osady czwartorzędu to piaski i żwiry rzeczne preplejstocenu, które występują pod gliną zwałową zlodowceń południowopolskich w dolinie Odry. Ich maksymalna miąższość wynosi około 50 m. Gliny zwałowe zlodowceń południowopolskich są bardzo zróżnicowane. Są to zarówno gliny piaszczyste ze żwirami jak i gliny pyłowe. Ich miąższość dochodzi do 25 m. Powyżej występują piaski i żwiry interglacjału wielkiego (mazowieckiego) o miąższości od 6 do 27 m. Poza doliną Odry drobnoziarniste piaski interglacjału mazowieckiego o miąższości do 25 m występują koło Lichyni. Osady zlodowceń środkowopolskich występują na znacznej części obszaru arkusza. Stanowią je osady o zróżnicowanej genezie: wodnolodowcowe, lodowcowe, wodnomorenowe oraz zastoiskowe. Są to gliny zwałowe, mułki zastoiskowe, piaski i żwiry. Gliny zwałowe stadiału maksymalnego o miąższości dochodzącej do 43 m są najstarszymi osadami czwartorzędu, odsłaniającymi się na powierzchni. Występują przeważnie w formie niewielkich płatów w otoczeniu osadów innych facji. Piaski i żwiry wodnolodowcowe występują pomiędzy glinami zwałowymi lub na przedpolu kemów. Są to osady źle wysortowane o słabo obtoczonych ziarnach. Ich miąższość dochodzi do kilkunastu metrów. Piaski i żwiry kemów położone na skraju doliny Odry tworzą podłużne wały o miąższości około 20 m. Piaski i żwiry ozów występują u podnóża Chełmu, tworząc kręte wały piaszczysto – żwirowe o miąższości dochodzącej do 20 m. Powyżej w profilu występują piaski i żwiry zlodowceń północnopolskich. Tworzą one osady tarasów nadzalewowych rzek, osiągając miąższość do 20 m. Na wschód od Góry Świętej Anny zalegają lessy o miąższości dochodzącej do 5 m. Do czwartorzędu nie rozdzielonego zalicza się piaski eoliczne. Tworzą one pokrywy piaszczyste lub niewielkie wydmy w okolicach Kędzierzyna. Najmłodsze osady czwartorzędu – holocenu to piaski i żwiry lub mułki tarasów zalewowych rzek. Występują one w dolinie Odry, a ich miąższość dochodzi do 2 m. Pozostałe osady holocenu to namuły zlokalizowane w nieckach wód powodziowych oraz torfy.

Złóża kopalin

Na obszarze gminy udokumentowane są aktualnie 3 złoża kopalin. Są to dwa złoża kruszywa naturalnego: „Krępna” i „Januszkowice – Lesiany” oraz jedno złożo glin rzecznych „Krępna II”.

Rzeźba terenu, krajobraz

Rzeźba powierzchni ziemi powstała w trzeciorzędowym i czwartorzędowym cyklu krajobrazowym w wyniku procesów zrównania, denudacji, tektonicznego podnoszenia, akumulacji lodowcowej, rzecznej, eolicznej oraz erozji rzecznej i działalności człowieka.

Głównymi jednostkami morfologicznymi na terenie gminy jest rozciągająca się w zachodniej i środkowej części dolina rzeki Odry, z wykształconym systemem teras zalewowych i nadzalewowych oraz garb Chełmu.

Terasa zalewowa ciągnie się wąskim pasem o szerokości od 50 do 600 m wzdłuż koryta rzecznej, a w jej powierzchni wykształcone zostały liczne rowy melioracyjne, starorzecza i obniżenia terenowe częściowo wypełnione wodą. Na jej obszarze zalega pokrywa mady rzecznej.

Terasa nadzalewowa o charakterze akumulacyjnym stanowi wyższy poziom rzeczny wzniesiony krawędzią od 4 do 8 m ponad średni poziom wody w rzece. W jej obrębie występują zagłębienia terenu, stanowiące pozostałość po eksploatacji kruszyw naturalnych. Terasa ta przechodzi w kierunku wschodnim w płaską lub lekkofalistą wysoczyznę plejstoceńską zbudowaną z piasków i żwirów wodnolodowcowych w rejonie Rozwadzy, Krępanej i Jasiony, urozmaiconej resztkami pagórów kemowych, a po południowej i północnej części Zdzeszowic fragmentami ciągów ozów.

W części północno – wschodniej (rejon Oleszki, Jasiony i Żyrowej) płaska powierzchnia wysoczyznowa przechodzi stopniowo w kierunku garbu Chełmskiego – formy strukturalnej, stanowiącej fragment triasowego (wapień muszlowy) Garbu Tarnogórskiego. Lokalna morfologia nawiązuje do budowy geologicznej terenu, dla którego charakterystyczne jest nałożenie się elementów rzeźby krawędziowej i zrębowej Wyżyny Śląskiej, pokryw stokowych i morenowych zlodowacenia środkowopolskiego (stadiał Warty) oraz pokryw lessowych schyłkowej fazy peryglacialnej zlodowacenia północnopolskiego. Obszar gminy charakteryzuje się znaczącym dla obszarów niżowych zróżnicowaniem wysokościowym.

Oprócz naturalnych form morfologicznych, aktualne ukształtowanie powierzchni jest również skutkiem działalności antropogenicznej w wyniku której powstały formy wypukłe: nasypy drogowe i kolejowe, wały przeciwpowodziowe oraz zagłębienia po wyrobiskach kruszyw i ilów ceramicznych.

Struktura przestrzenna krajobrazu jest jednym z ważniejszych czynników wpływających na wartość przyrodniczą obszaru. Najważniejszymi elementami krajobrazu, które powinny podlegać ochronie są: lasy, większe zadrzewienia nieleśne, zadrzewienia śródpolne, pasy zieleni wzdłuż dróg i cieków wodnych, naturalne łąki w dolinach rzecznych, a także koryta rzek. Lasy, większe zadrzewienia lub zwarte, ekstensywnie użytkowane łąki spowalniają szybkość odpływu składników mineralnych oraz warunkują prawidłowe krążenie wody, pierwiastków i energii w środowisku. Zadrzewienia śródpolne ograniczają erozję wietrzną gleb, parowanie wody z gleb, szczególnie w okresie letnim oraz są miejscem bytowania gatunków zwierząt żywiących się wieloma szkodnikami upraw. Pasy zieleni przydrożnej zapobiegają tworzeniu się zasp śnieżnych na drogach. Szczególnie liczne dodatkowe korzyści występują w przypadku zachowania mało przekształconych rzek i ich dolin. Ochrona niezajętych przez przemysł, budownictwo, infrastrukturę techniczną i użytkowanie rolnicze dolin rzecznych bez obwałowań lub z wałami odsuniętymi daleko od rzeki, zapewnia nie tylko prawidłowe funkcjonowanie środowiska, ale także sprzyja lepszemu zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu miejscowości położonych w dolinach rzecznych, ochronie wód rzek przed zanieczyszczeniami obszarowymi pochodzenia rolniczego i samooczyszczaniu się tych wód. Takie doliny rzeczne pełnią rolę korytarzy ekologicznych zapewniających prawidłowe funkcjonowanie zespołów roślinnych i zwierzęcych. Struktura przestrzenna krajobrazu musi być odpowiednio uwzględniana w procesie planowania przestrzennego. Zachowaniu najistotniejszych obszarów o cennych walorach krajobrazowych służy tworzenie form ochrony przyrody wymienionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku. Na obszarze gminy obszary o najwyższych walorach krajobrazowych objęte są ochroną prawną w formie Parku Krajobrazowego Góra Św. Anny i jego otuliny oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki”

Wody powierzchniowe

Gmina Zdzeszowice pod względem hydrograficznym w całości położona jest w zlewniach cząstkowych potoków Anka, Padół, Cegielnia oraz w zlewni bezpośredniej rzeki Odry. Reżim hydrologiczny rzeki Odry w Zdzeszowicach jest całkowicie przeobrażony przez sterowanie przepływami na śluzach rzecznych na powyżej gminy. Stany niżówkowe charakterystyczne są dla pory zimowej (styczeń – luty), okresy wyżówek występują w okresie wzmożonych opadów letnich (VI – VIII).

Głównym ciekim powierzchniowym na terenie Gminy Zdzeszowice jest rzeka Odra, przepływająca z południowego – wschodu na północny – zachód. Odra na tym odcinku jest spławna, wykorzystywana do transportu wodnego. W granicach administracyjnych gminy na rzece Odra znajduje się przewóz promowy, ujęcie wody powierzchniowej dla Zakładów Koksowniczych w punkcie wejściowym kanału Anka oraz dwie elektrownie wodne w miejscowości Januszkowice i Krępna. Najwyższe stany wód występują na Odrze w okresach luty – marzec oraz lipiec – sierpień, natomiast najniższe w okresie wrzesień październik. Średni czas trwania pokrywy lodowej wynosi około 20 dni. W czasie powodzi z lipca 1997 roku cała dolina Odry w rejonie gminy została zalana na odległość kilku kilometrów od koryta rzeki.

Uzupełnieniem systemu rzeczno-ekologicznego jest ciek wodny „potok Anka” i „potok Cegielnia”, rzeka Łącka Woda oraz bezimienne potoki i rowy melioracyjne. Potok Anka jest prawym dopływem Odry. Całkowita jego długość wynosi 4 030 m. Jest ciekami częściowo uregulowanym. Potok Cegielnia jest prawostronnym dopływem Odry. Całkowita długość cieku wynosi 4400 m. Jest on uregulowany na całej długości.

Z wód powierzchniowych ważnym elementem są liczne stawy oraz fragmenty starorzeczka Odry. Większość stawów jest niewielka. Największy staw zlokalizowany jest w Januszkowicach, nad którym znajduje się ośrodek żeglarski.

Wody podziemne

Dane dotyczące hydrologii gminy Zdzeszowice opracowano na podstawie Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000, arkusz Kędzierzyn – Koźle nr 907 (PiG, 1997) oraz w oparciu o Mapę Geośrodowiskową Polski w skali 1:50000, arkusz Kędzierzyn – Koźle nr 907 (Sztromwasser, 2004). W granicach niniejszego arkusza znajduje się pełen obszar gminy Zdzeszowice.

Arkusz nr 907 podzielony jest na dwie jednostki hydrogeologiczne. Północna należy do subregionu śląsko – krakowskiego, reprezentowanego przez triasowe piętro sedymentacyjne wykształcone w postaci piaskowców, wapieni i margli, w obniżeniach przykryte cienką warstwą utworów czwartorzędowych, z miększymi poziomami wodonośnymi, przeważnie o charakterze swobodnym (rzadko napiętym) związanym z utworami piaskowca. W rejonie tym występują również wody w utworach karbońskich związane głównie z piaskowcami karbonu dolnego, choć mogą też pojawić się jako wody szczelinowe w łupkach.

W południowej części obszaru arkusza nr 907, należącej do subregionu kędzierzyńskiego znajduje się miększe trzeciorzędowe – czwartorzędowe, pokrywowe piętro sedymentacyjne (iły, piaski, gliny, żwiry) z licznymi poziomami wodonośnymi zlokalizowanymi w obrębie obu budujących je ogniw stratygraficznych, zarówno o charakterze swobodnym jak i napiętym (utwory trzeciorzędowe). Warstwą napinającą są iły trzeciorzędowe.

W granicach arkusza nr 907 wyodrębniono dwa główne piętra wodonośne:

- w północnej części, w granicach występowania utworów triasowych – dolnotriasowe piętro wodonośne, obejmujące połączone warstwy piaskowca i retu;
- w południowej części arkusza, w dolinie rzek Kłodnicy i Odry – piętro wodonośne utworów trzeciorzędowych (sarmat) i czwartorzędowych dolin kopalnych.

W południowej oraz centralnej części gminy Zdzeszowice największe rozprzestrzenienie i znacznie użytkowe posiadają wody trzeciorzędowego, sarmackiego poziomu wodonośnego. W części północnej, położonej na obszarze wsi Oleszka, Jasiona i Żyrowa główny poziom użytkowy stanowią utwory triasowe. W zachodniej części gminy oraz częściowo na obszarze występowania trzeciorzędowego poziomu wodonośnego istotne znaczenie posiada poziom czwartorzędowy, w szczególności związany z kopalną strukturą wodonośną Kędzierzyna - Koźle – Rudy.

W północnej części arkusza piętro wodonośne występuje średnio na głębokości 30 – 40 m, miąższość osadów wodonośnych wynosi około 30 m. Wydajność tego poziomu wynosi średnio od 70 do 80 m³/h przy depresji do 10 m. Mineralizacja wód wynosi około 260 mg/dm³. Wody te są dobrej jakości i są zaliczane do klasy Ib (Koślacz, 1988; Żuk, 1994).

W południowej części arkusza, w dolinach rzek Kłodnicy i Odry, utwory wodonośne czwartorzędowe i triasu pozbawione są izolacji. Zasilanie odbywa się bezpośrednio z opadów atmosferycznych. Poziom trzeciorzędowy jest częściowo zakryty glinami zwałowymi i ilami trzeciorzędowymi. Poziom wodonośny utworów czwartorzędowych doliny kopalnej Odry i trzeciorzędowy występuje na głębokości od 10 do 20 m w utworach czwartorzędowych poza doliną kopalną, w dolinie kopalnej od 30 do 80 m oraz od 10 do 100 m w utworach trzeciorzędowych. Wydajność tego poziomu wynosi od 25 do 120 m³/h przy depresji od 10 do 30 m. Wody te są bardzo zróżnicowane pod względem jakości. Są to wody zarówno I jak i II klasy. Ich mineralizacja wynosi około 120 mg/dm³. Wody w obrębie ujęć trzeciorzędowo – czwartorzędowych są intensywnie eksploatowane.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPD)

Obszar gminy Zdzeszowice położony jest w granicy jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitych części wód podziemnych JCWPD127, identyfikator UE PLGW6000127. Największy wpływ na jakość wód podziemnych w obszarze JCWPD nr 127 mają odprowadzane ścieki komunalne, przemysłowe oraz składowiska odpadów komunalnych, zbiorniki z produktami naftowymi i innymi chemikaliami. Występują także zagrożenia związane z przebiegiem i utrzymaniem głównych szlaków komunikacyjnych, a także miejscami znacznego poboru wód. Zasoby podziemnych wód słodkich dostępne do zagospodarowania wymagają ochrony ze względu na dużą wrażliwość warstw wodonośnych na zanieczyszczenia pochodzące z powierzchni terenu. Wynika to z braku lub występowania lokalnej, słabej izolacji niektórych pięter wodonośnych. W obrębie JCWPD nr 127 intensywną eksploatację wód podziemnych prowadzi się z utworów czwartorzędowych, kredowych i triasowych za pomocą studni wierconych na dużych ujęciach komunalnych. Woda służy przede wszystkim do celów socjalno-bytowych i przemysłowych, jest także okresowo zużywana do nawadniania w rolnictwie.

GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH

Z uwagi na przewodność hydrauliczną, wydajność potencjalną studni oraz ryzyko zagrożenia zasobów wodnych, na obszarze gminy Zdzeszowice wyodrębniono trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP). Są to:

- GZWP nr 332: Subniecka Kędzierzyńsko – Głubczycka z rynną czwartorzędową Kędzierzyn - Koźle – Rudy;
- GZWP nr 335: Krapkowice – Strzelce Opolskie.

GZWP nr 332 „Subniecka Kędzierzyńsko – Głubczycka”:

GZWP nr 332 obejmuje południową część gminy. W obrębie zbiornika podstawowe znaczenie użytkowe posiada trzeciorzędowy, mioceński (sarmat) poziom wodonośny, zalegający na głębokości od 40 do 100 m, pod przykryciem utworów słabo przepuszczalnych o miąższości kilkudziesięciu metrów. Warstwę wodonośną budują piaski o różnej granulacji o miąższości od 10 do 30 m. Zwierciadło wody ma charakter naporowy, subartezyjski. Zasilanie zbiornika następuje poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych i wód powierzchniowych na wychodniach, na południowy – zachód i południe od zbiornika. Zbiornik sarmacki rozcięty jest od południowego – zachodu (wzdłuż rzeki Odry) rynną erozyjną, wypełnioną utworami czwartorzędowymi do głębokości ponad 110 m. W spągu rynny występuje seria piaszczysto – żwirowa, która hydrostrukturalnie oraz hydrodynamicznie powiązana jest z poziomem użytkowym sarmatu. Utwory rynnowe cechuje zmienne wykształcenie litologiczne w pionowym profilu i poziome rozprzestrzenienie. Na obszarze rynny występują trzy horyzonty wodonośne:

- przypowierzchniowy – gdzie występuje warstwa wodonośna ze swobodnym zwierciadłem wody;
- pośredni – gdzie warstwa wodonośna ze zwierciadłem wody o charakterze subartezyjskim występuje w środkowych partiach rynnowych;
- głęboki – gdzie warstwa wodonośna ze zwierciadłem subartezyjskim lub lokalnie artezyjskim występuje w spągowej części rynny.

Warstwa wodonośna w spągowych partiach rynny ma miąższość od 20 do 40 m. Na terenie gminy Zdzeszowice wody zbiornika GZWP nr 332, objęte obszarem zasobowym ujęć wód podziemnych „Kędzierzyn - Koźle – Zdzeszowice”, stanowią główny zbiornik użytkowy. Wody czwartorzędowego i trzeciorzędowego piętra wodonośnego wymagają uzdatniania w związku z ponadnormatywną zawartością manganu i żelaza. Lokalnie w rejonie Zdzeszowic wody trzeciorzędowego piętra wodonośnego zawiera ponadnormatywną zawartość siarczanów i okresowo azotanów, azotynów oraz ma dużą twardość i mineralizację.

GZWP nr 335 „Krapkowice – Strzelce Opolskie”:

GZWP nr 335 wykształcony w poziomie wodonośnym dolnego i górnego pstręgo piaskowca zalega pod GZWP posiada szacunkowe zasoby dyspozycyjne w wysokości 50 tys. m³/d, a moduł zasobowy osiąga 0,28 l/skm². Drenaż zbiornika odbywa się w dolinie rzeki Odry. Wieloletnia eksploatacja przez głębokie na 200 – 750 m studnie doprowadziła do obniżenia zwierciadła wody i powstania technicznych problemów z poborem wody. W obszarach o ustabilizowanej równowadze między zasilaniem i eksploatacją studnie te funkcjonują dobrze i dostarczają wysokiej jakości wody. Na obszarze gminy Zdzeszowice zbiornik ten występuje w północnej części i aktualnie nie jest eksploatowany.

Gleby

Wytworzenie się określonych profili glebowych oraz ich przydatność rolnicza pozostaje w ścisłym związku z budową geologiczną i morfologią danego obszaru. Właściwości gleb, stanowiące jeden z podstawowych komponentów środowiska przyrodniczego decydują o ich przydatności dla rolniczego wykorzystania. Lokalne warunki przyrodnicze powodują, że gleby gminy Zdzeszowice zaliczają się do jednych z najslabszych na obszarze województwa opolskiego.

Pod względem mechanicznym gleby gminy Zdzeszowice zaliczają się do kategorii lekkich i bardzo lekkich. Stanowią one około 75 %. Gleby ciężkie stanowią jedynie około 3 % ogółu powierzchni. Pod względem typologicznym dominują gleby brunatne i mady rzeczne, stanowiące łącznie około 79 % użytków rolnych. Zaliczają się one do kompleksów żytnich (ponad 50 % powierzchni gruntów), pszennych (około 25 % powierzchni gruntów) i zbożowo – pastewnych (około 25 % powierzchni gruntów).

Klasyfikacja bonitacyjna ma na celu ustalenie wartości produkcyjnej gleb na podstawie badań terenowych odkrywek. Szczególną uwagę poświęca się cechom morfologicznym profilu glebowego, właściwościom fizycznym gleb i niektórym chemicznym. Uwzględnia się również konfigurację terenu, stosunki wilgotnościowe, położenie, itp.

Roślinność

REGIONALIZACJA GEOBOTANICZNA

Według geobotanicznego podziału Polski (W. Szafer, B. Pawłowski, 1959) południowa część gminy Zdzeszowice należy do następujących jednostek:

- Państwo: Holarktyka;
- Obszar: Euro – Syberyjski;
- Prowincja: Niżowo – Wyżyna Środkowoeuropejska;
- Dział: Bałtycki;
- Poddział: Kotliny Podgórskie;
- Kraina: Kotliny Śląska.

Północna część gminy (obszar związany z Górą Świętej Anny) zlokalizowana jest w podziale – Pas Wyżyn Środkowych, w krainie – Wyżyna Śląska.

Natomiast według podziału geobotanicznego dokonanego przez Matuszkiewicza (1994) gmina Zdzeszowice zlokalizowana jest na pograniczu dwóch działów wchodzących w skład prowincji środkowoeuropejskiej, podprowincji środkowoeuropejskiej właściwej. Południowa część gminy to:

- Dział: brandenbursko – wielkopolski;
- Kraina – dolnośląska;
- Okręg – głubczycko – ostrawski,

Natomiast północna część gminy to:

- Dział: wyżyny południowowielkopolskie;
- Kraina – górnośląska;
- Okręg – rybnicko – strzelecki.

ZBIOROWISKA NIELEŚNE

Obecny charakter roślinności to efekt przekształceń dokonanych przez człowieka. Większość lasów została zastąpiona przez tereny użytkowane rolniczo i tereny zabudowane, ze sztucznymi powierzchniami i towarzyszącą im roślinnością synantropijną i roślinnością obcą. Niewielkie fragmenty o charakterze zbliżonym do naturalnego zlokalizowane są na terenie rezerwatu leśnego „Lesisko” i na obszarze obszaru chronionego krajobrazu „Łęg Zdzeszowski”.

Oprócz formacji leśnych istotnym elementem uzupełniającym i różnicującym obszar gminy są użytki zielone, występujące głównie w dolinach cieków wodnych. Na terenach niezalesionych występują ekosystemy łąkowe. W obrębie terenów produkcji rolnej do najcenniejszych elementów przyrodniczych zaliczyć należy zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne, a także układy zieleni przydrożnej i obudowy biologicznej cieków. Pełnią one istotne funkcje ekologiczne, krajobrazowe i ochronne. Ekosystemy łąkowe wraz z ekosystemami

leśnymi i zadrzewionymi tworzą mozaikę o dużym znaczeniu biocenotycznym – środowiskowym, stanowiąc element urozmaicający krajobraz gminy.

Szata roślinna gminy wykazuje silną synantropizację z dominacją zbiorowisk nieleśnych, związanych z gruntami ornymi i łąkami. Dominujące na terenie gminy zbiorowiska segetalne nie przedstawiają większej wartości. Natomiast zbiorowiska seminaturalne i antropogeniczne łąk kośnych klasy *Molinio – Arrhenatheretea*, charakterystyczne dla użytków zielonych, nie zajmują poza doliną rzeki Odry większych powierzchni. Łąki świeże z rzędu *Arrhenatheretalia* użytkowane jako łąki kośne lub kośno – pastwiskowe są najczęściej spotykanym zbiorowiskiem łąkowym. Pod względem florystycznym są to zbiorowiska ubogie. Cenne przyrodniczo wilgotne łąki z rzędu *Molinietalia* występują rzadko, głównie w dolinie rzeki Odry na siedliskach łągowych i grądowych (na południe od wsi: Januszkowice, Rozwadza i Krępna). W strefach litoralnych lokalnych zbiorników wodnych występują charakterystyczne zbiorowiska szuwarowe z zespołem trzciny pospolitej *Phragmitetum australis*, manny olbrzymiej i moczarki kanadyjskiej oraz zarośla wierzbowo – topolowe.

Zieleń urządzona na terenie gminy reprezentowana jest przez zieleń parkową, cmentarną i przykościelną, a także przez szereg alei i szpalerów przydrożnych oraz zadrzewień śródpolnych.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku „ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej”.

rośliny / grzyby objęte ochroną całkowitą

- obuwik pospolity (*Cypripedium calceolus*)
- lilia złotogłów (*Lilium martagon*)
- kruszczyk błotny (*Epipactis palustris*)
- nasięźrzał pospolity (*Ophioglossum vulgatum*)

rośliny / grzyby objęte ochroną częściową

- kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*)
- dziewięcśl bezłodygowy (*Carlina acaulis*)
- wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*)
- ciemieżyca zielona (*Veratrum lobelianum*)
- kukułka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*)
- listera jajowata (*Listera ovata*)
- śnieżyczka przebiśnieg (*Galanthus nivalis*)
- zimowit jesienny (*Colchicum autumnale*)
- jaskier wielki (*Ranunculus lingua*) –
- czosnek kątowny (*Allium angulosum*) – na SW od Januszkowic.
- bobrek trójlistkowy (*Menyanthes trifoliata*)
- grzybień białe (*Nymphaea alba*)
- czosnek niedźwiedzi (*Allium ursinum*)

Na terenie gminy Zdzeszowice znajdują się również rośliny rzadkie i zagrożone wymarciem: złoć łąkowa (*Gagea pratensis*) – na N od Jasionej; kąkol polny (*Agrostemma githago*) – Oleszka;; okrzęznica bagienna (*Hottonia palustris*) – na NW od Podborza, na W od Zdzeszowic; kokorycz pusta (*Corydalis cava*) – Krępna; sitniczka oszczepowata (*Isolepis setacea*) – Rozwadza; ostrożeń siny (*Cirsium canum*) – na S od Krępnej; nercznica grzebieniasta (*Dryopteris cristata*) – na W od Zdzeszowic; turzyca obła (*Carex diandra*) – na SW

od Zdzeszowic; czarka szkarłatna (*Sarcoscypha coccinea*) - Żyrowa - zarośla z pokrzywą i bzem koralowym; 12 owocników; flagowiec olbrzymi (*Meripilus giganteus*) Rezerwat Lesisko.

Zwierzęta

Obszar gminy Zdzeszowice charakteryzuje się silnym przekształceniem ekosystemów i w związku z tym wysokie walory faunistyczne zostały zachowane fragmentarycznie na obszarze Parku Krajobrazowego „Góra Świętej Anny”, na obszarze chronionego krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki” oraz w otoczeniu remiz śródpolnych i zbiorników wodnych.

Skład fauny dostosowany jest do aktualnej struktury siedliskowej. Małe zróżnicowanie siedlisk oraz istniejąca zabudowa powoduje, że na obszarze gminy dominują gatunki pospolite, towarzyszące ekosystemom rolniczym oraz związane z siedliskami ludzkimi. Charakteryzują się one umiejętnością dostosowania do silnie przekształconych ekosystemów i często szeroką tolerancją ekologiczną na różne czynniki środowiskowe. I tak np.: okres wzrostu zbóż sprzyja występowaniu gatunków preferujących siedliska upraw, w szczególności należących do gatunków z rzędu pająków (*Araneida*), motyli (*Lepidoptera*), dwuskrzydłych (*Diptera*), błonkówek (*Hymenoptera*). Wśród kręgowców występują gatunki charakterystyczne dla terenów rolniczych. W otoczeniu zbiorników wodnych występują potencjalne siedliska rozrodu ptactwa wodno – błotnego, które z uwagi na niewielką powierzchnię, ubogą roślinność szuwarową i bliskość siedzib ludzkich są w minimalny sposób wykorzystywane przez awifaunę w okresie lęgowym.

Szczególną rolę dla bytowania fauny pełnią wspomniane powyżej tereny chronione. Obszar Parku Krajobrazowego „Góra Świętej Anny” cechuje się występowaniem gatunków charakterystycznych dla innych obszarów województwa. Spośród dziko żyjących na Opolszczyźnie 55 gatunków ssaków, zdecydowana większość bytuje na terenie parku. W szczególności dotyczy to: jeleni, dzików, sarny leśnej i polnej, lisów, borsuków, kun leśnych i domowych, jeży, kretów, zajęcy. Spośród populacji ptaków stwierdza się tutaj około 50 gatunków. Na szczególne wyróżnienie zasługują zagrożone ptaki drapieżne, w tym: myszołowy, jastrzębie czy pustułki. Ponadto licznie reprezentowane są: dzięcioły, sowy, przepiórki czy kuropatwy. Na obszarze parku słabo reprezentowane są płazy i gady. Występują tutaj jednak: gniewosz plamisty, jaszczurki i padalce. Jest tutaj także większość spośród 16 gatunków płazów.

Dolina rzeki Odry na odcinku objętym ochroną w postaci obszaru chronionego krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki” wyróżnia się dużymi walorami przyrodniczymi charakterystycznymi dla dolin dużych rzek. Poważne przekształcenia prawobrzeżnej (północnej) strony doliny doprowadziły do znacznego zubożenia świata fauny. Jednak strona lewobrzeżna (południowa) jest zalesiona i cechuje się bogactwem wielu gatunków, a w szczególności awifauny. Do najważniejszych gatunków awifauny, występującej na terenie obszaru chronionego krajobrazu (81 gatunków) w części gminy Zdzeszowice, zaliczyć należy: zimorodka, świerszczaka i strumieniówkę. Wśród ichtiofauny rzeki Odry, jej starorzeczy i zawodnionych wyrobisk, na szczególną uwagę zasługuje: kleń, płoć czy karaś.

Obszar gminy poza obszarami ochrony przyrodniczej cechuje się silnym przekształceniem ekosystemów. Skład fauny dostosowany jest do aktualnej, ubogiej struktury siedliskowej. Małe zróżnicowanie siedlisk i istniejąca zabudowa powoduje, że na przeważającym obszarze gminy dominują gatunki pospolite, towarzyszące ekosystemom rolniczym oraz związane z siedliskami ludzkimi. Charakteryzują się one umiejętnością dostosowania do silnie przekształconych ekosystemów, szeroką tolerancją ekologiczną na różne czynniki środowiskowe.

W otoczeniu zbiorników wodnych w miejscowości Krępna, Rozwada i Januszkowice (zbiorniki wodne w dolinie Odry) potencjalnie mogą występować siedliska rozrodu ptactwa wodno – błotnego, w tym podlegające ochronie gatunkowej.

Na obszarach ochrony przyrodniczej gminy w granicach obszarów Natura 2000 „Góra Św. Anny” i „Łęg Zdzeszowicki” udokumentowano występowanie stanowisk zwierząt podlegających ochronie gatunkowej:

- ssaki:
 - Mopek zachodni (*Barbastella Barbastellus*) – ochrona ścisła,
 - Nocek duży (*Myotis myotis*) - ochrona ścisła;
- płazy:
 - Kumak nizinny (*Bombina Bombina*) – ochrona ścisła,
 - Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*) - ochrona ścisła;
- owady:
 - Kozioróg dębosz (*Cerambyx Cerdo*) – ochrona ścisła,
 - Jelonek rogacz (*Lucanus Cervus*) – ochrona ścisła,
 - Wydra (*Lutra lutra*) – ochrona częściowa,
 - Pachnica dębowa (*Osmoderma Eremita*) – ochrona ścisła.
- ryby:
 - ślíz (*Barbatula barbatula*) – ochrona częściowa.

3.2. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego

Jakość wód

WODY POWIERZCHNIOWE

Ocenę stanu wód powierzchniowych (rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych) wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, które powstały w wyniku działalności człowieka lub których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka, tzn. wód sztucznych lub wód silnie zmienionych – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu.

Stan ekologiczny / potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga - dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio - stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły. W przypadku potencjału ekologicznego, klasa pierwsza i druga tworzą wspólnie potencjał "dobry i powyżej dobrego".

Na terenie gminy Zdzeszowice wyodrębniono następujące Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych:

- JCWP Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi - RW60001911759,
- JCWP Jasionna - RW600017117569,
- JCWP Krępa - RW60001711752,
- JCWP Słotnik - RW60001711734,
- JCWP Łącka Woda - RW60001711729.

Ocenę jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy Zdzeszowice przeprowadza WIOŚ w Opolu. W 2017 roku przeprowadzone zostały badania jakości tzw. Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) na terenie województwa opolskiego, w tym na obszarze dwóch JCWP na terenie Gminy Zdzeszowice.

Analiza parametrów wód w JCWP obejmujących teren Gminy Zdzeszowice wykazała:

- dla jednej z ocenianych JCWP stan/potencjał ekologiczny umiarkowany
- dla drugiej z ocenianych JCWP stan/potencjał ekologiczny zły.

Stan ogólny wód w obu przypadkach został oceniony jako zły. Do degradacji wód powierzchniowych na obszarze gminy przyczyniają się zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych, jak również zanieczyszczenia tranzytowe dostarczane wodami powierzchniowymi.

WODY PODZIEMNE

Ocenę jakości wód podziemnych przeprowadza WIOS w Opolu. Monitoring wód podziemnych obejmuje punkty pomiarowe, monitorujące wszystkie główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), użytkowe poziomy wodonośne, obszary zwiększonego drenażu oraz obszary szczególnie zagrożone przez przemysł. Uwzględnia warunki hydrogeologiczne wyjęciu regionalnym i lokalnym oraz występowanie potencjalnych ognisk zanieczyszczeń i zagrożeń wód podziemnych.

Na terenie Gminy Zdzeszowice WIOS w Opolu w 2017 roku wykonywał badania wód podziemnych w Zdzeszowicach (studnia wiercona na obszarze gruntów ornych). Zbadane wody mieściły się w II klasie jakości.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Wyniki wieloletnich badań wskazują na zmniejszenie się w ostatnich latach zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki, dwutlenkiem azotu i pyłu zawieszonym. Pomimo wyraźnego spadku emisji z zakładów przemysłowych nadal niepokojący pozostaje wysoki poziom emisji pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego, czyli tzw. emisji „niskiej”. Niska emisja zanieczyszczeń powietrza jest emisją pochodzącą z lokalnych kotłowni węglowych i indywidualnych palenisk. Mimo stosunkowo niewielkiego udziału niskiej emisji w globalnej emisji zanieczyszczeń, jej wpływ na lokalny stan zanieczyszczenia w gminie jest istotny, głównie ze względu na lokalizację tych źródeł oraz warunki wprowadzania zanieczyszczeń do atmosfery. Z procesem spalania węgla, zwłaszcza w nisko sprawnych paleniskach indywidualnych i małych kotłach z rusztem stałym związana jest emisja benzo(a)pirenu należącego do grupy węglowodorów aromatycznych. Znacznym problemem jest również emisja ze środków transportu.

Na podstawie „Rocznej ceny jakości powietrza w województwie opolskim, raport wojewódzki za rok 2019” obszar Gminy Zdzeszowice w ramach „strefy opolskiej” został zakwalifikowany:

- wg kryterium ochrony zdrowia ludzi:
 - do klasy A ze względu na poziom SO_2 , NO_2 , C_6H_6 , CO , Pb , As , Cd , Ni ,
 - do klasy C z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji PM_{10} , O_3 , $B(a)P$, $PM_{2,5}$,
- wg kryterium ochrony roślin do klasy A pod względem poziomu SO_2 , NO_2 , O_3 .

Do głównych przyczyn występowania przekroczeń w strefie opolskiej zaliczone zostało:

- oddziaływanie emisji z zakładów przemysłowych, ciepłowni, elektrowni,
- oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków,
- oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów,
- szczególne lokalne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń.

Klimat akustyczny

Hałas stanowi jedno ze źródeł zanieczyszczenia środowiska, odczuwany jest przez mieszkańców, jako jeden z najbardziej uciążliwych czynników wpływających ujemnie na środowisko i samopoczucie.

Wyróżnia się trzy główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu,
- hałas komunalny (osiedlowy i mieszkaniowy) występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Hałas przemysłowy na obszarze Gminy Zdzeszowice stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występuje głównie na terenach sąsiadujących z terenami zabudowy produkcyjnej. Związany jest głównie z funkcjonowaniem obecnych na terenie gminy dużych zakładów produkcyjnych podmiotów gospodarczych, jak również mniejszych zakładów blacharskich i rzemieślniczych.

Klimat akustyczny na terenie gminy kształtuje w znacznej mierze ruch komunikacyjny, który generuje hałas komunikacyjny drogowy,

Na poziom hałasu drogowego mają wpływ przede wszystkim: natężenie ruchu komunikacyjnego, udział transportu ciężkiego, prędkość ruchu pojazdów, typ i stan techniczny pojazdów, nachylenie drogi i stan nawierzchni oraz płynność ruchu. Najwyższe natężenie hałasu jest notowane wzdłuż autostrady A4, przebiegającej w północnej części gminy oraz wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 423 przebiegającej przez miejscowości Krępna, Rozwadza, Zdzeszowice i Januszkowice.

Marszałek województwa opolskiego opracował „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż dróg o natężeniu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie dla województwa Opolskiego.” Materiałem wejściowym do opracowanego Programu były sporządzone przez zarządców dróg i linii kolejowych mapy akustyczne z 2012 roku., w ramach których określone zostały obszary naruszeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W odniesieniu do Powiatu Krapkowickiego i Gminy Zdzeszowice w ww programie uwzględnione zostały odcinki autostrady A4 i linii kolejowej nr 136 przebiegające przez teren powiatu krapkowickiego, przy czym wyszczególnione w POŚPH odcinki autostrady i linii kolejowej nr 136 nie znajdują się w obrębie Gminy Zdzeszowice.

Autostrada A4 charakteryzują się stosunkowo wysoką i ustabilizowaną emisją hałasu, jednak w związku z przebiegiem autostrady A4 w obszarze gminy Zdzeszowice przez tereny niezabudowane nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu. Najbliżej autostrady położone są budynki mieszkaniowej osady Dalnie położone w odległości 300 od autostrady a pozostała zabudowa wsi Oleszka i Jasiona, położona najbliżej autostrady A4, oddalona jest od niej o ponad 1000 m.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne poziomy hałasu jest *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 112)* Wartości te muszą stanowić bezwzględnie przestrzeganą normę w odniesieniu do nowo planowanych terenów. Wartości poziomów dopuszczalnych zależne są od funkcji urbanistycznej jaką spełnia dany teren. Dla terenów wymagających intensywnej ochrony przed hałasem określone są najniższe poziomy dopuszczalne, natomiast dla terenów gdzie ochrona przed hałasem nie jest zagadnieniem krytycznym poziomy dopuszczalne są najwyższe.

Ochrona przed hałasem w rozumieniu przyjętej ustawy Prawo ochrony środowiska polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej

dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Realizacja tego zapisu wymaga znajomości klimatu akustycznego środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (Prawo ochrony środowiska art. 117).

Tabela 2. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu - z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych wyrażone wskaźnikami LAeqD i LAeqN, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu A [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe 1)		Pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
		LAeqD przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom dnia	LAeqN przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom nocy	LAeqD przedział czasu odniesienia równy 8 najniższym korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeqN przedział czasu odniesienia równy 1 najniższym korzystnej godzinie nocy
1.	A. Strefa ochronna „A” uzdrowiska B. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej B. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży C. Tereny domów opieki społecznej D. Tereny szpitali w miastach	55	50	50	40
3.	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego B. Tereny zabudowy zagrodowej C. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe D. Tereny mieszkaniami-usługowe	60	50	55	45
4.	A. Tereny w strefie śródmiejski miast powyżej 100tys. mieszkańców	65	55	55	45

1) wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym

Tabela 3. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu A [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe 1)		Pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
		LDWN przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom roku	LN przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	LDWN przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom roku	LN przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1.	C. Strefa ochronna „A” uzdrowiska D. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	E. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej F. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży G. Tereny domów opieki społecznej H. Tereny szpitali w miastach	55	50	50	40
3.	E. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego F. Tereny zabudowy zagrodowej G. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe H. Tereny mieszkaniami-usługowe	60	50	55	45
4.	B. Tereny w strefie śródmiejski miast powyżej 100tys. mieszkańców	65	55	55	45

Hałas środowiskowy może być również rozpatrywany w kategoriach ocen subiektywnych. Państwowy Zakład Higieny opracował na podstawie badań ankietowych skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych hałasów komunikacyjnych. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość tego rodzaju hałasów w następujący sposób zależy od wartości poziomu równoważnego LAeq:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB,
- średnia uciążliwość 52 dB < LAeq < 62 dB,
- duża uciążliwość 63 dB < LAeq < 70 dB,
- bardzo duża uciążliwość LAeq > 70 dB (obszar zagrożeń).

Równoważny poziom dźwięku ściśle związany jest również z czasem jego trwania. Przenikający do środowiska hałas może być uciążliwy, czyli utrudniający życie, dokuczliwy, czyli powodujący szkodliwą uciążliwość oraz szkodliwy.

Zagrożenie powodziowe

Gmina Zdzeszowice z uwagi na położenie w dolinie rzeki Odry, znajduje się w zasięgu oddziaływania wielkich wód powodziowych, zalewających tereny zamieszkane i zabudowane, powodując szkody materialne, szczególnie w czasie powodzi w latach: 1903, 1977, 1985 i 1997. W czasie powodzi z 1997 roku na terenie gminy Zdzeszowice zalanych zostało około 20 % powierzchni gminy, w tym 38 gospodarstw i 30 budynków mieszkalnych w 4 miejscowościach: Januszkowice, Zdzeszowice, Rozwadza i Krępna. Cyklicznie pojawiające się zalewy powodziowe wykazały słabe przygotowanie techniczne obszaru całej zlewni do bezpiecznego przeprowadzenia wód powodziowych. Istniejący system ochrony przeciwpowodziowej na terenie gminy obejmuje zespół wałów przeciwpowodziowych o charakterze nieciągłym, występujący na prawym brzegu rzeki o łącznej długości około 14,5 km.

W kwietniu 2015 roku weszły w życie mapy zagrożenia powodziowego. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na terenie Gminy Zdzeszowice stanowią:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%) przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego,

Na rysunku Studium przedstawiono ww obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które ustalono dla doliny Odry i występują one w obrębach Krępna, Rozwadza, Zdzeszowice i Januszkowice.

Istniejący system ochrony przeciwpowodziowej na obszarze gminy obejmuje zespół wałów przeciwpowodziowych o charakterze nieciągłym, występujący na prawym brzegu rzeki Odry, obszary pomiędzy linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym zawierają się w obszarach, na których prawdopodobieństwo wystąpienia wynosi raz na 10 lat i raz na 100 lat.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 624 ze zm.):

❖ Obszary szczególnego zagrożenia powodzią stanowią:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska,
- pas techniczny;

3.3 Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Obecnie obowiązujące dla gminy Zdzeszowice studium pod względem formalno-prawnym nie spełnia zmienionych uwarunkowań prawnych tworzenia polityki przestrzennej. Nowe wymogi dla sporządzenia lub aktualizacji studium wynikają z wejścia nowelizacji ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity). Studium pod względem merytorycznym, nie spełnia nowych wymagań i potrzeb w zagospodarowaniu terenów uniemożliwiając ograniczając prawidłowe zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, również w zakresie zapisów dotyczących zasad ochrony środowiska.

Ponadto obowiązujące studium nie uwzględnia obowiązków wynikających z przepisów odrębnych oraz dokumentów nadrzędnych, dotyczących głównie granic: udokumentowanych złóż, obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów Natura 2000.

Gmina Zdzeszowice posiada około 80 % pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, co oznacza, że ustalenia obowiązujące studium pociągnęły za sobą skutek prawny w postaci prawa miejscowego oraz inwestycji realizowanych lub przygotowywanych na podstawie obowiązującego studium i planów miejscowych.

W takiej sytuacji prawnej ustalenia obowiązującego studium są wiążące przy określaniu kierunków rozwoju obecnej zmiany studium obejmującej obszar miasta i gminy Zdzeszowice.

Zaniechanie realizacji projektu zmiany studium niekorzystnie wpłynie przede wszystkim na potrzebę respektowania obowiązków, wynikających z istnienia obszarów chronionych. Ponadto studium precyzuje konkretne kierunki rozwoju gminy Zdzeszowice, co pośrednio przekłada się na jakość środowiska i zapewnia koegzystencję cennych przyrodniczo siedlisk i gatunków chronionych z równoległym odbywającym się procesem rozwoju gminy. Projektowany dokument jest niezbędnym narzędziem realizacji zarówno polityki przestrzennej gminy, jak i obowiązków wynikających z ochrony cennych przyrodniczo obszarów. Dokument wprowadza ponadto ograniczenia i zakazy dla poszczególnych kierunków zagospodarowania, służące spełnieniu zasad i celów ochrony środowiska.

Analizując potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu wzięto pod uwagę istniejące zagospodarowanie terenu oraz możliwe zmiany tego zagospodarowania w przyszłości. Oceniono wrażliwość i odporność środowiska na degradację oraz jego zdolność do regeneracji. Zastosowano tu metodę oceny relacji między cechami środowiska przyrodniczego i infrastruktury technicznej, a obecnymi funkcjami jednostek urbanistycznych.

Środowisko przyrodnicze na omawianym terenie uległo znacznym przeobrażeniom w procesie powstania i rozwoju gminy. Powstanie zabudowy przemysłowej, mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej zwiększyło antropopresję na środowisko i doprowadziło do likwidacji naturalnych zbiorowisk na znacznych powierzchniach, ale nie spowodowało większego przekształcenia procesów ekologicznych na terenach otaczających. Rozwój przestrzenny doprowadził do degradacji powierzchni ziemi, likwidacji uległy istniejące ekosystemy, zlikwidowana została biologiczna warstwa gleb pod budynkami, przekształceniom uległy warunki wodne oraz krajobraz. Rozwój zabudowy następował w dłuższym czasie, co pozwoliło na zachowanie równowagi w środowisku i mniejszym stopniu wpłynęło na klimat i morfologię terenu. Projekt studium przewiduje rozwój nowej zabudowy głównie w oparciu o tereny istniejącej zabudowy. Jest to wariant najkorzystniejszy z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego. Brak realizacji projektu studium może doprowadzić do inwestowania na terenach, które nie są do tego predysponowane ze względu na swoje duże walory przyrodnicze.

Środowisko naturalne pod wpływem licznych przeobrażeń antropogenicznych staje się podatne na przekształcenia. Przejawami działalności człowieka są między innymi: wprowadzanie związków chemicznych do środowiska, gromadzenie i przetwarzanie odpadów, emisja hałasu i generowanie wibracji. Zapisy studium dobrze ukierunkowują działania mieszkańców gminy, co powinno przyczyniać się do porządkowania i wzbogacania środowiska. Rozwój przestrzenny zgodnie z projektem studium nie powinien powodować nadmiernego wzrostu zanieczyszczenia powietrza i wód, emisji hałasu i wibracji.

Terenami o największej wrażliwości, czyli małej odporności na wszelkie działania powodujące zmiany stanu środowiska są obszary otwarte. Wrażliwe są one na przejawy antropopresji, degradację gleb poprzez nieodpowiednie zabiegi agrotechniczne, zmiany stosunków wodnych w glebie, a w przypadku ekosystemów łąkowych, kompleksów leśnych i zadrzewień również likwidację roślinności i zmiany charakteru siedlisk. Obszarami o bardzo dużym znaczeniu dla zachowania odporności środowiska są ciągi ekologiczne wzdłuż cieków wodnych, które zachowały charakter zbliżony do naturalnego i które powinny być chronione przed zmianą przeznaczenia. Ochrona dolin cieków wodnych jako lokalnych korytarzy ekologicznych i częściowa ich renaturalizacja może znacznie wzbogacić system przyrodniczy i doprowadzić do wzrostu odporności środowiska na przekształcenia. Zapisy studium zachowują i chronią najcenniejsze obszary gminy. Brak realizacji projektowanego dokumentu może sprawić, że tereny te w przyszłości zostaną zagospodarowane niezgodnie ze swoimi uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

Z uwagi na rolniczy charakter znacznej części gminy, teren ten jest szczególnie narażony na degradację gleb. Nieracjonalne stosowanie środków ochrony roślin może doprowadzić do istotnych zmian w pokrywie glebowej. Likwidacja lasów i naturalnych zbiorowisk nieleśnych, w związku z przeznaczeniem terenu na uprawy rolne doprowadziła do wzrostu wrażliwości powierzchni ziemi na erozję, zmiany stosunków wodnych oraz wzrostu wrażliwości wód i gleb na zanieczyszczenia. Studium nie przewiduje zmniejszenie powierzchni terenów lasów oraz innych terenów zieleni. Brak jego realizacji może zmienić ten stan rzeczy.

Zdolność do regeneracji w zakresie poprawy czystości wód i gleb zależy od uporządkowania gospodarki ściekowej i ograniczenia chemizacji rolnictwa na terenie gminy. Obecny brak sieci kanalizacyjnej w wielu miejscowościach gminy powoduje, że znaczny ładunek zanieczyszczeń gospodarczo – bytowych trafia do potoków i rowów melioracyjnych, szybko wyczerpując ich zdolność do samooczyszczania się. Zapisy studium umożliwiają rozwój niezbędnej infrastruktury technicznej, brak jego realizacji może przyczynić się do zahamowania tego procesu.

W przypadku braku realizacji projektu studium mógłby nastąpić wzrost liczby terenów zainwestowanych oraz lokalizowanie zabudowy na podstawie innych decyzji administracyjnych w sposób „przypadkowy” o niekontrolowanym zasięgu, bez uwzględnienia całościowej polityki przestrzennej gminy. Taki sposób zagospodarowania przestrzeni może skutkować niekorzystnymi przekształceniami środowiska przyrodniczego.

3.4. Powiązania projektu studium z innymi dokumentami

Projekt zmiany studium uwzględnia szereg dokumentów planistyczno - strategicznych o charakterze planów, studiów, strategii i programów, zarówno na szczeblu wojewódzkim, jak i powiatowym i gminnym, obejmujących zasięgiem swojego opracowania obszar opracowania. Omawiany projekt zmiany studium zgodny jest z lokalnymi uwarunkowaniami przyrodniczymi, przez to wypełnia również określone w ponadlokalnych planach i programach kierunki rozwoju na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i krajowym. Poniżej zestawiono cele i priorytety założone w ważniejszych dokumentach strategicznych:

DOKUMENTY SZCZEBLA KRAJOWEGO

→ *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*

Wśród dokumentów krajowych szczególne znaczenie ma Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. W art. 5 i 74 Konstytucja określa zrównoważony rozwój jako zasadę, którą winno się kierować Państwo. Zgodnie z Konstytucją ustawa Prawo ochrony Środowiska oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

→ *„Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju”* Strategia wyznacza podstawy i związki dla rozwoju kraju, integrujące działania w dziedzinie polityki społecznej, gospodarczej, ochrony środowiska, a także gospodarki przestrzennej i regionalnej w Polsce. Dokument ten został opracowany jako rządowa strategia rozwoju. Jest to pierwszy w Polsce plan o takim charakterze. Zgodnie z zapisami konstytucyjnymi opiera się na zasadzie trwałego i zrównoważonego rozwoju. Definiuje go jako „proces, który charakteryzuje się dążeniem do osiągnięcia trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego poprzez zapewnienie dostępu do zasobów zarówno odnawialnych, jak i nieodnawialnych, wzrostu jakości życia w czystym i naturalnym środowisku, wzrostu ekonomicznego dokonującego się poprzez bardziej efektywne wykorzystanie surowców i innych zasobów przyrody, racjonalizację zużycia energii i pracy, a także rozwój proekologicznych technologii oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Istotą tak rozumianego trwałego i zrównoważonego rozwoju jest powiązanie szybkiego rozwoju gospodarczego i wzrostu jakości życia ludności z poprawą stanu środowiska przyrodniczego i dążeniem do zachowania go w dobrym stanie dla przyszłych pokoleń”.

DOKUMENTY SZCZEBLA LOKALNEGO

Ustalenia projektu zmiany studium konsekwentnie realizują wskazane cele pozostałych dokumentów strategicznych, proponując konkretne rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, uwzględniając jednocześnie priorytet ochrony przyrody i środowiska. Proponowane rozwiązania w większości bazują na uwarunkowaniach wynikających z cech struktury i funkcjonowania środowiska na obszarze opracowania i jego najbliższego otoczenia, a ich kierunki przeważnie tworzą warunki sprzyjające utrzymaniu i polepszeniu jakości środowiska przyrodniczego i zrównoważonemu rozwojowi na tym terenie.

Polityka przestrzenna jest jedną z głównych składowych polityki rozwoju. Realizując w równej mierze cele ekonomiczne, społeczne i ekologiczne dąży do jak najbardziej racjonalnego gospodarowania przestrzenią. Projekt zmiany studium jest bezpośrednio powiązany z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Zdzieszowice, sankcjonując istniejący i projektowany sposób zagospodarowania, z którego wynikają również prawa nabyte, które uwzględniono w zapisach studium.

Gmina Zdzieszowice cechuje się wyjątkowo cennymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi, które w znacznej części powierzchni gminy zostały objęte obszarowymi formami ochrony. Obszary te zostały powołane na mocy rozporządzeń i zarządzeń, stanowiącymi akty prawa miejscowego. Dokumenty te zawierają ustalenia określające wskazania w zakresie ograniczeń i zakazów w kontekście planowanego zagospodarowania w granicach obszarów chronionych, wymagających uwzględnienia w dokumentach strategicznych.

4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Projekt zmiany studium wyznacza nowe tereny zainwestowania. Część z nich zlokalizowana jest w granicach obszarów Natura 2000, Obszaru Chronionego Krajobrazu Łęg Zdzeszowski oraz Parku Krajobrazowego Góra Św. Anny, natomiast pozostałe tereny poza granicami obszarów objętych ochroną.

W odniesieniu do zapisów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) § 3, na terenie gminy Zdzeszowice studium przewiduje w szczególności tereny na których mogą być lokalizowane przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a mianowicie zaliczane do kategorii:

- pkt 5) elektrownie wodne
- pkt 52) ośrodki wypoczynkowe lub hotele, zlokalizowane poza terenami mieszkaniowymi, terenami przemysłowymi, innymi terenami zabudowanymi i zurbanizowanymi terenami niezabudowanymi, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2015 r. poz. 542 i 2109), wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:
 - a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a
 - przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęłą przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia.
- pkt 53) stałe pola kempingowe lub karawaningowe:
 - a) na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - b) o powierzchni zagospodarowania nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a;
- pkt 54) zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:
 - a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a
 - przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęłą przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia
- pkt 55) zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą:
 - a) objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:
 - 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - 4 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze,
 - b) nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:
 - 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - 2 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze,
 - przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęłą przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia.

W odniesieniu do nowo projektowanych funkcji zaliczono dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 100 kW:

- tereny rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW – farma fotowoltaiczna
- elektrowni wodnej.

Tereny te położone są poza obszarami ochrony przyrodniczej oraz poza strefami zabudowy.

Do zakresu znaczących i zauważalnych przeobrażeń będzie należało przede wszystkim przekształcenie krajobrazu agrocenotycznego na zurbanizowany, usunięcie szaty roślinnej na potrzeby przygotowania

gruntów pod planowaną zabudowę również w przypadku realizacji pozostałych funkcji, wyznaczonych na obecnie niezainwestowanych terenach.

5. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE DLA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Istotnym problemem środowiskowym na terenie gminy Zdzieszowice jest ryzyko zagrożenia powodzią. Gmina Zdzieszowice z uwagi na położenie w dolinie rzeki Odry, znajduje się w zasięgu oddziaływania wielkich wód powodziowych, zalewających tereny zamieszkane i zabudowane, powodując szkody materialne, szczególnie w czasie powodzi w latach: 1903, 1977, 1985 i 1997. W czasie powodzi z 1997 roku na terenie gminy Zdzieszowice zalanych zostało około 20 % powierzchni gminy, w tym 38 gospodarstw i 30 budynków mieszkalnych w 4 miejscowościach: Januszkowice, Zdzieszowice, Rozwadza i Krępna. Cyklicznie pojawiające się zalewy powodziowe wykazały słabe przygotowanie techniczne obszaru całej zlewni do bezpiecznego przeprowadzenia wód powodziowych. Istniejący system ochrony przeciwpowodziowej na terenie gminy obejmuje zespół wałów przeciwpowodziowych o charakterze nieciągłym, występujący na prawym brzegu rzeki o łącznej długości około 14,5 km.

W kwietniu 2015 roku weszły w życie mapy zagrożenia powodziowego. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na terenie Gminy Zdzieszowice stanowią:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%) przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego,

Na rysunku Studium przedstawiono ww obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które ustalono dla doliny Odry i występują one w obrębach Krępna, Rozwadza, Zdzieszowice i Januszkowice.

Kolejną kwestią jest ochrona obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych. Na terenie gminy Zdzieszowice zlokalizowanych jest kilka obszarów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym. Położenie w granicach tak wartościowych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów jest to niewątpliwie zaletą, jednak nakłada to również na gminę pewne ograniczenia w zainwestowaniu terenów. Dlatego tak ważną rolę pełnią instrumenty planowania przestrzennego, które w zamierzeniu mają służyć rozwojowi infrastrukturalnemu oraz ochronie środowiska. Powinno się to odbywać poprzez wdrażanie takiej polityki przestrzennej, która realizuje z jednej strony postulaty gospodarcze i społeczne przy uwzględnieniu wymogów zrównoważonego rozwoju, z drugiej strony realizuje cel odrębny w postaci zachowania lub przywracania równowagi przyrodniczej.

Każde zagospodarowanie terenu niesie ze sobą pewne zagrożenie dla środowiska. Wynika to głównie z powstawania odpadów, ścieków, zanieczyszczenia powietrza spalinami. Dlatego najbardziej zdegradowanymi terenami są tereny zwartej zabudowy obecnie funkcjonujące w mieście i gminie. Choć negatywne oddziaływanie tych terenów na środowisko jest większe niż zabudowy rozproszonej to występuje ono na stosunkowo niewielkim obszarze. W projekcie studium uwzględniono te uwarunkowania planując rozwój przestrzenny gminy w oparciu o istniejące zagospodarowanie terenu. Przy pełnej realizacji zainwestowania terenów zaplanowanego w studium negatywne oddziaływanie na środowisko może wzrosnąć. Będzie ono miało jednak tylko lokalny charakter i nie powinno zachwiać równowagi przyrodniczej terenu opracowania. Na terenach o wysokich walorach przyrodniczych zaplanowano inwestycje o niewielkim negatywnym oddziaływaniu na środowisko, a rozwój tych terenów powinien następować z uwzględnieniem zasad gospodarowania na obszarach prawnie chronionych.

Szczególną rolę w planowaniu rozwoju przestrzennego odgrywają obszary Natura 2000 (*Góra Świętej Anny i Łęg Zdzieszowicki*). Powinno się unikać działań mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- wpływając negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Projektowane w studium zagospodarowanie terenu nie powinno wpłynąć na integralność oraz spójność sieci obszarów Natura 2000. Pojęcie integralności obszaru nie jest rozumiane tutaj, jako jego wewnętrzna spójność, czyli niski stopień defragmentacji, co jest założeniem błędnym. Integralność obszaru to utrzymywanie się właściwego stanu ochrony tych siedlisk przyrodniczych, populacji roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, dla ochrony, których obszar został wyznaczony. Na integralność obszaru składa się także zachowanie struktur i procesów ekologicznych, które są niezbędne dla trwałości i prawidłowego

funkcjonowania siedlisk przyrodniczych oraz populacji roślin i zwierząt. Obszar zachowujący integralność to taki, który charakteryzuje się właściwym (dobrym) stanem ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych, zgodnym z celami ochrony obszaru, oraz dużymi możliwościami samoregulacyjnymi, czyli wykazuje dużą odporność i zdolności regeneracyjne i nie wymaga dużego wsparcia z zewnątrz. Należy również zaznaczyć, że właściwy stan ochrony i integralność obszaru odnoszą się wyłącznie do siedlisk i gatunków dla ochrony, których obszar został wyznaczony.

Na przedmiotowym obszarze najcenniejszymi przyrodniczo terenami są obszary Natura 2000. Zagrożenia dla obszaru *Góra Świętej Anny* to:

- działalność gospodarcza człowieka - eksploatacja odkrywkowa wapieni,
- brak czynnej ochrony muraw kserotermicznych prowadzący do ich powolnego zarastania,
- intensywna penetracja ludzka, szczególnie w granicach parku krajobrazowego "Góra Św. Anny" i rezerwatów przyrody.

Niewielki fragment w gminie zajmuje obszar Natura 2000 *Łęg Zdzeszowicki* gdzie zagrożeniami dla tego obszaru są uchylenie zalewów wodami rzecznyymi i zmiany reżimu Odry.

Planowane zagospodarowanie przestrzenne nie stwarza dla cennych przyrodniczo obszarów szczególnych zagrożeń, gdyż w większości tereny objęte projektem funkcjonują już w założony w studium sposób. Szczegółową analizę zagrożeń obszarów o dużych walorach przyrodniczych przedstawiono w rozdziale opisującym potencjalny wpływ na środowisko realizacji zapisów projektowanego dokumentu.

Kolejnym problemem jest zagrożenie standardów jakości powietrza, wynikające zarówno z istniejącej zabudowy przemysłowej na obszarze gminy, głównie zakładu ArcelorMittal Poland S.A. jak i niskiej emisji obszarów osadniczych o intensywnej zabudowie mieszkaniowej z indywidualnymi źródłami ciepła.

Położenie zakładu ArcelorMittal Poland S.A. stanowi konflikt funkcji z brakiem możliwości jego ograniczenia poprzez ukształtowanie stref izolacyjnych i buforowych.

Na terenie gminy istnieją także tereny narażone na ponadnormatywne wartości emitowanego hałasu. Stanowią je zasadniczo droga wojewódzka nr 423 w stosunku do istniejącej zabudowy zlokalizowanej w odległości od drogi w granicach jej uciążliwości.

Przebiegająca przez teren gminy Autostrada A4 jest najważniejszym źródłem hałasu ale jej położenie względem obszarów zabudowanych i zamieszkałych, skutkuje brakiem ponadnormatywnej uciążliwości tej drogi w granicach gminy.

6. PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Wysokie walory przyrodniczo krajobrazowe obszaru opracowania, a także zasoby bioróżnorodności zostały prawnie objęte różnymi formami ochrony. Należą do nich:

- Park Krajobrazowy „Góra Św. Anny”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki”
- Natura 2000 „Góra Świętej Anny” (PLH160002),
- Natura 2000 „Łęg Zdzeszowicki” (PLH160011),
- Rezerwat przyrody Lesisko
- Pomnik przyrody,
-

6.1. Park Krajobrazowy Góra Św. Anny

W północnej części gminy zlokalizowany jest fragment Parku Krajobrazowego „Góra Świętej Anny”. Park ustanowiony został na mocy Rozporządzenia Nr 0151/P/17/06 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r w sprawie Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”. Całkowita powierzchnia parku wynosi 5051,0 ha, a powierzchnia otuliny parku 6374,0. Park ten, typu wyżynnego, położony jest w środkowo – wschodniej części województwa opolskiego i obejmuje najdalej wysunięty na zachód fragment Wyżyny Śląskiej. Park zapewnia ochronę masywu Chełmu wraz z licznymi dolinami i wąwozami, wywierzyiskami skalnymi i misami krasowymi. W parku zarejestrowano około 400 gatunków roślin naczyniowych, z czego 20 jest objętych ochroną prawną.

Z obszaru Parku i jego otuliny wydzielono pas autostrady o szerokości 500 m, w celu umożliwienia realizacji autostrady wraz z urządzeniami z nią związanymi służącymi między innymi, minimalizacji oddziaływania na środowisko.

Szczególnymi celami ochrony Parku są:

- zachowanie najcenniejszych fragmentów przyrody naturalnej, walorów krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego zachodniego krańca Wyżyny Śląskiej, zwanego Garbem Chełmu;
- stwarzanie korzystnych warunków do prawidłowego funkcjonowania systemów przyrodniczych, ich trwałości i zdolności odtwarzania;
- zachowanie ekosystemów leśnych i łąkowych z charakterystyczną florą i fauną;
- zachowanie walorów geologicznych i geomorfologicznych Parku;
- zachowanie ładu przestrzennego na obszarze Parku, w tym utrzymanie zabytkowych układów urbanistycznych oraz kształtowanie harmonijnego współczesnego krajobrazu i form zabudowy w nawiązaniu do tradycji regionalnych;
- zachowanie ukształtowanego zespołu kulturowo – krajobrazowego Góry Św. Anny;
- zwiększanie świadomości ekologicznej lokalnych społeczności w zakresie konieczności zachowania całego bogactwa przyrodniczego jako dziedzictwa i dobra wspólnego.

Głównymi walorami przyrodniczo – krajobrazowymi Parku Krajobrazowego „Góra Świętej Anny” są:

- charakterystyczna i urozmaicona rzeźba terenu. Tworzy on jednostkę morfologiczno – krajobrazową, która zdecydowanie wyróżnia się z płaskiej Równiny Opolskiej. Pod wpływem erozji wykształciły się tutaj formy krasu powierzchniowego i podziemnego, a w zalegających na krasie lessach wykształciły się malownicze wąwozy;
- zróżnicowana budowa geologiczna. Obszar budują skały wieku triasowego, trzeciorzędowe skały wylewne oraz osady piaszczysto – żwirowo – gliniaste zlodowacenia środkowopolskiego;
- cenne zasoby przyrodnicze. Z uwagi na znaczne zróżnicowanie i zachowanie fragmentów dobrze wykształconych, naturalnych i półnaturalnych siedlisk występuje tutaj wiele chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Charakterystyczną cechą szaty roślinnej tego terenu jest obecność muraw kserotermicznych (poza terenem gminy Zdzeszowice) i lasów bukowych;
- zasoby krajobrazu kulturowego, religijnego i historycznego. Góra Świętej Anny objęta została w 2004 roku przez UNESCO pomnikiem historii – jednym z 15 najcenniejszych obiektów w kraju.

Na terenie parku w części obejmującej gminę Zdzeszowice występują:

- zespoły leśne: łąg jesionowo – olszowy głównie na podmokłych terenach źródłiskowych koło Jasiony, żyzna buczyna sudecka, kwaśna buczyna niżowa;
- zespoły zaroślowe:
 - ligustru pospolitego i śliwy tarniny w okolicach Oleszki;
 - bzu na skrajach lasu i dróg leśnych;
 - podagrycznika pospolitego i lepiężnika różowego w rezerwacie „Lesisko”;
 - wyki leśnej i zaroślowej przy drogach leśnych pomiędzy Ligotą Dolną i Oleszką;
- zespoły łąkowe w postaci łąki trzęślicowej w dolinach cieków w okolicy Jasionej).

Dla obszaru Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” studium ustaliło się zachowanie przepisów odrębnych, w szczególności:

Zgodnie z **Rozporządzeniem Nr 0151/P/17/06 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”**:

❖szczególnymi celami ochrony Parku są

- zachowanie najcenniejszych fragmentów przyrody naturalnej, walorów krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego zachodniego krańca Wyżyny Śląskiej, zwanego Garbem Chełmu;
- stwarzanie korzystnych warunków do prawidłowego funkcjonowania systemów przyrodniczych, ich trwałości i zdolności odtwarzania;
- zachowanie ekosystemów leśnych i łąkowych z charakterystyczną florą i fauną;
- zachowanie walorów geologicznych i geomorfologicznych Parku;
- zachowanie ładu przestrzennego na obszarze Parku, w tym utrzymanie zabytkowych układów urbanistycznych oraz kształtowanie harmonijnego współczesnego krajobrazu i form zabudowy w nawiązaniu do tradycji regionalnych;
- zachowanie ukształtowanego zespołu kulturowo - krajobrazowego Góry Św. Anny;
- zwiększanie świadomości ekologicznej lokalnych społeczności w zakresie konieczności zachowania całego bogactwa przyrodniczego jako dziedzictwa i dobra wspólnego.

❖ Dla ochrony walorów Parku określono następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego, lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynów;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych.

Plan ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” przyjęty rozporządzeniem Nr 0151/P/1/09 Wojewody Opolskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r. określa:

1. następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, obowiązujące na terenie Parku (zgodnie z § 15 rozporządzenia):

- 1) zainwestowanie wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, należy lokalizować wyłącznie w granicach obszarów wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia (strefa BCKVA_1 - obszary zabudowy istniejącej oraz BCKVA_2 - obszary zabudowy planowanej) oraz zgodnie z określonym w nich przeznaczeniem, a także obszarów dopuszczonego zainwestowania (strefa BCKVB) oraz obszarów, o których mowa w ust. 2, o ile lokalizacja nie jest sprzeczna z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem § 16 ust. 3 rozporządzenia ;
- 2) dopuszcza się zagospodarowanie terenów rolnych i leśnych przyległych do obszarów zainwestowania, wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia, w strefie kolejnej linii zabudowy, obejmującej szerokość do 50 m, o ile lokalizacja nie jest sprzeczna z przepisami odrębnymi i uwarunkowaniami ekofizjograficznymi;
- 3) przy realizacji nowego zainwestowania należy dążyć do nierozpraszenia zabudowy; w pierwszej kolejności należy uzupełniać istniejące zagospodarowanie w lukach między zabudową;
- 4) przy kwalifikowaniu gruntów rolnych i leśnych do zmiany użytkowania należy dążyć do zachowania w możliwie największym stopniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej Parku, w tym poprzez wyłączenie z zainwestowania terenów najcenniejszych przyrodniczo oraz ciągów ekologicznych zasilających lokalny system przyrodniczy;
- 5) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego należy opracowywać dla całych sołectw; w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się opracowanie planów dla fragmentów sołectw;
- 6) przy wyznaczaniu terenów przeznaczonych do zalesień należy uwzględnić następujące założenia:
 - a) należy dążyć do tworzenia zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno - leśnej, a także tworzenia zwartego systemu przyrodniczego łącznie z innymi obszarami o funkcjach ekologicznych,
 - b) za obszary pożądane do zalesień przyjmuje się:
 - wielkoobszarowe tereny rolnicze o małej lesistości,
 - tereny łączące istniejące kompleksy leśne, które spełniają lub potencjalnie mogą spełniać funkcje tras migracji dla zwierząt,
 - tereny wzdłuż najważniejszych działów wodnych,
 - tereny przylegające do cieków.

2. następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych Parku (zgodnie z § 18 rozporządzenia):

- 1) dla strefy BCKVIA:

- a) nie dopuszcza się lokalizacji nowych linii energetycznych wysokich napięć poza istniejącymi „korytarzami” infrastrukturalnymi oraz elektrowni wiatrowych,
 - b) nie dopuszcza się na terenach zwartej zabudowy lokalizacji budynków, budowli oraz instalacji usługowych i produkcyjnych o wysokości powyżej 20 m, za wyjątkiem obszarów wskazanych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia,
 - c) nie dopuszcza się poza terenami zwartej zabudowy lokalizacji obiektów budowlanych, z wyłączeniem infrastruktury komunikacyjnej oraz komunalnej, bez wykonania oceny ich wpływu na walory krajobrazowe Parku,
 - d) zaleca się stosowanie zasad zabudowy i zagospodarowania terenu nawiązujących do tradycyjnego stylu budownictwa regionalnego,
 - e) zaleca się stopniową eliminację substandardowych i dyszharmonijnych elementów zagospodarowania;
- 2) nie dopuszcza się ustawiania w pasie drogowym autostrady przecinającej Park innych obiektów budowlanych, w tym zwłaszcza reklam, niż niezbędnych do jej utrzymania;
 - 3) zaleca się utrzymanie niezabudowanych korytarzy ekologicznych łączących obszar Parku z doliną Odry oraz Wyżyną Śląską;
 - 4) zaleca się wyposażenie istniejących linii i słupów energetycznych linii wysokiego i średniego napięcia zlokalizowanych poza terenami zabudowy w odpowiednie oznakowania zabezpieczające przed kolizjami przelatujące ptaki oraz zabezpieczenia przed wykorzystywaniem ich, jako miejsca odpoczynku przez ptaki;
 - 5) zaleca się stosowanie linii izolowanych, a docelowo linii doziemnych dla projektowanych, modernizowanych i przebudowywanych sieci elektroenergetycznych i teletechnicznych;
 - 6) zaleca odsunięcie ruchu samochodowego Parku, poprzez budowę obwodnic miejscowości.

Wyznaczone w granicach Parku krajobrazowego i otuliny obszary pod zabudowę spełniają warunki określone w:

- Rozporządzeniu Nr 0151/P/17/06 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”,
- Planu ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” przyjęty rozporządzeniem Nr 0151/P/1/09 Wojewody Opolskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r. określa:

Na gruntach rolnych w granicach Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” studium ustaliło zakaz zabudowy.

6.2. Obszary Natura 2000 obszar mający znaczenie dla wspólnoty Góra Świętej Anny (PLH160002)

Obszar wyniesienia Garbu Chełmu z wychodniami wapieni i dolomitów środkowego triasu. Od południa opadający stromo zdenudowanym uskokiem tektonicznym, od północy łagodnie zanurzający się pod utworami polodowcowymi. Garb jest najdalej na zachód wysuniętą częścią środkowotriasowego progu strukturalnego (kuesty). Z trzech stron otoczony terenami nizinnymi stanowi wyraźną kulminację w krajobrazie. Rzeźba Chełmu należy do form krawędziowych, ukształtowanych w trzeciorzędzie i zmodyfikowanych przez morfologię czwartorzędową, a zwłaszcza dwukrotne nasunięcie się i regresję lodowca oraz procesy eolicznej akumulacji lessów i ich erozji. Garb jest rozczłonkowany na szereg wyniesień oddzielonych suchymi dolinkami i obszarami zrównań. W wierzchołkowej jego części, w obrębie wychodni skał węglanowych rzeźba krasowa, z lejami, misami i studniami krasowymi, wywierzykami, wychodniami skalnymi, niewielkimi wnękami i grotami. Kulminację garbu stanowi nek wulkaniczny na Górze Św. Anny - 404 m n.p.m. Wśród obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych dominującymi formami pokrycia terenu są lasy, w większości reprezentujące 3 fitosocjologiczne odmiany buczyn. Znaczący udział osiągają murawy kserotermiczne, zarośla okrajkowe oraz ekstensywnie użytkowane łąki, w tym eutroficzne. Uzupełnieniem są wychodnie skał węglanowych oraz źródlika wraz ze specyficzną dla nich roślinnością zielną i wysoką. Spośród form intensywniejszego zagospodarowania przestrzeni dominują grunty orne, tworzące z ekosystemami o dużej naturalności, mozaikę krajobrazową.

Obszar ważny w skali regionalnej dla zachowania bioróżnorodności, a zwłaszcza dla priorytetowych muraw kserotermicznych (zajmujących w obszarze znaczące powierzchnie). Występuje tu 11 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z czego największą powierzchniu reprezentację osiągają kwaśne oraz żyzne buczyny. Dobrze reprezentowane są też ekstensywnie użytkowane niżowe i górskie łąki, ciepłolubne buczyny storczykowe, a także podmokłe łąki kalcyfilne i eutroficzne. Stwierdzono występowanie 2 gatunków ssaków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na terenie ostoi występuje ponadto około

40 gatunków roślin chronionych w Polsce oraz około 40 gatunków uznawanych za rzadkie lokalnie. Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

Zagrożenia dla obszaru to działalność gospodarcza człowieka - eksploatacja odkrywkowa wapieni, brak czynnej ochrony muraw kserotermicznych prowadzący do ich powolnego zarastania, intensywna penetracja ludzka, szczególnie w granicach parku krajobrazowego "Góra Św. Anny" i rezerwatów przyrody.

Typy siedlisk wymienione w Załączniku I:

- Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis*) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków;
- Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*;
- Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;
- Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia caulescentis*;
- Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania;
- Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*);
- Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*);
- Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe).

Studium ustaliło w granicach dla obszaru Natura 2000 Góra Świętej Anny PLH160002 obowiązek respektowania ustaleń planu zadań ochronnych ustanowionego dla tego obszaru, ustanowionych:

- Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góra Świętej Anny PLH160002, (Dz. Urz. Woj. opolskiego z 2022 poz. 1991).

Zgodnie ww planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góra Świętej Anny PLH160002 w granicach Gminy Zdzeszowice ochronie podlegają:

❖**9110 kwaśne buczyny *Luzulo-Fagenion*** (występujące w granicach Leśnictwo Krępna (02-29-3-18): 43a, c, f, g, h, i, j, l, 44a, b, c, d, f, h, i, j, 45b, 46b, c, d, g, h, 48a, b, c, 49a, b, c, d, 50a, b, c, d, f, g, h, 51b, c, d, g, 52c, d, g, 53a, b, c, d, g, 55a, c, d, f, 56b, c, d, f, g, j, k, 60a, d, g, 64Ab, bx, c, f) – o ustanowionych celach ochrony:

- Powierzchnia siedliska: Utrzymanie powierzchni siedliska na poziomie 510 ha.
- Charakterystyczna kombinacja florystyczna: Osiągnięcie na co najmniej 75% stanowisk w obszarze typowej kombinacji florystycznej, tj. oceny FV.
- Skład drzewostanu: Osiągnięcie na co najmniej 50 % stanowisk w obszarze drzewostanów z udziałem buka większym niż 80 % przy braku gatunków obcych ekologicznie (sosna, świerk, jodła) i geograficznie (modrzew, dąb czerwony, robinia, daglezja), tj. oceny FV. W płatach nie spełniających kryteriów oceny FV dopuszczalny jest udział sosny, świerka i jodły łącznie poniżej 20 %.
- Inwazyjne gatunki obce: w podszyciu i runie Dopuszczalne występowanie w płatach siedliska niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*, tj. utrzymanie oceny U2.
- Ekspansywne gatunki rodzime w runie: Utrzymanie w obrębie co najmniej 60 % stanowisk w obszarze braku gatunków ekspansywnych lub obecności pojedynczych okazów gatunków nitrofilnych w runie, tj. oceny FV.
- Struktura pionowa i przestrzena roślinności: Osiągnięcie na co najmniej 50 % stanowisk w obszarze zróżnicowanej struktury drzewostanu (drzewostan różnowiekowy, o zróżnicowanym przestrzennie zwarciu, z grupami starych drzew), tj. oceny FV
- Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu): Utrzymanie na przynajmniej 30 % powierzchni siedliska w obszarze udziału drzew starszych niż 100 lat większego niż 10 %, tj. oceny FV.
- Naturalne odnowienie drzewostanu: Utrzymanie na przynajmniej 25 % stanowisk w obszarze obecności naturalnego odnowienia wypełniającego luki i prześwietlenia, lub intensywnie pojawiającego się w wyniku cięć obsiewnych, o składzie odpowiadającym składowi drzewostanu, a przy rębniach nie wymagającego uzupełniania odnowieniem sztucznym, tj. oceny FV.
- Gatunki obce w drzewostanie: Osiągnięcie na co najmniej 90% stanowisk w obszarze braku gatunków obcych lub ich udziału nie przekraczającego 5 % pod warunkiem braku młodego pokolenia, tj. oceny FV.

- Martwe drewno wielkowymiarowe: Osiągnięcie w obrębie co najmniej 25 % stanowisk w obszarze powyżej 5 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha oraz na kolejnych 50 % stanowisk nie mniej niż 3 szt., tj. oceny FV.
- Martwe drewno (łącznie zasoby): Osiągnięcie średniej wartości wskaźnika ze wszystkich stanowisk monitoringowych w obszarze na poziomie powyżej 20 m³ martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV.
- Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne): Osiągnięcie średniej wartości wskaźnika ze wszystkich stanowisk monitoringowych w obszarze na poziomie powyżej 20 szt. drzew biocenotycznych na 1 ha, tj. oceny FV.
- Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna: Dopuszczalne sporadyczne odnotowywanie zniekształceń runa i gleby w obrębie płatów siedliska, tj. utrzymanie oceny U1.
- Ogólny cel ochrony: Zachowanie w stanie niezadawalającym (ocena U1).

❖ **9130 żyzne buczyny *Dentario glandulosae* -Fagenion, *Galio odorati* – Fagenion** (występujące w granicach Leśnictwo Krępna 02-29-3-18): 44f, g, 45a, b, c, d, f, g, h, 46a, b, c, d, g, 47a, b, c, d, 48a, b, c, 49a, d, 50a, c, g, h, i, j, 51d, g, 52c, d, 52g, h, i, j, k, 52Aa, b, c, d, f, g, 53d, f, g, 54a, b, c, d, f, g, h, 55a, 57a, b, c, d, f, g, 58 b, c, f, 59a, d, g, i, j, n, 60f, g, h, 61c, d, f, g, h, 62a, c, d, h, i, 63b, c, d, f, g, gx, h, i, 64a, c, f, 64Aa, b, f) – o ustanowionych celach ochrony:

- Powierzchnia siedliska: Utrzymanie powierzchni siedliska na poziomie 260 ha.
- Charakterystyczna kombinacja florystyczna: Utrzymanie na 100 % powierzchni siedliska w obszarze typowej kombinacji florystycznej, tj. oceny FV.
- Skład drzewostanu: Osiągnięcie na co najmniej 80 % stanowisk w obszarze drzewostanów z udziałem buka większym niż 80 % przy braku gatunków obcych ekologicznie (sosna, świerk, jodła) i geograficznie (modrzew, dąb czerwony, robinia, daglezja), tj. oceny FV. W płatach siedliska nie spełniających kryteriów oceny FV dopuszczalny jest udział sosny, świerka i jodły łącznie poniżej 20 %.
- Inwazyjne gatunki obce w podsycie i runie: Dopuszczalne występowanie w płatach siedliska niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*, tj. utrzymanie oceny U2.
- Ekspansywne gatunki rodzime w runie: Utrzymanie na przynajmniej 60 % stanowisk w obszarze braku gatunków ekspansywnych w runie przy dopuszczalnym występowaniu jedynie pojedynczych okazów gatunków nitrofilnych, tj. oceny FV.
- Struktura pionowa i przestrzenna roślinności: Utrzymanie w obrębie co najmniej 50 % stanowisk w obszarze jednolitego drzewostanu z pojedynczymi drzewami w innym wieku, o jednakowym przestrzennie zwarcu, tj. oceny U1.
- Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu): Utrzymanie w obrębie co najmniej 60 % powierzchni siedliska w obszarze udziału drzew starszych niż 100 lat większego niż 10 %, tj. oceny FV.
- Naturalne odnowienie drzewostanu: Utrzymanie w obrębie co najmniej 25 % stanowisk w obszarze obecności naturalnego odnowienia wypełniającego luki i prześwietlenia, lub intensywnie pojawiającego się w wyniku cięć obsiewnych, o składzie odpowiadającym składowi drzewostanu, a przy rębniach nie wymagającego uzupełniania odnowieniem sztucznym więcej niż 10 %, tj. oceny FV.
- Gatunki obce w drzewostanie: Osiągnięcie na co najmniej 90 % stanowisk w obszarze braku gatunków obcych lub ich udziału nie przekraczającego 5 % pod warunkiem braku młodego pokolenia, tj. oceny FV.
- Martwe drewno wielkowymiarowe: Utrzymanie w obrębie co najmniej 25 % stanowisk w obszarze powyżej 5 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha oraz w obrębie kolejnych 50 % powierzchni siedliska w obszarze nie mniej niż 3 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV.
- Martwe drewno (łącznie zasoby): Utrzymanie średniej wartości wskaźnika ze wszystkich stanowisk monitoringowych w obszarze na poziomie powyżej 20 m³ martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV.
- Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne): Osiągnięcie średniej wartości wskaźnika ze wszystkich stanowisk monitoringowych w obszarze na poziomie powyżej 20 szt. drzew biocenotycznych na 1 ha, tj. oceny FV.
- Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna: Utrzymanie braku zniekształceń runa i gleby w obrębie co najmniej 80 % stanowisk w obszarze oraz dopuszczalność zniekształceń runa i gleby w obrębie stanowiska w Amfiteatrze, tj. oceny U1.
- Ogólny cel ochrony: Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1).

❖ **9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*** (występujące w granicach Leśnictwo Krępna (02-29-3-18): 46a, b, 47a, 57a, c, h, i, 58a, c, f, 59i, m, n, o,

p, 62d, h, 63ax, bx, cx, 64Ad, f, 80k, l, cx; Działki według obrębów ewidencyjnych: Oleszka: 160505_5.0001.AR_2.8/18, Żyrowa (160505_5.0006.AR_1): 29/1, 46) – o ustanowionych celach ochrony:

- Powierzchnia siedliska: Utrzymanie powierzchni siedliska na poziomie 231 ha.
- Charakterystyczna kombinacja florystyczna: Utrzymanie na co najmniej 25% stanowisk w obszarze typowej kombinacji florystycznej, tj. oceny FV.
- Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie: Dopuszczalne jest występowanie w płatach siedliska niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* oraz tylko sporadyczne występowanie innych gatunków inwazyjnych (np. dębu czerwonego, robinii, czeremchy amerykańskiej), tj. utrzymanie oceny U2.
- Ekspansywne gatunki rodzime w runie: Utrzymanie na przynajmniej 60 % stanowisk w obszarze powyżej 1 %, ale nie więcej niż 5 % pokrycia transektu przez gatunki ekspansywne, tj. oceny U1.
- Struktura pionowa i przestrzenna roślinności: Utrzymanie na przynajmniej 50 % stanowisk w obszarze wielogeneracyjnego, zwartego drzewostanu, w którym obecne są luki i prześwietlenia, tj. oceny FV.
- Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu): Utrzymanie na przynajmniej 25 % stanowisk w obszarze drzewostanu z większym niż 10 % udziałem drzew starszych niż 100 lat, tj. oceny FV.
- Naturalne odnowienie drzewostanu: Utrzymanie na przynajmniej 25 % stanowisk w obszarze reagującego na luki odnowienia grabu, jesionu, lipy, czereśni i dębu szypułkowego, tj. oceny FV.
- Gatunki obce w drzewostanie: Osiągnięcie na przynajmniej 90 % stanowisk w obszarze poniżej 10 % udziału gatunków obcych geograficznie przy braku ich odnawiania się, tj. oceny U1.
- Martwe drewno wielkowymiarowe: Osiągnięcie na przynajmniej 75% stanowisk w obszarze co najmniej 3 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha, tj. oceny U1.
- Martwe drewno (łącznie zasoby): Osiągnięcie średniej wartości wskaźnika ze wszystkich stanowisk monitoringowych w obszarze na poziomie powyżej 20 m³ martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV.
- Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne): Osiągnięcie średniej wartości wskaźnika ze wszystkich stanowisk w obszarze na poziomie powyżej 10 szt. drzew biocenotycznych na 1 ha, tj. oceny U1.
- Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna: Utrzymanie braku zniekształceń runa i gleby w obrębie co najmniej 20 % stanowisk w obszarze, tj. oceny U1.
- Ogólny cel ochrony: Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1).

W granicach obszaru Natura 2000 Góra Świętej Anny PLH160002 studium poza istniejącymi terenami zabudowy ustaliło zakaz zabudowy. Ustalenia studium nie naruszają zasad i celów ochrony dla obszaru oraz spełniają warunki obowiązujących przepisów odrębnych.

6.3. Obszary Natura 2000 obszar mający znaczenie dla wspólnoty łąg Zdzeszowicki (PLH160011)

Kompleks dobrze zachowanych, lecz nieco grądowiejących łągów jesionowo-wiązowych nad Odrą. Jedyne taki zachowany kompleks w tej części doliny Odry. Ostoja zlokalizowana jest na terenach zalewowej doliny Odry na najniższych terasach holocenijskich. W pokrywie geologicznej i glebowej dominują ciężkie mady. Lokalnie występują namoty. W obrębie ostoi zlokalizowane są starorzecza Odry znajdujące się w różnych stadiach rozwoju geomorfologicznego i sukcesji ekologicznej.

Wartość przyrodnicza i znaczenie: Ważna ostoja lasów łągowych i grądów połgowych, charakterystyczny krajobraz doliny Odry, największy płat lasu łągowego na pd. od Opola.

Zagrożenia dla obszaru to uchylenie zalewów wodami rzecznyymi, zmiany reżimu Odry.

Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*;
- Zalewane muliste brzegi rzek;
- Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Myotis myotis*, *Lutra lutra*.

Płazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Triturus cristatus*, *Bombina orientalis*.

Bezkręgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Lucanus cereus*, *Osmoderma eremite*, *Cerambyx cerdo*.

Inne ważne gatunki zwierząt i roślin: *Carex davalliana*, *Dactylorhiza incarnate*, *Dactylorhiza majalis*, *Epipactis palustris*, *Epipactis purpurata*, *Scilla bifolia*.

Główny cel ochrony – siedliska przyrodnicze, w granicach gminy Zdzeszowice: 3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nympheion*, *Potomion*.

Wymagane respektowanie ustaleń planu zadań ochronnych ustanowionego dla tego obszaru, ustanowionych: Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 16 stycznia 2017 r w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęg Zdzeszowicki PLH160011.

W granicach obszaru Natura 2000 Łęg Zdzeszowicki PLH160011 studium poza istniejącymi terenami zabudowy ustaliło zakaz zabudowy.

6.4. Rezerwat Lesisko

Na terenie gminy Zdzeszowice zlokalizowany jest rezerwat przyrody „Lesisko”. Obszar ten objęto ochroną Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 11 kwietnia 2018 w sprawie rezerwatu Lesisko (Dz. Urz. woj. opolskiego z 2018 r. poz. 1259) i Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 5 grudnia 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody "Lesisko". Rezerwat położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie wsi Żyrowa. Powierzchnia rezerwatu wynosi 47,47 ha. Porastający rezerwat las wykształcił się w głębokim wąwozie krasowym w specyficznych warunkach mikroklimatycznych, gwarantujących dużą wilgotność i dobry rozkład materii organicznej. Przedmiotem ochrony jest 120 – letni starodrzew bukowy, występujący w odmianie kwaśnej buczyny niżowej i żyznej buczyny sudeckiej. W składzie drzewostanu rezerwatu zdecydowanie przeważa buk pospolity (90 %) porastający strome zbocza rezerwatu, a w środkowej części rezerwatu dominuje olsza, modrzew europejski i dąb. Spotyka się także pojedyncze okazy klonu. W podroście występuje miejscami buk zwyczajny, jawor oraz jesion wyniosły, natomiast w podszybie – bez czarny oraz bez koralowy. W warstwie runa najliczniej dostrzec można następujące gatunki: groszek wiosenny, niecierpek drobnokwiatowy, nawłoc Fuchsa, marzanka wonna, żankiel zwyczajny, podagrycznik pospolity, gajownik żółty, bodziszek cuchnący, przytulia wiosenna, wyka leśna, wietlica samicza, bluszcz pospolity, kłosownica leśna, kostrzewa olbrzymia, sałatnik leśny, konwalia majowa, podbiał pospolity i pokrzywa zwyczajna. W niewielkich płatach występuje: szczyr trwały, żywiec dziewięciolistny oraz miodunka plamista. Na tym terenie występuje 6 roślin objętych ochroną prawną: barwinek pospolity, bluszcz pospolity, wawrzynek wilczęłyko, konwalia majowa, marzanka wonna i kopytnik pospolity.

Dla rezerwatu przyrody Lesisko obowiązuje zachowanie przepisów odrębnych, w szczególności,

- regulacji wynikających z ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym w rezerwatach przyrody zabrania się (w zakresie zagospodarowania przestrzennego terenu):
 - budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
 - użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczenia i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
 - zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
 - pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
 - niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
 - prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
 - stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
 - ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
 - umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
 - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.
- Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Lesisko" (Dz. Urz. Woj. opolskiego z 2018 r. poz. 1889), zgodnie z którym: celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych zbiorowisk buczyn o charakterze zbliżonym do naturalnego. Ochroną czynną objęty jest obszar rezerwatu oznaczony w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2012-2021 jako oddział 59a obrębu leśnego Zdzeszowice o powierzchni 0,91 ha. 3. Pozostałą część obszaru rezerwatu objęta jest ochroną ścisłą.

W granicach obszaru rezerwatu, oznaczonego na rysunku studium, analizowany dokument utrzymuje istniejące użytkowanie terenu leśne, bez prawa do zabudowy, zapewniając ochronę wartości przyrodniczych obszaru.

6.5. Obszar chronionego krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki”

W południowej części gminy Zdzeszowice znajduje się fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki”. Obszar ten objęto ochroną na mocy uchwały Nr XX/228/2016 sejmiku województwa opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Całkowita powierzchnia obszaru objętego ochroną wynosi 600 ha. Łęg Zdzeszowicki to unikatowa na Opolszczyźnie enklawa lasu łęgowego. Drzewostan składa się głównie z jesionów, olch i dorodnych dębów. Bardzo dobrze rozwinięta jest warstwa krzewów: czeremchy, jarząba oraz kruszyny. Ważnym i charakterystycznym elementem obszaru jest, jedno z dwóch w województwie opolskim, stanowisko skrzypu olbrzymiego.

Na obszarze gminy obszar chronionego krajobrazu obejmuje fragment terenu (74.0 ha), położony w starorzeczach, po południowej stronie rzeki Odry. Wzdłuż rzeki Odry ciągną się niskie tarasy holoceni, zbudowane z glin, mułów, żwirów i piasków rzecznych (mady rzeczne). Szczególnej ochronie podlegają zasoby fauny i flory, w tym stanowiska łąkowe ptaków.

Łęg Zdzeszowicki według systemu CORINE (Dyduch – Falniowska, 1999) stanowi ostoję przyrody o znaczeniu europejskim: nr 511 Dolina Odry między Koźlem a Krapkowicami.

Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki” studium ustala zachowanie przepisów odrębnych, w szczególności ustanowionych **Uchwałą Nr XX/228/2016 sejmiku województwa opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu:**

1. zgodnie z § 2 uchwały, obowiązują następujące działania:

- 1) w zakresie czynnej ochrony ekosystemów leśnych: preferowanie działań zmierzających do zachowania i utrzymywania we właściwym stanie ochrony istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw na piaskowych poprzez m.in. ekstensywne użytkowanie i niedopuszczanie do zarastania drzewami i krzewami otwartych przestrzeni;
- 2) w zakresie czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów łądowych:
 - a) przeciwdziałanie sukcesji łąk, pastwisk i torfowisk poprzez m.in. ekstensywne użytkowanie (np. koszenie, wypas) lub mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów,
 - b) ograniczanie zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne bądź inne uprawy rolne,
 - c) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi,
 - d) kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę oraz formowanie nowych założeń zieleni wiejskiej (zadrzewienia, zakrzaczenia, remizy śródpolne, parki wiejskie),
 - e) zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych,
 - f) zachowanie zbiorowisk wydmy, muraw na piaskowych i psiar,
 - g) zachowanie zbiorowisk muraw kserotermicznych,
 - h) realizowanie melioracji odwadniających, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem reżimów wilgotnościowych terenów podmokłych, w tym torfowisk, obszarów wodno – błotnych i obszarów źródłiskowych cieków,
 - i) eksploatacja surowców mineralnych w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na przyrodę,
 - j) prowadzenie rekultywacji uwzględniającej potrzeby ochrony walorów przyrody ożywionej, nieożywionej oraz krajobrazu,
 - k) przeciwdziałanie przerywaniu ciągłości korytarzy ekologicznych,
 - l) preferowanie regionalnych stylów architektonicznych w zabudowie oraz zabudowy zachowującej historyczne kierunki przestrzennego rozwoju miejscowości,
 - m) preferowanie zabudowy w zwartych układach ruralistycznych;
- 3) w zakresie czynnej ochrony ekosystemów wodnych:
 - a) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej,
 - b) zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków z dopuszczeniem prac związanych z ich utrzymaniem i konserwacją,
 - c) preferowanie wokół zbiorników wodnych roślinności niskiej i wysokiej ograniczającej spływy powierzchniowe,
 - d) utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków,
 - e) zwiększanie małej retencji poprzez zachowanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych, w tym źródeł oraz starorzeczy i lokalnych obniżen terenu.

2.zgodnie z § 3 uchwały, obowiązują następujące zakazy:

- 1)realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2)budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a)linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b)zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodno prawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo Wodne z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- 3)likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4)wydobycia do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 5)dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 6)likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno - błotnych.

Rozporządzenie określa również warunki odstępstwa od ustalonych zakazów, które zasadniczo nie dotyczą obszaru w granicach gminy Zdzeszowice.

W graniach obszaru, oznaczonego na rysunku studium, analizowany dokument utrzymuje istniejące użytkowanie terenu, z zachowania istniejącej zabudowy zagrodowej bez prawa do lokalizowania nowej zabudowy, zapewniając ochronę wartości przyrodniczych obszaru.

6.6. Pomniki przyrody

Według art. 40 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku „**pomnikami przyrody** są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie”. Pomniki przyrody są ważnym elementem składowym krajobrazu, podnoszą jego piękno, posiadają wysokie walory dydaktyczne i edukacyjne.

Na obszarze gminy Zdzeszowice ochroną objęte zostały pomniki przyrody ożywionej, Jednoobektowy – drzewo: Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), w obrębie Krępna.

Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody niedozwolone jest niszczenie pomników przyrody, m. in. zakazane jest:

- niszczenie i uszkodzanie obiektów, w tym umieszczanie napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków nie związanych z ich ochroną ,
- prowadzenie w otoczeniu obiektów działalności oraz robót mogących spowodować ich uszkodzenie lub, w przypadku drzew, pogorszenie warunków vegetacji (w tym: wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, uszkodzanie i zanieczyszczanie gleby, wysypywanie, zakopywanie i wylwanie odpadów lub innych nieczystości, dokonywanie zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celem niż ochrona przyrody),
- budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu.

6.7. Elementu systemu ECONET – PL, w tym korytarz ekologiczny Dolina Odry

Rozwój gospodarczy w XX wieku przyczynił się do gwałtownego wzrostu ilości zanieczyszczeń emitowanych do środowiska i jego całkowitej lub częściowej degradacji. Presja człowieka na przyrodę doprowadziła do zaniku wielu gatunków flory i fauny, postępującej synantropizacji oraz fragmentacji naturalnych ekosystemów. W celu zjednoczenia wysiłków na rzecz zachowania i ochrony środowiska przyrodniczego ustanowiono szereg porozumień i konwencji międzynarodowych, których sygnatariuszem jest również Polska. Jedną z

ważniejszych inicjatyw krajów Wspólnoty Europejskiej, przyczyniającą się do integracji współpracy w dziedzinie ochrony przyrody jest koncepcja utworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej (EECONET).

Sieć EECONET mają stanowić obszary powiązane przestrzennie i funkcjonalnie oraz objęte różnymi, wzajemnie się uzupełniającymi formami ochrony przyrody. Dla ochrony środowiska oraz poprawy jego funkcjonowania biologicznego i zwiększenia bioróżnorodności powstała krajowa sieć ekologiczna ECONET – PL, która jest częścią Europejskiej Sieci Ekologicznej EECONET, utworzonej w celu zintegrowania istniejących obszarów chronionych w poszczególnych krajach europejskich oraz potencjalnych obszarów przewidzianych do ochrony w jeden spójny system, zgodnie z przyjętymi międzynarodowymi kryteriami i standardami (koncepcja Europejskiej Sieci Ekologicznej została przyjęta przez Radę Europy w 1992 roku). Zasadniczymi elementami sieci są: obszary węzłowe, w których wyróżniono biocentra i strefy buforowe oraz korytarze ekologiczne.

Obszary węzłowe odznaczają się dużą różnorodnością gatunkową oraz różnorodnością form krajobrazowych i siedliskowych. Stanowią ostoję gatunków rodzimych i wędrownych, zwłaszcza rzadkich i zagrożonych wyginięciem. Wyróżnione w obszarach węzłowych biocentra obejmują obszary nagromadzenia największych walorów przyrodniczych. Otoczone są strefami buforowymi, które mają wyróżniające się walory, ale nie tak wysokie jak walory biocentrow. Natomiast korytarze ekologiczne to struktury przestrzenne, które umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi oraz terenami przylegającymi do nich.

Według koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska (Liro, 1998) przez teren gminy Zdzeszowice przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym 19M – Górnej Odry oraz występuje obszar węzłowy o znaczeniu krajowym 14K – Góra Świętej Anny.

Według systemu CORINE (Dyduch – Falniowska, 1999) obszar chronionego krajobrazu Łęg Zdzeszowicki stanowi ostoję przyrody o znaczeniu europejskim: nr 511 Dolina Odry między Koźlem a Krapkowicami.

Obszar Doliny Odry podlega ochronie jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią. Studium ustaliło zakaz zabudowy obszaru z utrzymaniem istniejącej zabudowy oraz z dopuszczeniem zabudowy na pojedynczych terenach z ograniczeniami zabudowy które zapewniają nie naruszanie integralności korytarza ekologicznego.

6.8. Obszary proponowane do objęcia ochroną

Studium utrzymało wskazanie objęcia ochroną obszaru w formie użytków ekologicznego: **Użytek ekologiczny „Źródłisko Jasiona”** – położony na wschód od wsi Zakrzów. Proponuje się objąć ochroną wywierzyisko oraz początkowy odcinek źródła, a także fragment lasu – łęgu jesionowo – olszowego.

Rezygnuje się ze wskazania do objęcia ochroną Użytek ekologiczny „Oleszka” – położonego na wschód od wsi Oleszka, którego celem ochrony była murawę kserotermiczną na skraju lasu, na wyrobisku po nieczynnym kamieniołomie wapienia. Rezygnacja wynika z powodu stwierdzonego braku występowania walorów przyrodniczych obszaru.

Studium dopuszcza wyznaczanie obszarów lub obiektów do ochrony miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz innymi przepisami prawa miejscowego, w zależności od zgłoszonych potrzeb lub ujawnionych walorów elementów środowiska.

7. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt zmiany studium przestrzennego uwzględnił cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE.

Integracja z Unią wyznaczyła zupełnie nowe ramy dla rozwoju regionalnego. Dlatego projekt zmiany studium wyznacza nowe pole działań między innymi dla ochrony i kształtowania środowiska oraz jego zasobów, środowiska kulturowego oraz tożsamości narodowej i regionalnej.

Głównym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Polskę jest *Polityka ekologiczna Państwa 2030*, który określa kierunki polityki ekologicznej kraju. Dokument ten wyznacza ramy strategicznej polityki wspólnotowej na okres 4 lat z perspektywą na następne 4 lata. Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do spełnienia postanowień Traktatu Akcesyjnego, między innymi do sporządzenia omawianego dokumentu.

Dokument ten określa priorytetowe pola działań w zakresie ochrony środowiska, co pozwala na skuteczną odpowiedź zarówno na wyzwania stawiane w wymiarze całej Ziemi, jak i na określone problemy napotkane na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym czy lokalnym.

Szczególną wagę ma aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym ujęty w Polityce Ekologicznej Państwa. W jego świetle projekt zmiany studium powinien kształtować ład przestrzenny pozwalając jednocześnie na prowadzenie racjonalnej gospodarki. Przez ład przestrzenny należy rozumieć sposób ukształtowania przestrzeni tworzący harmonijną

Należy przytoczyć także zasadę zrównoważonego rozwoju, o której mówi Konstytucja RP w artykule 5 – „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Pojęcie zrównoważonego rozwoju może być różnie definiowane. Generalnie zasada zrównoważonego rozwoju w planowaniu przestrzennym powinna przejawiać się dążeniem do takiego zagospodarowania, które z jednej strony ochroni zasoby środowiska, a z drugiej zapewni dalszy rozwój danego obszaru.

Cele polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w art. 191 ust 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w sposób następujący:

- zachowanie, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego,
- ochrona zdrowia człowieka,
- ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

Z kolei ust. 2 w art. 191 TFUE określa następujące zasady, na jakich opiera się polityka UE w dziedzinie środowiska:

- zasada wysokiego poziomu ochrony,
- zasada przezorności (ostrożności),
- zasada stosowania działań zapobiegawczych (zasada prewencji),
- zasada naprawiania szkód przede wszystkim u źródła,
- zasada „zanieczyszczający płaci”.

Ustalenia zawarte w zapisach studium umożliwiają realizację zasadniczych celów zachowania standardów jakości środowiska, szczególnie dzięki zapisom regulującym rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej, a także poprzez sprecyzowanie zapisów zasad ochrony środowiska i przyrody.

Polityka ochrony środowiska Unii Europejskiej jest jedną z polityk wspólnotowych o najszerzym zasięgu. Jej zakres obejmuje wszystkie dziedziny życia społeczno – gospodarczego. Określa główne priorytety oraz zaplanowane działania w dziedzinie ochrony środowiska, o czym mówią w/w strategia i działania UE. Dokumenty regionalne odnoszące się do ochrony środowiska w województwie opolskim w szerokim zakresie nawiązują do ustaleń środowiskowych zawartych zarówno w opracowaniach krajowych i międzynarodowych.

Ponadto projekt zmiany studium uwzględnia zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej, mających znaczenie z uwagi na przyjęte w zmianie studium ustalenia związane z realizacją infrastruktury technicznej :

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych i organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru dla ujęć komunalnych.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym i lokalnym dokumentach strategicznych, takich jak programy ochrony środowiska czy plany gospodarki odpadami, stanowiących materiały wyjściowe do formułowania zapisów zmiany studium.

8. POTENCJALNY WPŁYW REALIZACJI ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń studium przyniesie ze sobą określony typ zagospodarowania i związane z nim przekształcenia. Na podstawie wykonanej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji jednostek urbanistycznych w zależności od elementów środowiska, na które będzie oddziaływać ich zagospodarowanie.

Przy ocenie wpływu realizacji ustaleń zmiany studium na elementy środowiska posłużono się następującymi kryteriami dotyczącymi:

- charakteru zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- okresu trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne, przejściowe),
- zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

8.1 Różnorodność biologiczna

Obszar opracowania, z uwagi na uwarunkowania fizjograficzne sprzyja kształtowaniu, zachowaniu i wzbogacaniu bioróżnorodności poza skoncentrowanymi obszarami osadniczymi. Teren gminy Zdzeszowice, w znacznej części pokryty jest obszarowymi formami ochrony przyrody, stanowiącymi system powiązań korytarzy ekologicznych.

Ochrona zasobów bioróżnorodności polega przede wszystkim na zachowaniu ciągłości struktur korytarzy ekologicznych, m.in. poprzez wyznaczenie obszarów chronionych i respektowanie dokumentów, regulujących ich funkcjonowanie, a także zasady zagospodarowania w ich granicach.

Większość obszarów objętych ochroną posiada uchwalone, bądź projektowane plany związane z działaniami ochronnymi na ich terenach. Zapisy studium uwzględniają potrzebę respektowania przepisów odrębnych. Zaleca się utrzymanie istniejących form ochrony a także w razie potrzeby obejmowanie ochroną nowych obszarów i obiektów charakteryzujących się szczególnie cennymi walorami przyrodniczymi. Wprowadzanie zainwestowania na terenach, na których stwierdzono występowanie podlegających ochronie prawnej gatunków i siedlisk, nie powinno oddziaływać negatywnie na ich występowanie i funkcjonowanie.

Ponadto należy pozytywnie ocenić zapisy studium, określające korzystne rozwiązania, związane z ochroną zasobów bioróżnorodności :

- uwzględnienie istniejących i projektowanych form ochrony przyrody tj.: obszarów Natura 2000, parku krajobrazowego, obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, itp.,
- pozostawienie dużych powierzchni lasów oraz gruntów rolnych, w dotychczasowym użytkowaniu, z ograniczeniem zabudowy w ich obrębie, z zaleceniem pielęgnacji istniejącej zieleni,
- wskazanie kierunków rozwoju w zakresie uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej oraz gospodarki odpadami,
- rezygnacja z terenów lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Do potencjalnych zagrożeń dla zachowania i kształtowania bioróżnorodności należy rozbudowa układów osadniczych, tworzących rodzaj bariery szlaków migracji gatunków. Dlatego szczególnie istotne jest lokalizowanie nowej zabudowy, jako kontynuacji istniejącej, ze szczególnym uwzględnieniem istniejących korytarzy ekologicznych.

Zapisy studium uwzględniają potrzebę ochrony poszczególnych ekosystemów sieci korytarzy ekologicznych, poprzez sformułowanie odpowiednich ustaleń w ogólnych zasadach ochrony środowiska na terenie gminy Zdzeszowice, Działalność produkcyjno - gospodarcza oraz nowe zainwestowanie na obszarze gminy powinno w najwyższym stopniu uwzględniać warunki gruntowe – wodne i podatność na przenikanie zanieczyszczeń do gruntu.

- Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko należy lokalizować poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową oraz poza ustalonymi strefami ochrony sanitarnej ujęć wód. Ograniczenie to nie dotyczy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz innych urządzeń i obiektów, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania tych terenów.
- Uciążliwość danej inwestycji nie powinna wykraczać poza nieruchomość, do której inwestor posiada tytuł prawny.
- Należy chronić oraz przeprowadzić rewaloryzację zabytkowych założeń zieleni zabytkowej oraz zapewnić zachowanie towarzyszących im panoram widokowych w krajobrazie naturalnym.

Rozwój osadniczy i gospodarczy gminy powinien opierać się na wyżej wskazaniach, które projekt studium respektuje.

Ocenia się, że zapisy studium wraz z wymogiem przestrzegania zapisów w dokumentach służących ochronie cennych przyrodniczo obszarów pozwolą na zachowanie i ochronę zasobów bioróżnorodności na terenie gminy Zdzeszowice.

8.2 Rośliny i zwierzęta

Zapisy studium uwzględniają ustalenia zasad i celów ochrony cennych przyrodniczo obszarów objętych ochroną, stanowiących główne siedliska występowania poszczególnych gatunków. Wyznaczono również tereny wyłączane spod zabudowy, m.in. tereny lasów, oraz tereny obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów gruntów rolnych klas I-III, obszarów Natura 2000 i Parku krajobrazowego Góra Św. Anny.

Bezpośrednie oddziaływanie na poszczególne gatunki roślin i zwierząt będzie miało miejsce na etapie realizacji poszczególnych funkcji terenu. Oddziaływania te będą związane z przekształceniem terenów użytkowanych rolniczo na tereny przeznaczone pod zabudowę, co będzie się wiązało z utratą siedlisk i żerowisk gatunków zasiedlających ekosystemy agrocenotyczne. Szczególnie istotne jest przestrzeganie okresów lęgowych ptaków podczas planowania prac budowlanych i remontowych.

Kształtowanie zieleni urządzonej, nasadzeń uzupełniających w ramach realizacji poszczególnych funkcji częściowo skompensuje utratę powierzchni biologicznie czynnej, jaka nastąpi w związku z zabudową poszczególnych terenów.

W dalszych rozdziałach zaproponowano działania służące minimalizacji niekorzystnych oddziaływań, jakie mogą wystąpić podczas realizacji wyznaczonych w studium kierunków zagospodarowania.

8.3 Wody powierzchniowe i podziemne

Realizacja ustaleń studium będzie skutkowała zwiększona produkcją ścieków i odpadów w związku z nowymi terenami zabudowy mieszkaniowej, a także produkcyjnej i usługowej. Powstające nieczystości płynne będą zróżnicowane, będą to zarówno ścieki bytowe, pochodzące głównie z budynków mieszkalnych, jak również ścieki związane z działalnością usługową o zróżnicowanym składzie w zależności od profilu działalności. Ustalenia studium w zakresie gospodarki wodno-ściekowej zakładają realizację sieci kanalizacyjnej na całym obszarze gminy.

Rozwój zabudowy na obszarze opracowania będzie się wiązał ze wzmożonym ruchem pojazdów, a w konsekwencji infiltracyjnym przenikaniu związków ropopochodnych wraz z wodami opadowymi w głąb profilu glebowego. Utwardzone podłoża stwarzają warunki dla wzmożonego spływu powierzchniowego, a tym samym wypłukiwania z powierzchni utwardzonych wszelkich zanieczyszczeń.

Utwardzenie powierzchni terenów pod projektowaną zabudowę mieszkaniową i produkcyjno-usługową, które mają większy od pozostałych funkcji wskaźnik zabudowy trwale wiąże się z ograniczeniem infiltracji wód do profilu glebowego. Presja na lokalne zasoby wodne wiąże się również ze zwiększeniem jej poborów w związku z realizowaniem przyjętych funkcji na obszarze opracowania z ujęć podziemnych przez istniejące i planowane do realizacji obiekty. Wprowadzenie na tereny zabudowane powierzchni biologicznie czynnej i zieleni urządzonej korzystnie wpłynie na ograniczanie spływu powierzchniowego wód i sprzyjać będzie infiltracji wód do gleb, a także ograniczać migrację zanieczyszczeń do gleb i dalej, do wód gruntowych.

Ochronie jakości wód podziemnych sprzyjają zapisy w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów, które ustalają wywóz odpadów stałych na składowiska poza obszarem gminy, rozwój selektywnej zbiórki odpadów, objęcie wszystkich „wytwórców odpadów” zorganizowanym wywozem odpadów prowadzonym przez specjalistyczne jednostki.

Skala i charakter oddziaływania realizacji ustaleń zmiany studium na zasoby i jakość wód będzie zależała od fazy realizacji danej inwestycji oraz od specyfiki pełnionej funkcji. Nie przewiduje w związku realizacją ustaleń ryzyka pogorszenia standardów jakości wód, bądź naruszenia zasobów krytycznych, o ile przestrzegane będą rozwiązania służące zapobieganiu i minimalizowaniu niekorzystnym oddziaływaniom na środowisko wodne. Wszelkie presje na środowisko gruntowo-wodne będą miały zasięg lokalny, ograniczony granicami poszczególnych funkcji, krótkotrwały, związany głównie z etapem budowy.

Zarówno podczas budowy jak i eksploatacji elektrowni słonecznej odprowadzane będą jedynie ścieki opadowe z powierzchni zajętej przez elektrownię, których jakość odpowiadać będzie poziomowi tła. Na terenach planowanych inwestycji nie będzie odbywał się pobór wody, nie będą powstawały ścieki socjalno-bytowe, za wyjątkiem etapu budowy, z którymi należy postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Przestrzeganie zasad gospodarki wodno-ściekowej stanowić będzie skutecznie narzędzie ochrony jakości i zasobów wodnych na obszarze opracowania.

8.4 Krajobraz

Struktura krajobrazowa obszaru opracowania jest dosyć urozmaicona, składająca się z komponentów naturalnych w postaci znacznej powierzchni enklaw leśnych, łąkowych, czynnika kulturowego, a także czynnika antropogenicznego terenów zurbanizowanych.

W części centralnej gminy dominują tereny zurbanizowane, urozmaicone mozaiką terenów użytkowanych rolniczo w granicach otwartych przestrzeni.

Północna i południowa część gminy posiada wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze objęte różnorodnymi forami ochrony, w granicach których studium sankcjonuje obostrzenia przepisów odrębnych oraz ustala obszary z zakazem zabudowy.

Realizacja ustaleń studium nie wpłynie na zachwianie proporcji pomiędzy udziałem poszczególnych komponentów krajobrazu, oddziaływanie będzie miało charakter lokalny, a zauważalne zmiany wystąpią lokalnie w postaci nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Ochrona istniejącego krajobrazu naturalnego wynika m.in. z ograniczeń zainwestowania na terenie w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu, Parku Krajobrazowego, obszarów Natura 2000, rezerwatu przyrody, a także zapisów dotyczących ochrony środowiska.

Każdorazowa, przestrzenna ingerencja w krajobrazie powinna w maksymalnym stopniu dążyć do harmonizacji z otoczeniem. Szczególne rygory w zakresie kształtowania form zabudowy i kompozycji układów przestrzennych obowiązują w granicach chronionych obszarów ruralistycznych i urbanistycznych, gdzie zlokalizowane są elementy historycznego rozplanowania, układu komunikacji w otoczeniu obiektów zabytkowych. Ustalenia studium precyzją zasady i warunki zagospodarowania na obszarach ochrony konserwatorskiej i względem obiektów zabytkowych, uwzględniając ochronę i kształtowanie czynnika kulturowego w krajobrazie gminy Zdzeszowice.

Zauważalne zmiany obejmą tereny dotychczas niezagospodarowane, użytkowane dotychczas rolniczo, stanowiących rozwój zabudowy mieszkaniowej i inwestycyjnej. Realizacja ustaleń studium w tym zakresie obejmie tereny w przestrzeni rolniczej. Podniesienie walorów estetycznych krajobrazu przyrodniczo-kulturowego można osiągnąć przez kształtowanie zieleni urządzonej w postaci szpalerów, alei, ciągów drzew, żywopłotów. Planowanych zmian nie ocenia się, jako znaczących i negatywnych, a przyjęte w studium zapisy w wystarczającym stopniu zapewniają ochronę zasobów i walorów krajobrazowych gminy.

8.5 Jakość powietrza, klimat akustyczny

Największe uciążliwości akustyczne na terenie gminy Zdzeszowice generuje ruch kołowy na drodze wojewódzkiej oraz na autostradzie A4 nr.

Hałas przemysłowy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym. Dotyczy on w szczególności zabudowy sąsiadującej bezpośrednio z terenami aktywności produkcyjnymi. Obecnie poza terenem zakładu AcerolMittal są to tereny zainwestowane w nieznacznym stopniu. W przypadku dalszej rozbudowy funkcji należy rozważyć zastosowanie pasów zieleni izolacyjnej w miejscach o stwierdzonej uciążliwości ze strony emisji hałasu.

Docelowym kierunkiem działań planistycznych dotyczących ograniczania uciążliwości hałasu powinno być odpowiednie planowanie i projektowanie przebiegu tras komunikacyjnych (ze szczególnym uwzględnieniem rejonów wymagających komfortu akustycznego) wraz z zabezpieczeniami akustycznymi, a także uwzględnianie odległości od głównych szlaków komunikacyjnych w przypadku planowanych funkcji związanych ze stałym pobytem ludzi. Istotne jest również ustalanie zgodnie z przepisami odrębnymi zakazu przekraczania dopuszczalnego poziomu hałasu w zależności od funkcji, jaką pełnić będzie dana jednostka w planie miejscowym.

Realizacji poszczególnych ustaleń studium będzie się wiązała z emisją hałasu i zanieczyszczeń o różnym natężeniu, w zależności od jej etapów, a także przyjętych rozwiązań infrastrukturalnych. Będą to oddziaływania o charakterze lokalnym i krótkotrwałym (uciążliwości miną wraz z momentem zakończenia prac budowlanych). Hałas i emisja zanieczyszczeń będą generowane wówczas przede wszystkim przez pojazdy i maszyny obsługujące place budowy.

Zgodnie z zapisami studium w ogólnych ustaleniach ochrony środowiska: uciążliwość danej inwestycji nie powinna wykraczać poza nieruchomość, do której inwestor posiada tytuł prawny. Jest to zasada o charakterze użytkowym, mająca zastosowanie do różnych kategorii oddziaływań.

Wymogi ochrony powietrza atmosferycznego wymuszają potrzebę podjęcia inicjatyw związanych ze zmianą obecnego rodzaju paliw używanych do celów grzewczych, szczególnie węgla i drewna, w kierunku szerszego wykorzystania paliw uznawanych za ekologiczne. Takim nośnikiem energii jest gaz przewodowy.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło zapisy studium ustalają docelowo zaopatrzenie w ciepło w oparciu o indywidualne i grupowe instalacje zasilane gazem, energią elektryczną, innymi paliwami niskoemisyjnymi oraz poprzez niekonwencjonalne źródła energii, w tym panele fotowoltaiczne.

Wśród niekonwencjonalnych źródeł energii szczególnie predysponowanych do wykorzystania na terenie gminy Zdzeszowice najważniejsza jest energia solarna, geotermalna i wodna, w związku z bardzo wysokimi walorami krajobrazowymi i przyrodniczymi terenu. Ten rodzaj pozyskiwania energii nie generuje znaczących, niekorzystnych oddziaływań na środowisko (emisje zanieczyszczeń, hałas, kolizje z ptakami), co ma szczególnie znaczenie w przypadku obszarów o wysokich walorach przyrodniczych.

Studium wyznacza tereny szczególnie predysponowane do pełnienia funkcji obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 500 kW.

Poza wyznaczonymi terenami dopuszcza się lokalizowanie urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 500 kW:

Ustalenia studium wprowadzają lokalizację parku ogniw fotowoltaicznych w obrębie Rozwadza, Krępna, Oleszka, Zdzeszowice i Januszkowice poza obszarami ochrony przyrodniczej.

Przedmiotem przedsięwzięcia będzie budowa elektrowni fotowoltaicznej o mocy powyżej 500 kW, którą tworzyć będą następujące elementy:

- ogniwa fotowoltaiczne,
- drogi wewnętrzne,
- infrastruktura naziemna i podziemna,
- linie kablowe energetyczno-światłowodowe,
- przyłącza elektroenergetyczne,
- transformatory,
- konwertery,
- inne niezbędne elementy infrastruktury związane z budową i eksploatacją parku ogniw
- fotowoltaicznych.

Tereny posiadają bezpośredni dostęp do drogi, a w jego bezpośrednim sąsiedztwie przebiegają linie elektroenergetyczne. Ogniwa fotowoltaiczne zwane bateriami słonecznymi, to urządzenia w postaci cienkich półprzewodnikowych płytek z krzemu, które pod wpływem promieniowania produkują energię elektryczną. Planowana elektrownia będzie bezobsługowa, niewymagająca budowy zaplecza socjalnego, ani infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. W trakcie jej funkcjonowania nie będą powstawać odpady, z wyjątkiem niewielkich ich ilości związanych z pracami konserwacyjnymi urządzeń technicznych. Odpady przekazywane będą specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia. Elektrownia fotowoltaiczna nie będzie źródłem hałasu i zanieczyszczeń emitowanych do środowiska. Z uwagi na rodzaj przedsięwzięcia, oddziaływania będą miały zasięg lokalny – bez ryzyka transgranicznych oddziaływań. Ogniwa fotowoltaiczne nie oddziałują negatywnie na ludzi i zwierzęta, nie emitują hałasu, wysokość urządzeń jest optymalna i są praktycznie niewidoczne.

Ewentualne warianty przedsięwzięcia mogą polegać na możliwości zastosowania ogniw fotowoltaicznych różnych typów. W czasie eksploatacji elektrownia nie będzie wykorzystywać w znaczących ilościach wody, ani innych surowców oraz materiałów i paliw. Elektrownia będzie wykorzystywać wyłącznie energię słoneczną i niewielkie ilości energii elektrycznej dla własnych potrzeb.

Na obecnym etapie analizy można stwierdzić, inwestycje te nie generuje żadnych znaczących oddziaływań na obszary chronione. Pozyskiwanie energia może zaspokajać potrzeby lokalnych mieszkańców.

W obrębie Krępna studium dokonało rezygnacji z przeznaczenia terenów pod lokalizację urządzeń do produkcji energii z odnawialnych źródeł – siły wiatru (ustalonej jedynie w obowiązującym studium, nie wprowadzonym od miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Krępna).

8.6 Powierzchnia ziemi, gleby

Gmina Zdzeszowice nie posiada gruntów o wysokiej wartości produkcyjnej. Realizacja zapisów studium na etapach tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będzie się wiązała z wyłączeniem części gruntów użytkowanych rolniczo na cele nierolnicze. Zapisy studium wprowadzają ograniczenia w zakresie zagospodarowania na terenach rolniczych, służące ochronie jej wartości produkcyjnych, w szczególności dla zachowania obszarów cennych przyrodniczo. Na terenach rolnych klas I-III (poza wyznaczonymi obszarami do zabudowy) studium wprowadza zakaz lokalizowania nowej zabudowy.

Dla terenów rolnych w granicach obszarów ochrony przyrodniczej prognoza zaleca zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno - błotnych, siedlisk zbiorowisk łąkowych podlegających ochronie, zapewniają ochronę zmeliorowanych i drenowanych użytków rolnych. Realizowanie celu ochrony gleb będzie również polegało na działaniach nie związanych bezpośrednio z zapisami studium, jak np. prowadzenie gospodarki rolnej zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej oraz racjonalne stosowanie nawozów i środków ochrony roślin, prawidłowe przechowywanie nawozów. Zapisy, które w sposób pośredni sprzyjają ochronie środowiska glebowego, to przede wszystkim ustalenia z zakresu kierunków rozwoju infrastruktury sanitarnej, a także zapisy promujące wykorzystanie bezemisyjnych źródeł energii, ograniczających opad i emisję zanieczyszczeń do gleb.

Oddziaływania bezpośrednie będą się wiązały z presją na środowisko glebowe, polegające na pracach budowlanych, związanych z przygotowaniem gruntów pod zabudowę i rozwój infrastruktury. Zwiększone zagrożenie zanieczyszczeniami związane jest natomiast z rozwijającą się komunikacją samochodową i terenami zlokalizowanymi w sąsiedztwie istniejących dróg.

8.7 Zabytki, krajobraz kulturowy

Projekt studium określa zasady ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, wskazując na potrzebę rewaloryzacji i adaptacji do współczesnych potrzeb oraz wymogów obiektów o wartościach kulturowych, przekształcenia i waloryzacji obiektów dysharmonijnych, kontynuacji rozwoju budownictwa w oparciu o walory kulturowe na zasadzie kontynuacji cech przestrzennych, kształtowanie skali i formy nowej zabudowy w nawiązaniu do historycznej.

Do objęcia ochroną konserwatorską studium ustaliło:

- ❖ Układ urbanistyczny miasta Zdzeszowice (Stare Osiedle),
- ❖ Układy ruralistyczne wsi:
 - Januszkowie;
 - Jasiona;
 - Krępna;
 - Oleszka;
 - Rozwadza;
 - Żyrowa.

Wymienione układy ruralistyczne i urbanistyczne zostały wskazane do objęcia ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w których zmiany użytkowania, zagospodarowania i zabudowy terenów powinny być podporządkowane zasadzie utrzymania oraz uczynienia oryginalnych, historycznych struktur przestrzennych, w szczególności poprzez:

- zachowanie zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim układu dróg, sposobu zagospodarowania działek siedliskowych;
- obowiązek restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów;
- nawiązanie w nowej zabudowie do zasad historycznej kompozycji wewnątrz urbanistycznych i krajobrazowych;
- utrzymania i kontynuacji historycznych układów zabudowy i zieleni (ogrodów, sadów) w obrębie posesji oraz tradycyjnej formy architektonicznej zabudowy.
- dostosowanie nowej zabudowy w zakresie gabarytów i sposobu kształtowania bryły do miejscowej tradycji architektonicznej.

Przebieg granic stref ochrony konserwatorskiej układów ruralistycznych i urbanistycznych należy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego doprecyzować odpowiednio do skali planu z uwzględnieniem granic ewidencyjnych działek i faktycznego stanu zagospodarowania.

Ochroną konserwatorską objęte są stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego, zgodnie z wykazem w części tekstowej uwarunkowań.

Zasady ochrony - ochronę stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków należy zapewnić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poprzez uwzględnienie prawnej ochrony zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa opolskiego, wynikającej z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ochronę pozostałych stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej ewidencji zabytków należy zapewnić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poprzez ustalenie ich ochrony.

8.8 Obszary objęte ochroną

Na obszarze Miasta i Gminy Zdzeszowice ochronie przyrodniczej podlegają:

- Park Krajobrazowy „Góra Św. Anny”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki”
- Natura 2000 „Góra Świętej Anny” (PLH160002),
- Natura 2000 „Łęg Zdzeszowicki” (PLH160011),
- Rezerwat przyrody Lesisko
- Pomnik przyrody,
- Proponowany do objęcia ochroną użytek ekologiczny,
- Ochrona przyrodnicza roślin i zwierząt,

Studium uwzględnia istniejące formy ochrony a także w razie potrzeby dopuszcza obejmowanie ochroną nowych obszarów i obiektów charakteryzujących się szczególnie cennymi walorami przyrodniczymi.

Wprowadzanie zainwestowania na terenach, na których stwierdzono występowanie podlegających ochronie prawnej gatunków i siedlisk, nie powinno oddziaływać negatywnie na ich występowanie i funkcjonowanie.

- Dla obszarów NATURA 2000 obowiązuje zachowanie warunków i celów ochrony tych obszarów zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Dla Park Krajobrazowy „Góra Św. Anny” obowiązuje zachowanie warunków i celów ochrony tych obszarów zgodnie z przepisami odrębnymi oraz obowiązują zakazy zawarte Rozporządzeniem Nr 0151/P/17/06 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” oraz w Plan ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” przyjęty rozporządzeniem Nr 0151/P/1/09 Wojewody Opolskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r.
- Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdzeszowicki” obowiązują zachowanie warunków i celów ochrony tych obszarów zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zakazy, nakazy i ograniczenia zawarte Uchwałą Nr XX/228/2016 sejmiku województwa opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.
- Rezerwatu przyrody Lesisko obowiązuje zachowanie warunków i celów ochrony tych obszarów zgodnie z przepisami odrębnymi oraz obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Lesisko" (Dz. Urz. Woj. opolskiego z 2018 r. poz. 1889.
- Ustalono ochronę Doliny Odry jako ciągu ekologicznego.

8.9 Oddziaływanie ustaleń studium na zdrowie i warunki życia ludzi

Realizacja projektu studium będzie generowała długofalowe skutki na jakość zamieszkiwania gminy Zdzeszowice, realizując postulaty innych dokumentów strategicznych w zakresie uzupełniania i rozwoju terenów zasobowy mieszkaniowej. Zapisy studium pozwolą na kształtowanie w prawie miejscowym przestrzeni publicznej, która ma znaczący wpływ na funkcjonowanie mieszkańców.

Uzupełnienie bazy turystycznej poprzez wyznaczenie nowych terenów zabudowy letniskowej i usług związanych ze sportem i turystyką sprzyjać będzie promocji regionu i rozwojowi turystyki, co w dalszej perspektywie będzie miało przełożenie na jakość życia mieszkańców.

Realizacja funkcji usługowych i mieszkaniowych i produkcyjnych zwiększy zasięg uciążliwości związany z emisją zanieczyszczeń do powietrza, emisją hałasu, zwłaszcza wzdłuż obszarów sąsiadujących ze szlakami komunikacyjnymi, ograniczeniem powierzchni otwartych. Będą to oddziaływania chwilowe o zasięgu lokalnym (emisje gazowe i pyłowe, hałas, związane z organizowaniem placu budowy poszczególnych inwestycji, jak i pracy maszyn i urządzeń obsługujących teren budowy), jednak uciążliwości te miną z momentem zakończenia prac.

Nie przewiduje się w związku z realizacją nowych inwestycji zgodnie z ustaleniami studium powstania uciążliwości zagrażających zdrowiu, bądź życiu ludzi. Planowane zainwestowanie obszaru opracowania niesie wiele korzyści dla funkcjonowania mieszkańców gminy.

Jednym z celów realizacji zmiany studium dla miasta i gminy Zdzeszowice jest zaspokojenie potrzeb jej mieszkańców przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeb ochrony zasobów i walorów środowiska oraz jego jakości. Ocenia się, że projektowany dokument spełnia te przesłanki, wypełniając jednocześnie obowiązki wynikające z zasad zrównoważonego rozwoju.

8.10 Oddziaływanie ustaleń zmiany studium na otoczenie i oddziaływania skumulowane

Realizacja ustaleń zmiany studium będzie miała pewien wpływ na środowisko poza obszarem opracowania. Funkcje produkcji i usług oraz zabudowy mieszkaniowej z usługami będą generować dodatkowy ruch samochodowy, który będzie źródłem emisji hałasu i spalin, hałasu.

Intensyfikacja zabudowy przyczyni się do zmian w warunkach przewietrzania i modyfikacji warunków mikroklimatycznych, również na terenach otwartych, dotychczas niezagospodarowanych.

Ponadto realizacja ustaleń studium spowoduje zwiększenie obciążenia środowiska ilością ścieków i odpadów komunalnych odprowadzanych z terenu opracowania, a także zwiększone zapotrzebowanie na media (woda, gaz, energia elektryczna), co ma wymiar ponadlokalny.

Nie przewiduje się jednak ryzyka wystąpienia nowych negatywnych oddziaływań na dalsze otoczenie obszaru opracowania, ani oddziaływań skumulowanych. Pod względem przyrodniczym należy wskazać na pozytywne oddziaływania w związku z zachowaniem i ochroną istniejących korytarzy ekologicznych, pozwalającym na ciągłość strukturalno – przestrzenną i funkcjonalną, obejmującą dalej położone tereny.

9. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

Przy sporządzaniu prognozy, jako podstawowe założenie przyjęto, że autorzy projektu studium uwzględnili wszystkie aspekty ochrony środowiska. Zapisy ustaleń zmiany studium przygotowane zostały w sposób umożliwiający w maksymalnym stopniu ograniczenie oddziaływania przyszłych aktywności na stan środowiska przyrodniczego i zdrowie mieszkańców. Szczegółowe warunki lokalizacji nowych inwestycji muszą być ustalone z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

Celem otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń zmiany studium na środowisko dokonano klasyfikacji terenów o określonym w zmianie studium przeznaczeniu pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium.

- Przy ocenie wpływu realizacji ustaleń zmiany studium na elementy środowiska posłużono się następującymi kryteriami dotyczącymi:
- charakteru zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- okresu trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne, przejściowe),
- zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji).

Tabela 4 Prognoza wpływu na środowisko ustaleń studium dla poszczególnych terenów- podsumowanie

Przeznaczenie	Element/cecha przyrody środowiska poddawany presji oddziaływania	Klasyfikacja oddziaływania na zasoby i walory środowiska i przyrody	Charakter oddziaływania	Wskazania prognozy, propozycja działań minimalizujących
ZL ZLp WS	bioróżnorodność siedliska/korytarze ekologiczne jakość wód jakość powietrza jakość gleb klimat akustyczny	KORZYSTNE	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru – jako korzystne, • pod względem intensywności przekształceń- jako nieistotne • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako bezpośrednio i pośrednie, • pod względem trwania oddziaływania - jako stałe i okresowe (okres wegetacji), • pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne, <p>pod względem trwałości przekształceń - częściowo odwracalne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •wykonanie nasadzeń zgodnie z lokalnym typem siedliskowym i planem urządzenia lasu, •zakaz nieuzasadnionej wycinki drzew, •prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie planem urządzenia lasu.
R R/WS WS ZD RO	jakość wód jakość powietrza jakość gleb warunki zamieszkiwania człowieka klimat akustyczny	NEUTRALNE	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru - jako neutralne • pod względem intensywności przekształceń- jako nieznaczące, • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako pośrednie, • pod względem częstotliwości- jako stałe i okresowe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne • pod względem trwałości przekształceń - jako częściowo odwracalne. 	<ul style="list-style-type: none"> •zachowanie współczynnika powierzchni biologicznie czynnej, •kształtowanie zieleni urządzonej, •prawidłowa gospodarka wodno-ściekowa, •uwzględnienie okresów lęgowych ptaków podczas prac modernizacyjnych i remontów, •uwzględnienie standardów akustycznych dla zabudowy mieszkaniowej, •przestrzeganie zapisów dot. rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej •stosowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, •zrównoważone stosowanie nawozów i środków ochrony roślin, •różnicowanie płodozmianu.

<p>M, MW, MU, MU/UT, U/UT/UK, RM, R/RM, UT, UT/US, US, US/ZP, WS/US/UT, UP, UKs, U/UP, U/UP/MW, U/UP/MU,</p>	<p>jakość wód jakość powietrza jakość gleb warunki zamieszkiwania człowieka Klimat akustyczny</p>	<p>NEUTRALNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru - jako neutralne • pod względem intensywności przekształceń- jako nieznaczące, • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako pośrednie, • pod względem częstotliwości- jako stałe i okresowe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne • pod względem trwałości przekształceń - jako częściowo odwracalne. 	<ul style="list-style-type: none"> •zachowanie współczynnika powierzchni biologicznie czynnej, •kształtowanie zieleni urządzonej, •prawidłowa gospodarka wodno-ściekowa, •uwzględnienie okresów lęgowych ptaków podczas prac modernizacyjnych i remontów, •uwzględnienie standardów akustycznych dla zabudowy mieszkaniowej, •przestrzeganie zapisów dot. rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej
<p>RU, RU/U, RU/WS, MU/P, MU/AG, U, U/UT, U/MU, P/U, P/U/Ef, AG, AG/Ef, IT/Eh, W, W/ZP/U, K, KG,</p>	<p>klimat akustyczny jakość powietrza warunki zamieszkiwania</p>	<p>OKRESOWO NIEKORZYSTNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru - jako okresowo niekorzystne • pod względem intensywności przekształceń- jako nieznaczące, średnio intensywne • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako pośrednie, • pod względem częstotliwości- jako stałe i okresowe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne <p>pod względem trwałości przekształceń - jako częściowo odwracalne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •przestrzeganie standardów akustycznych, •stosowanie zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, •stosowanie wysokosprawnych urządzeń i technologii, •przestrzeganie zasad gospodarki odpadami

Ef	siedliska/bioróżnorodność zwierzęta	NEUTRALNE Z TENDENCJĄ DO KORZYSTNYCH	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru – jako korzystne, • pod względem intensywności przekształceń- jako nieistotne • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako bezpośrednie i pośrednie, • pod względem trwania oddziaływania - jako stałe, • pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe, • pod względem trwałości przekształceń - odwracalne. 	<ul style="list-style-type: none"> •zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, •konserwacja urządzeń fotowoltaicznych, •kontrola stanu technicznego urządzeń, •stosowanie matowych powłok na powierzchni paneli •w celu zlikwidowania efektu odbłyску, •stosowanie powłok antyelektrostatycznych •celem minimalizacji konieczności czyszczenia powierzchni paneli, •zastosowanie bezwodnej technologii czyszczenia
ZL/ZP ZP ZI ZC	bioróżnorodność siedliska/korytarze ekologiczne jakość wód jakość powietrza jakość gleb klimat akustyczny	KORZYSTNE	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru – jako korzystne, • pod względem intensywności przekształceń- jako nieistotne • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako bezpośrednie i pośrednie, • pod względem trwania oddziaływania - jako stałe i okresowe (okres wegetacji), • pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne, <p>pod względem trwałości przekształceń - częściowo odwracalne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •wykonanie nasadzeń roślinnością wielopiętrową i z udziałem zimozielonej.

10. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Wyznaczone w projekcie studium kierunki rozwoju i zagospodarowania podlegają ograniczeniom, wynikającym z przepisów odrębnych. Dla każdego obszaru wprowadzone zostały ograniczenia, jako działania służące ograniczaniu i minimalizacji potencjalnych, niekorzystnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska, charakterystyka tych rozwiązań została przedstawiona w ujęciu tabelarycznym poniżej. Ponadto w studium sprecyzowano ustalenia ogólne w przedmiocie ochrony środowiska, służące przestrzeganiu i realizacji zasadniczych postulatów i celów, jakie nakłada m.in. obowiązek respektowania zapisów dokumentów dla poszczególnych form ochrony przyrody, ustanowionych na terenie gminy Zdzeszowice.

Wprowadzenie ograniczeń i zakazów w zagospodarowaniu stanowi realizację priorytetu ochrony najcenniejszych przyrodniczo siedlisk oraz zasiedlających je gatunków, a także ochronę, zachowanie i kształtowanie zasobów i walorów krajobrazowych gminy.

Tabela 5. Rozwiązana planistyczne służące zapobieganiu, ograniczaniu i minimalizacji niekorzystnych oddziaływań

Kierunki zmian	Ograniczenia i zakazy ustalone w studium
Struktura funkcjonalno-przestrzenna	W związku z brakiem znaczących zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej terenu, a jedynie rozwijaniem i korektą istniejących już rozwiązań można stwierdzić, że planowany rozwój Gminy Zdzeszowice przebiegać będzie harmonijnie i nie powinien powodować poważnych konfliktów przestrzennych. Dopuszcza się realizowanie terenów pod zainwestowanie etapami w związku z czym, zgodnie ze studium jest pozostawienie projektowanych terenów inwestycyjnych w planach miejscowych, jako rolnicze lub leśne.
Funkcja rolnicza	<ul style="list-style-type: none"> •zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych, siedlisk zbiorowisk łąkowych podlegających ochronie, •dopuszczenie ustalenie w planach miejscowych zakazu zabudowy na gruntach rolnych •wyłączenie z pod zabudowy terenów rolnych znajdujących się w granicach udokumentowanych siedlisk podlegających ochronie •zakaz zabudowy gruntów rolnych klas I - III
Funkcja gospodarki leśnej	<ul style="list-style-type: none"> •gospodarka leśna na omawianym terenie prowadzona jest w oparciu o plany urzędzenia lasu, sporządzane przez ich administratorów, •ograniczenia regulacji stosunków wodnych do niezbędnych i uzasadnionych potrzebami utrzymania i odnowienia lasu, •obowiązują zakazy i nakazy wynikające z przepisów odrębnych.
Funkcja mieszkaniowa	<ul style="list-style-type: none"> •zakaz lokalizowania usług, których oddziaływanie, przekraczające ustalone normy, wykracza poza granice inwestora, •zakłada się utrzymanie istniejącej zieleni towarzyszącej oraz wprowadzanie zieleni parkowej, osiedlowej i izolacyjnej.
Funkcja usługowa	<ul style="list-style-type: none"> •podstawowym ośrodkiem usługowym jest miasto Zdzeszowice, skupiające funkcje usług publicznych, w tym administracji, a także stanowiące centrum usługowe, •na terenach istniejących i planowanych usług nie dopuszcza się lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, poza niezbędnymi obiektami i urządzeniami w zakresie zaopatrzenia tych terenów w komunikację i infrastrukturę techniczną, zgodnie z przepisami odrębnymi, •należy przewidzieć w granicach działki odpowiednią liczbę miejsc parkingowych dla obsługi użytkowników, nie powodując kolizji z istniejącym układem komunikacyjnym •stosowanie zabezpieczeń mających na celu eliminację lub redukcję ewentualnej uciążliwości zabudowy produkcyjnej i gospodarczej,

Funkcja produkcyjna	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie zabezpieczeń mających na celu eliminację lub redukcję ewentualnej uciążliwości zabudowy aktywności gospodarczej graniczącej bezpośrednio z zabudową mieszkaniową w postaci zieleni izolacyjnej lub innych zabezpieczeń, • należy przewidzieć w granicach działki odpowiednią liczbę miejsc parkingowych dla obsługi użytkowników, nie powodując kolizji z istniejącym układem komunikacyjnym
Funkcja infrastruktury technicznej	<ul style="list-style-type: none"> • ustala się warunek zachowania właściwych zabezpieczeń, w przypadku uciążliwości terenu dla zabudowy sąsiedniej, w szczególności dla zabudowy mieszkaniowej, • dopuszcza się zieleń urządzoną i izolacyjną nie kolidującą z urządzeniami infrastruktury technicznej.
Funkcja turystyczna i rekreacyjna	<ul style="list-style-type: none"> • zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju należy promować inwestycje sportowe i turystyczne oparte na koncepcji ekorozwoju, harmonijnie wpisanego w struktury przyrodnicze, gospodarcze oraz społeczne regionu, • ekologiczny rozwój turystyki powinien być nastawiony na budowę małych ośrodków dla turystów i mieszkańców poszukujących spokoju i odosobnienia oraz kontaktu z naturą, głównie w obrębie Januszkowice. Ten kierunek, zgodny z ideą ekorozwoju, zakłada unikanie degradacji walorów przyrodniczych • na terenach istniejących i planowanych usług nie dopuszcza się lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, poza niezbędnymi obiektami i urządzeniami w zakresie zaopatrzenia tych terenów w komunikację i infrastrukturę techniczną, zgodnie z przepisami odrębnymi,
Tereny zieleni urządzonej i wód powierzchniowych śródlądowych	<ul style="list-style-type: none"> • nie dopuszcza się lokalizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi, • ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, dotyczące wyznaczenia szerokości stref ochrony sanitarnej wokół cmentarzy wolnej od zabudowy
Tereny wyłączone spod zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • obszary lasów i dolesienia, (za wyjątkiem urządzeń i budynków związanych z obsługą ruchu turystycznego, punktów widokowych, parkingów, obiektów małej architektury, dróg, ścieżek, tras pieszych rowerowych i narciarskich, obiektów i budynków związanych z produkcją leśną, z zachowaniem przepisów odrębnych w tym obszarów ochrony przyrodniczej), • obszary rolne, znajdujące się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, • obszary rolne o wysokich klasach bonitacji gleb I-III, • obszary w granicach udokumentowanych złóż kopalin: za wyjątkiem zabudowy i budowli związanych z eksploatacją złóż, • obszary w granicach Obszaru chronionego Krajobrazu „Łęg Zdzieszowicki” w pasie szerokości 100 m od: linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych.

Ocenia się, że zaproponowane w projekcie zmiany studium zakazy i ograniczenia w sposób skuteczny pozwolą na ograniczanie i minimalizację niekorzystnych oddziaływań na środowisko, związanych z realizacją ustaleń studium. Najcenniejsze przyrodniczo tereny, a także gatunki występują w granicach obszarów ochrony przyrodniczej.

Poniżej zestawiono rozwiązania niezależne od zapisów studium, stanowiące dobre praktyki na etapie realizacji poszczególnych ustaleń studium:

Tabela 6. Działania służące minimalizacji potencjalnych, niekorzystnych oddziaływań realizacji ustaleń zmiany studium dla gminy Zdzeszowice

Element środowiska	Proponowane działania ograniczania i łagodzenia negatywnych skutków w środowisku	
	Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej i pozostałej zabudowy kubaturowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą	Infrastruktura drogowa
Wody powierzchniowe i podziemne	<ul style="list-style-type: none"> •racjonalne zużycie wody, optymalizacja zużycia wody na procesy: budowlane, remontowe, funkcje usług, funkcje mieszkaniowe, •właściwe zabezpieczenie placu budowy przez ryzykiem migracji zanieczyszczeń (np. wycieki paliwa) do wód gruntowych, •dbałość o stan powierzchni biologicznie czynnej, filtrującej wody opadowe, wody spławy powierzchniowego, •konserwacja instalacji odprowadzających wody deszczowe i ścieki, •regularne opróżnianie zbiorników bezodpływowych z terenów posesji właścicieli, •oczyszczenie na terenie zainwestowanych wszystkich wód opadowych zanieczyszczonych substancjami chemicznymi lub ropopochodnymi przed odprowadzeniem ich do odbiornika, •gromadzenie i segregację odpadów w miejscach ich powstawania oraz zagospodarowanie ich zgodnie z gminnym planem gospodarki odpadami i w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem, •zastosowanie zabezpieczeń i szczelnych nawierzchni przeznaczonych dla postoju i prowadzenia ruchu kołowego przed infiltracją zanieczyszczeń wód opadowych do środowiska gruntowo-wodnego i odprowadzenie ścieków z tych nawierzchni do kanalizacji deszczowej po uprzednim podczyszczeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> •odprowadzane do systemu kanalizacji wód opadowych •egzekwowanie utrzymania czystości dróg,
Powietrze atmosferyczne	<ul style="list-style-type: none"> •systematyczne oczyszczanie kominów i innych systemów odprowadzania spalin, •usprawnianie sposobu ogrzewania budynków mieszkalnych poprzez modernizację istniejących kotłowni, •kompleksowa termomodernizacja budynków (ocieplanie ścian szczytowych, wymiana instalacji centralnego ogrzewania, wymiana okien, montaż automatyki i sterowania), •odstąpienie od spalania odpadów i paliwa niepewnej jakości (o dużej zawartości siarki i substancji lotnych), stosowanie paliw o najlepszych dostępnych parametrach, •ekologicznie i ekonomicznie uzasadniona modernizacja istniejących, węglowych źródeł ciepła, •oszczędzanie ciepła przez właściwe eksploataowanie urządzeń grzewczych, •prowadzenie akcji edukacyjnych dla mieszkańców o dostępnych, korzystnych dla środowiska systemach spalania paliw, 	<ul style="list-style-type: none"> •poprawa płynności jazdy na drogach, szczególnie na terenach zabudowanych, •poprawa stanu technicznego dróg w celu likwidacji zatorów i utrudnień obniżających dynamikę jazdy, •tworzenie naturalnych barier izolacyjnych-buforów zanieczyszczeń wzdłuż szlaków komunikacyjnych (zieleni urządzonej, izolacyjnej), promocja proekologicznych środków transportu.
Hałas	<ul style="list-style-type: none"> •tworzenie naturalnych barier izolacyjnych poprzez wprowadzanie pasów zieleni ochronnej - izolacyjnej, •zastosowanie wysoko sprawnych urządzeń (agregatów) wentylujących (zwłaszcza w przypadku obiektów usługowych), •obudowa wentylatorów dźwiękoszczelną osłoną, bądź umieszczenie w izolowanym akustycznie pomieszczeniu, •systematyczna konserwacja urządzeń wentylujących, 	<ul style="list-style-type: none"> •utrzymanie dobrego stanu technicznego nawierzchni dróg, •docelowe zastosowanie progów zwalniających w punktach newralgicznych.

	<ul style="list-style-type: none"> optymalizacja czasu i pory dnia w przypadku prowadzenia robót budowlanych, remontowych. 	
Zwierzęta, rośliny	<ul style="list-style-type: none"> prorowadzenie robót budowlanych, remontowych poza okresem lęgowym ptaków, inwentaryzacja stwierdzająca obecność gatunków gniazdujących w elementach konstrukcyjnych budynków poprzedzająca prace budowlane, remontowe, kształtowanie zieleni urządzonej w postaci nasadzeń drzew, szpalerów, zieleńców, systematyczna pielęgnacja i konserwacja zieleni, uwzględnienie zasiedlających obszar opracowania gatunków ptaków przy doborze gatunków roślin do planowanych nasadzeń (krzewy, żywopłoty, zespoły drzew), stosowanie tablic informacyjnych na obszarach chronionych. 	

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM

Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w zakresie prognozy oddziaływania na środowisko należy przedstawić rozwiązania alternatywne do rozwiązań przyjętych w projekcie studium.

Podczas sporządzania projektu zmiany studium, równolegle analizowane były potencjalne skutki dla środowiska przyjętych wstępnie ustaleń studium. Z uwagi na występowanie na terenie gminy Zdzeszowice cennych przyrodniczo obszarów zrezygnowano z wyznaczenia terenów przeznaczonych pod energetykę wiatrową, które zostały wyznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, na terenie obrębu Krępna, ustalając zamiast możliwości lokalizowania turbin wiatrowych urządzenia fotowoltaiczne.

Analizowano możliwość przeznaczenia dużo szerszych obszarów pod zabudowę, jednak w związku z kierowaniem się zasadą nierozspraszania zabudowy, polegającej na uzupełnianiu zabudowy w lukach a w przypadku nowej zabudowy tworzenia kompleksów nowej zabudowy w bezpośrednio powiązanej z istniejącą zabudową i infrastrukturą, zabudowę ograniczono od zwartych obszarów.

Odstąpiono od przeznaczenia szeregu terenów pod zabudowę wnioskowaną na obszarach gruntów rolnych, Wiele rozwiązań funkcjonalno- przestrzennych studium ma charakter ustaleń ogólnych, które zostaną szczegółowo sprecyzowane na etapie sporządzania planów miejscowych i będą podstawą do uzasadnionego pod względem ochrony środowiska wariantowania poszczególnych rozwiązań.

12. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję wójta, burmistrza, albo prezydenta miasta. Organy te dokonują oceny postępów w opracowywaniu planów miejscowych i opracowują programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Wyniki analiz przekazywane są Radzie Miasta Zdzeszowice co najmniej raz w czasie kadencji rady. W przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmowane są działania mające na celu sporządzenie aktualizacji dokumentów planistycznych.

Analizie skutków realizacji ustaleń projektu służą również informacje z wyników badania stanu jakości środowiska i zachodzących w nim zmian, prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez jednostki organizacyjne ustawowo do tego powołane, a także przez organy administracji samorządowej.

Bez względu na to, do jakiej kategorii przedsięwzięcia planowana inwestycja zostanie zakwalifikowana, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Organ wydający taką decyzję może nałożyć na inwestora obowiązek wykonania analizy porealizacyjnej, określić jej zakres i termin przedstawienia.

13. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

W wyniku przeprowadzonej analizy planowanego zainwestowania nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko wskutek realizacji zmiany studium.

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Zdzeszowice.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest zasadniczym elementem procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.). Prognoza stanowi dokument oceniający i analizujący oddziaływań na środowisko, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń określonych w projekcie zmiany studium.

Gmina Zdzeszowice wyróżnia się wysokimi walorami przyrodniczo- krajobrazowymi, przy jednoczesnym produkcyjnym charakterze gminy i intensywnej zabudowie części osadniczej gminy, co nakłada na dokumenty planistyczne obowiązek precyzyjnego sformułowania zasad w przedmiocie ochrony środowiska. Dużą część obszaru gminy pokrywają obszary objęte ochroną prawną, którym poświęcono szczególną uwagę w niniejszym opracowaniu, skupiając się na analizie zapisów studium w kontekście przestrzegania zapisów, określonych w przepisach odrębnych, służących zachowaniu cennych przyrodniczo obszarów we właściwym stanie ochrony.

Zapisy studium zawierają wiele ustaleń uwzględniających priorytet ochrony środowiska, są to m. im:

- wprowadzenie zakazów i ograniczeń zabudowy na najcenniejszych przyrodniczo terenach uwzględnienie obszarów cennych przyrodniczo, objętych formami ochrony przyrody i zapisów obowiązującego dla nich prawa miejscowego,
- wyznaczenie nowych funkcji, jako kontynuację istniejącego zagospodarowania (ograniczanie zjawiska zabudowy rozproszonej),
- uporządkowanie funkcjonalne przestrzeni.

Oceniono, że wariant odstąpienia od realizacji zmiany studium jest wysoce niekorzystny dla środowiska i nie gwarantuje rzetelnej ochrony zasobów i walorów przyrodniczo- krajobrazowych gminy Zdzeszowice, w związku z czym nie znajduje uzasadnienia.

Przestrzeganie ustaleń studium dotyczących zasad ochrony środowiska, prowadzących do minimalizacji negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na jego poszczególne komponenty pozwoli na ograniczenie zagrożeń związanych z realizacją poszczególnych funkcji terenu.

Ponadto zapisy projektu studium stanowią narzędzie eliminacji zidentyfikowanych problemów ochrony środowiska na terenie gminy.

Większość z projektowanych kierunków zagospodarowania nie stanowi potencjalnie dużego źródła zanieczyszczeń. Zapisy studium są wyrazem kompromisu pomiędzy potrzebą zachowania środowiska we właściwym stanie jakościowym, w odpowiednim poziomie ochrony, a potrzebą realizacji rozwoju gospodarczego gminy, w tym realizacji polityki przestrzennej, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie zostały sformułowane ponadto działania służące zapobieganiu, ograniczaniu i minimalizacji niekorzystnych oddziaływań, a także możliwe metody monitorowania skutków realizacji ustaleń studium.

[

Oświadczenie
autora prognozy oddziaływania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego Gminy Zdzeszowice

Oświadczam, że spełniam wymogi, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. 2021 r. poz. 247 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Sylwia Wróbel